

Kolding Kommune

MILJØGODKENDELSE

AF SVINEPRODUKTIONEN PÅ

KOLSTRUP BYGADE 11, 6070 CHRISTIANSFELD

Udvidelse af svineproduktionen
- fra 266,9 DE til 560,9 DE.

§ 12

Lov nr. 1572 af
20. dec. 2006 jf. lov-
bek. nr. 1486 af 4.
dec. 2009 om miljø-
godkendelse m.v.
af husdyrbrug.

Dato for gyldighed
5. September 2012

Kolding Kommune
Landbrug
Nytorv 11
6000 Kolding
Telefon 79797439
Landbrug@kolding.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Resumé og samlet vurdering	4
1.1	Ansøgning om miljøgodkendelse	4
1.2	Ikke teknisk resumé	4
1.3	Afgørelse om miljøgodkendelse	7
1.4	Offentlighed	7
2	Godkendelse og vilkår	9
2.1	Kort beskrivelse af projektet	9
2.2	Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	10
2.3	Gyldighed	10
2.4	Retsbeskyttelse og revurdering	11
3	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	12
3.1	Placering i forhold til afstandskrav	12
3.2	Placering af anlægget i henhold til udpegninger	14
3.3	Landskabsmæssige forhold	16
4	Husdyrproduktion	18
5	Stald- og lageranlæg	20
5.1	Staldanlæg og ammoniakemission	20
5.2	Ventilation	22
5.3	Gyllekøling	23
5.4	Lageranlæg til husdyrgødning	25
6	Foder	28
7	Gødningsmængder	32
8	Energi, Vand, spildevand og affald	34
8.1	Energi- og vandforbrug samt besparende foranstaltninger	34
8.2	Spildevand inkl. regnvand	35
8.3	Affald herunder døde dyr og hjælpestoffer	36
8.4	Olieprodukter, kemikalier og pesticider	37
9	Gener fra husdyrbruget	39
9.1	Lugt	39

9.2	Fluer og skadedyr	41
9.3	Transport	41
9.4	Støj fra anlæg og maskiner	43
9.5	Støv fra anlæg og maskiner.....	44
9.6	Lys.....	44
10	Anlæggets ammoniakpåvirkning af naturen	46
11	Påvirkning fra arealerne.....	53
11.1	Udbringningsarealerne	53
11.2	Kvælstof til grundvand.....	54
11.3	Påvirkning af søer, vandløb og beskyttet natur	56
11.4	Påvirkning af hav- og kystområder.....	58
11.5	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	65
12	Anvendelse af Bedst Tilgængelig Teknik (BAT)	67
13	Egenkontrol og driftsforstyrrelser	74
13.1	Egenkontrol og dokumentation	74
13.2	Driftsforstyrrelser eller uheld	75
14	Alternativer og ophør	77
14.1	Alternative løsninger samt 0-alternativ	77
14.2	Husdyrbrugets ophør	78
15	Konklusion	79
16	Klagevejledning og underretning	80
16.1	Klagevejledning og søgsmål	80
16.2	Underretning om godkendelsen.....	80
17	Bilag	82

DATABLAD

Titel: § 12, stk. 2 Miljøgodkendelse af husdyrbrug

Dato for godkendelse: 5. September 2012

Tilladt årligt produktionsomfang: 560,9 DE svin svarende til 1.270 søer med smågrise til 7,3 kg, 49.772 stk. smågrise (7,3-32 kg) og 600 polte (32-107 kg).

ANSØGER / VIRKSOMHEDENS KONTAKTPERSON

Navn	Claes Pasgaard Erlang
Adresse	Kolstrup Bygade 11, 6070 Christiansfeld
Telefonnr.	74568480 eller mobil 20289001

VIRKSOMHEDENS EJER

Navn	Claes Pasgaard Erlang
Adresse	Kolstrup Bygade 11, 6070 Christiansfeld

VIRKSOMHED

Navn	Claes Pasgaard Erlang
Adresse	Kolstrup Bygade 11, 6070 Christiansfeld
Matr. nr.	4 m.fl. Kolstrup, Stepping
CVR-nr.	31320976
P-nr.	1014332770
CHR-nr.	95021 (Svin, produktionsbesætning)
Ejendomsnr.	6210258152
E-mail	A198ce@sol.dk

KONSULENT

Navn	Marina Berndt, Sønderjysk Landboforening
Adresse	Billundvej 3, 6500 Vojens
Telefonnr.	73202664 eller mobil 5126 9012
E-mail	mmb@slf.dk

MILJØGODKENDELSE UDARBEJDET AF

Kommune	Kolding Kommune
Sagsbehandler	Betina Stadager Cramer
Kvalitetsikring	Marianne Yde
Journalnummer	10/22441

TILSYNSMYNDIGHED

Navn	Kolding Kommune
Adresse	Nytorv 11, 6000 Kolding
Telefonnr.	7979 7439
E-mail	Landbrug@kolding.dk
Hjemmeside	www.kolding.dk/landbrug

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Kolding Kommune giver hermed godkendelse i henhold til § 12, stk. 2 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 jf. lovbek. nr. 1486 af 4. dec. 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, samt tilhørende bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug og bekendtgørelse nr. 794 af 28/06 2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Kolstrup Bygade 11, 6070 Christiansfeld, matr. nr. 4 m.fl. Kolstrup, Stepping. Ejendommens husdyrproduktion vedrører CHR nr. 95021 og CVR nr. 31320976 med P-nr. 1014332770.

Husdyrproduktionen kan omlægges fra 1.124 årssøer med smågrise indtil 8,0 kg og 200 polte (80-102 kg) til 1.270 søer med smågrise til 7,3 kg, 49.772 stk. smågrise (7,3-32 kg) og 600 polte (32-107 kg), hvilket svarer til en omlægning fra 266,9 DE til 560,9 DE.

Der er indarbejdet etapevis udvidelse, hvor der i etape 1 udvides til 1.270 søer og 600 polte i eksisterende stalde. I etape 2 bygges en ny klimastald på 5.300 m² til smågrise, to kornsiloer samt en ny gyllebeholder på 6.000 m³. Øvrige eksisterende staldanlæg og øvrige anlæg anvendes som hidtil. Den nye klimastald bygges nord for, i tilknytning til og parallelt med de eksisterende staldbygninger. To nye kornsiloer etableres vest for foderladen.

Placeringen af den nye gyllebeholder ligger nærmere end 30 meter fra naboskel og opfylder dermed ikke afstandskravene. Der er givet dispensation for afstandskravet til den nye gyllebeholder. Der etableres nye beplantninger i forbindelse med nyopførelserne.

GRUNDLAG FOR AFGØRELSEN

Ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag, indsendt som skema nr. 18507, den 2. juli 2010 fra www.husdyrgodkendelse.dk.

Visiteret den 21. juli 2010. Den sidste version 7 indkom den 27. juni 2012 og danner det endelige grundlag for afgørelsen. Beregningsgrundlag: Interface version: 1.6 Uploadet: 15-12-2011, FarmN version: 3.1- Beregningsmotor: 1.5. Beregning vedr. planteavlsniveau er indsendt den 20. februar 2012.

Ejendommen har en tidligere miljøgodkendelse fra den 8. april 2008. Tilsyn på bedriften den 7. december 2010. Opstartsmøde for miljøgodkendelse den 25. januar 2011. Besigtigelse af landskabelig placering den 10. maj 2011. Udtalelse fra Haderslev Kommune den 24. april 2012 (jf. bilag 12).

Afsluttende møde hvor udkastet til miljøgodkendelse blev gennemgået den 29. juni 2012.

Supplerende oplysninger fremsendt af ansøger og konsulent i forbindelse med sagsbehandlingen.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Det ikke-tekniske resumé er udarbejdet på baggrund af elektronisk ansøgningsskema med bilag udarbejdet af ansøger Claes Erlang samt Sønderjysk Landboforening. Beregninger af kvælstofudvaskning, nitratkoncentration, fosforoverskud, ammoniakemission og lugtgeneafstande er foretaget i det elektroniske ansøgningsskema fra www.husdyrgodkendelse.dk på baggrund af de indtastede forudsætninger for projektet.

Ansøgningsmaterialet beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan opretholdes, hvis det ansøgte projekt ikke realiseres.

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte udvidelse i henhold til Lov nr. 1572 af 20. december 2006, jf. lovbek. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt tilhørende bekendtgørelser. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen, udtalelse fra Haderslev Kommune samt efterfølgende beregninger og er betinget af, at de stillede vilkår efterleves.

Dyrehold og driftsforhold

Den konventionelt drevne svineproduktion "Brydegården" på adressen Kolstrup Bygade 11, 6070 Christiansfeld, ønskes udvidet fra de nuværende 1.124 årssøer med smågrise indtil 8,0 kg og 200 polte (80-102 kg) til 1.270 søer med smågrise til 7,3 kg, 49.772 stk. smågrise (7,3-32 kg) og 600 polte (32-107 kg). Dette svarer til en udvidelse fra 266,9 DE til 560,9 DE, i alt en forøgelse på 294,0 DE.

Placering af anlæg

Udvidelsen medfører byggeri af ny klimastald på 5.300 m² til smågrise (nord for eksisterende anlæg), ny gyllebeholder på 6.000 m³ med fast låg på (nordvest for den eksisterende gyllebeholder) og etablering af gyllekølingsanlæg. Desuden opstilles to nye kornsiloer vest for foderladden. De nye anlæg opføres i tilknytning til eksisterende anlæg på matrikel nr. 4 Kolstrup, Stepping.

Der vil blive etableret beplantning omkring staldanlægget, som vil medvirke til at samle staldanlægget og forankre det i landskabet.

Harmoniareal

Til bedriften hører 113,5 ha udbringningsarealer, hvoraf de 76,3 ha ligger i Haderslev Kommune, som har haft disse arealer i høring. Haderslev Kommunes udtalelse er indarbejdet i godkendelsen og kan ses i sin helhed som bilag 12. På de ejede og forpagtede udbringningsarealer må der årligt maksimalt udbringes 158,7 DE husdyrgødning (1,4 DE/ha).

Der afsættes svinegylle til to modtagere: 35,0 DE til Kolstrup Bygade 7, Christiansfeld og 99,2 DE til Hjerndrupvej 83, Christiansfeld (arealer er beliggende i Haderslev Kommune), som begge har en § 16 miljøgodkendelse, hvori gylleaftalearealerne er blevet miljøvurderet. Herudover afsættes 268,0 DE til biogasanlæg. Der foreligger en underskrevet aftale med Linkogas Amba, Lintrup.

Anvendelse Bedst Anvendelig Teknik (BAT)

Husdyrbruget foretager de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik jf. §§ 19+23 i Husdyrbrugsloven.

De valgte teknikker omfatter anvendelse af korrigeret tildeling af råprotein i foderet til søer og smågrise, gyllekøling i eksisterende so- og poltestalde og overdækning af ny gyllebeholder – disse teknikker medfører alle reduceret emission af ammoniak.

Ejendommen har haft besøg af energikonsulent. Der er efterfølgende udarbejdet en rapport, som indeholder resultater og konkrete energispareforslag. Disse er indarbejdet i planlægningen af staldindretning.

Eventuelle nabogener

Produktionen vil medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens omgivelser. Afstanden fra nærmeste staldanlæg til nærmeste nabo, Kolstrup Bygade 12, der er uden landbrugspligt er 260 meter. Nærmeste bolig i samlet bebyggelse er Bjerndrup Bygade 18, der ligger i Bjerndrup ca.

1,3 km sydøst for nærmeste staldanlæg. Nærmeste byzone er Stepping, og afstanden hertil fra nærmeste staldanlæg er ca. 1,9 km.

Da lugtberegningerne viser, at samtlige geneafstande er overholdt, forventes udvidelsen ikke at give anledning til mærkbare gener.

Der vil forsat blive foretaget flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

Der vil blive et øget antal transporter til og fra ejendommen hovedsageligt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Afhentning af svinegylle til biogasanlæg vil foregå i lastbiler. Gyllekørsel og kørsel med øvrige markmaskiner vil så vidt, det er muligt, foregå ad interne markveje. Ved kørsel på offentlige veje vil der blive kørt hensynsfuldt. Kørsel med gylle vil blive foretaget intensivt, således at den foregår på så få dage som muligt.

Risiko for forurening

Vaskevand fra stalde ledes til gyllebeholder. Overfladevand fra tag ledes til regnvandsbassin og derfra via dræn.

Gyllen suges op af gylletanken med sugekran. Vask af marksprøjte og maskiner sker på vaskeplads med afløb til beholder på anden ejendom.

Bedriften udarbejder senest et halvt år efter ibrugtagning af nye anlæg en beredskabsplan for minimering af risiko for uheld, som også indeholder beskrivelser af afhjælpende handlinger ved eventuelle uheld mv.

Beskyttet natur og Bilag IV-arter

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen er udbringningsarealerne beliggende både i Kolding og Haderslev Kommune blevet besigtiget, herunder de beskyttede naturarealer, der ligger op til disse. De nærmeste områder, der er beskyttet jf. Naturbeskyttelseslovens §3 er flere større engarealer indenfor en afstand af 120 m og 1.000 m vest fra ejendommen. Der ligger et mo-seområde 290 meter vest for ejendommen. Der ligger flere mindre beskyttede vandhuller og skove indenfor 1.000 m fra ejendommen.

Nærmeste Natura2000-område er Pamhule Skov og Stevning Dam, der er beliggende ca. 9,7 km syd for ejendommen.

Nærmeste sårbare naturområde jf. Husdyrlovens §7 er et overdrev beliggende ca. 3,8 km vest for anlægget. Kolding Kommune vurderer, at produktionsudvidelsen på anlægget ikke påvirker de beskyttede naturområder væsentligt.

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreringer af bilag IV-arter, er ca. 240 m sydøst for anlæggene på Kolstrup Bygade 11, hvor der er observeret løvfrø i et vandhul. Herudover er der vest og syd for anlægget registreringer af birkemus. Kolding Kommune vurderer, at produktionsudvidelsen på anlægget ikke påvirker bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

Kvælstofudvaskning til overfladevand

Udbringningsarealerne afvander dels til Hejls Nor (en del af Lillebælt) og dels til Knudedyb (en del af Vadehavet). Arealerne, som ligger i oplandet til Natura-2000 området Hejls Nor, er beliggende i nitratklasse 2. Udvasningen fra rodzonen må derfor ikke være højere end 65 % af det gældende dyretryk. På de resterende arealer (41,1 ha), der afvander til Vadehavet, gælder det normale krav til dyretrykket på 1,4 DE/ha.

I det ansøgte projekt overholdes lovgivningens krav til nitratudvaskning til overfladevand med et dyretryk på 1,4 DE/ha ved det valgte sædskifte (referencesædskifte), 13 % ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets til enhver tid gældende norm samt 4,5 % reduceret kvælstofnorm.

Nitrat til grundvand

Ca. 27 ha af de ejede og forpagtede udbringningsarealer ligger indenfor et nitratfølsomt indvindingsopland. Beregninger af nitratudvaskningen fra rodzonen på arealerne i nitratfølsomme indvindingsområder viser, at den gennemsnitlige udvaskning ikke øges i forbindelse med projektet, men derimod reduceres med henholdsvis 2 og 5 mg nitrat pr. liter til 45 og 59 mg nitrat pr. liter. I det ansøgte projekt overholdes lovgivningens krav til nitratudvaskning til grundvand ved det valgte sædskifte (referencesædskifte), foderkorrektion, 13 % ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets til enhver tid gældende norm samt 4,5 % reduceret kvælstofnorm.

Fosfor til overfladevand

Med de angivne sædskifter og arealernes placering i forhold til jordbundstype og fosfortal, er beskyttelsesniveauet for fosfor til overfladevand overholdt. Det generelle fosforkrav er meropfyldt med 876,6 kg. Fosforoverskuddet er på 2,1 kg P/ha/år. Projektet overholder kravene med hensyn til fosfor til overfladevand, som de er fastlagt i lovgivningen. Der er krav om 2 meter bræmmer omkring vandløb og vandhuller for at begrænse erosion og mindske risikoen for overfladisk afstrømning af bl.a. fosfor fra markerne. Herudover gælder generelt at arealer, hvor der er hældninger over 6 grader, ikke må modtage flydende husdyrgødning.

Samlet vurdering

Kolding Kommune vurderer, at projektet under overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

Der skal gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra Kolding Kommune.

1.3 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Kolding Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrholdet på Kolstrup Bygade 11, 6070 Christiansfeld matr. nr. 4 m.fl. Kolstrup, Stepping i henhold til § 12, stk. 2 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006, jf. lovbek. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt tilhørende bekendtgørelser (jf. bilag 2) og er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på de efter hvert afsnit følgende vilkår.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen med bilag samt tilhørende beregninger. Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse, kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer samt vilkår vedrørende produktionen og nogle af arealerne (jf. vilkårs katalog i bilag 1).

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Kolding Kommune gennem Miljøstyrelsen elektroniske ansøgningssystem første gang den 21. juli 2010. Den 27. juni 2012 er version 7 af ansøgningen indsendt, der danner det endelige grundlag for miljøgodkendelsen.

1.4 OFFENTLIGHED

Idé-høring

Ansøgningen blev offentliggjort i Kolding Ugeavis i perioden fra den 13.-27. april 2011. Denne 1. høring har til formål at gøre opmærksom på projektet, så enhver med interesse i sagen har mulighed for at kommentere og bidrage til sagens oplysning til brug i sagsbehandlingen.

Kommunen modtog en samlet henvendelse fra 5 naboer (Kolstrup Bygade 1, 4, 6 og 12 samt Kolstrup Landevej 46) i før offentlighedsfasen, hvori følgende fremgik: *"Vi er åbne over for byggeriet, men forventer selvfølgelig, at der vil blive taget alle mulige hensyn med byggeriets udførelse og endelig form, så der er mindst mulig støj og lugtgener for naboer"*.

Udkast

Udkast til miljøgodkendelse blev den 11. juli 2012 udsendt i 6 ugers høring hos naboer og parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger frem til den 22. august 2012. Der indkom følgende bemærkning fra ejeren af Kolstrup Bygade 7, 6070 Christiansfeld: *"Har gyllekølling en reducerende effekt på lugten? Det kunne være dejligt, hvis der blev sat noget lugtreducerende teknik på den nye stald"*.

Ejendommen Kolstrup Bygade 7 ligger i landzone, og der er en mindre slagtesvineproduktion på ejendommen. Stuehuset på Kolstrup Bygade 7 ligger henholdsvis 320 meter fra den eksisterende stald og 360 meter fra den nye stald. Den samlede ukorrigerede geneafstand for enkeltbolig er 254 meter og dermed noget under den faktiske afstand til Kolstrup Bygade 7. Ifølge Teknologiblad for "Kølling af gylle i stalde til søer og smågrise" er der ikke fundet nogen reduktion i lugtmission ved brug af gyllekølling. Der henvises til afsnit 9.1. for uddybelse af tiltag om lugt. Kolting Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbruget ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt.

Bemærkningen har ikke givet anledning til justeringer af projektet.

Endelig miljøgodkendelse

Uddrag af den endelige miljøgodkendelse blev den 5. september 2012 udsendt til naboer og skønnede parter i sagen. Hele miljøgodkendelsen blev sendt til ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der er klagefrist frem til den 3. oktober 2012 inden kl. 14.00 (jf. klagevejledning i afsnit 16).

2 GODKENDELSE OG VILKÅR

2.1 KORT BESKRIVELSE AF PROJEKTET

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Kolstrup Bygade 11, 6070 Christiansfeld, matr. nr. 4 m.fl., Kolstrup, Stepping. Ejendommens husdyrproduktion vedrører CHR nr. 95021 og CVR nr. 31320976 med P-nr. 1014332770.

Ejendommen er ejet af Claes Pasgaard Erlang. Bedriften drives konventionelt, og ansøger står for den daglige drift. Der er udover ansøger ca. 3 medarbejdere på bedriften. Ansøger ejer også ejendommen Hjerndrupvej 147, Haderslev og lejer stalden på Kolstrup Bygade 7, Christiansfeld.

Husdyrproduktionen kan med denne miljøgodkendelse omlægges fra 1.124 årssøer med smågrise indtil 8,0 kg og 200 polte (80-102 kg) til 1.270 søer med smågrise til 7,3 kg, 49.772 stk. smågrise (7,3-32 kg) og 600 polte (32-107 kg), hvilket svarer til en omlægning fra 266,9 DE til 560,9 DE.

Der er indarbejdet etapevis udvidelse, hvor der i etape 1 udvides til 1.270 søer og 600 polte i eksisterende stalde. I etape 2 bygges en ny klimastald på 5.300 m² til smågrise, to kornsiloer, gyllekølingsanlæg samt en ny gyllebeholder på 6.000 m³. Øvrige eksisterende staldanlæg og øvrige anlæg anvendes som hidtil.

Den nye klimastald bygges nord for, i tilknytning til og parallelt med de eksisterende staldbygninger. To nye kornsiloer etableres vest for foderladen.

Tabel 1. Det godkendte dyrehold på Kolstrup Bygade 11 i etape 1 og etape 2.

Antal	Nudrift	Etape 1	Etape 2
Søer med smågrise	1.124 stk. (-8,0 kg)	1.270 stk. (-7,3 kg)	1.270 stk. (-7,3 kg)
Smågrise			49.772 stk. (7,3-32 kg)
Polte	200 stk. (80-102 kg)	600 stk. (32-107 kg)	600 stk. (32-107 kg)
Ialt	266,9 DE	312,0 DE	560,9 DE

Placeringen af den nye gyllebeholder ligger nærmere end 30 meter fra naboskel og opfylder dermed ikke afstandskravene. Der er givet dispensation for afstandskravet til den nye gyllebeholder. Der etableres nye beplantninger i forbindelse med nyopførelserne.

Projektet omfatter arealdrift af 113,5 ha, som består af ejede og forpagtede arealer. Der afsættes husdyrgødning svarende til 402,2 DE til aftalearealer og biogasanlæg ved fuld produktion.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbrugets drift omfatter ikke andre aktiviteter omfattet af fx VVM-pligt eller biaktiviteter.

Afsætning af husdyrgødning til aftalearealer er omfattet af særskilte miljøvurderinger og godkendelser (§ 16). Der foreligger en underskrevet aftale på afsætning af 268,0 DE til biogas.

Kolding Kommune har jf. § 21 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug anmodet Haderslev Kommune om en udtalelse om ejede og forpagtede arealer beliggende i Haderslev Kommune.

Udtalelsen fra Haderslev Kommune er modtaget 24. maj 2012, og vedlagt som bilag 12.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og i henhold til godkendelsens vilkår. Ændring i ejerforhold eller driftsansvarlig skal meddeles til kommunen.

Denne godkendelse skal være kendt af den daglige driftsansvarlige og andet personale med tilknytning til husdyrbruget. Et eksemplar af nærværende godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for og kendt af de personer, der har ansvaret for, at virksomhedens indretning og drift følger vilkårene i denne godkendelse.

Ændringer eller udvidelser af bedriftens indretning eller drift, der kan have betydning for miljøet, skal meddeles til Kolding Kommune. Dette gælder for eksempel ved:

- Ændring af husdyrhold – herunder skift af dyretype, væsentlige ændringer af vægt og/eller alder for indgang og afgang for hver dyretype
- Bygningsmæssig ændring af produktionsanlæg, foderopbevaring, driftsbygninger eller tilhørende foranstaltninger og staldsystemer
- Ændring af indretning og af afløbsforhold
- Ændring af opbevaring, håndteringspraksis og mængder af husdyrgødning
- Hvis der tilknyttedes arealer til bedriften.

Det er kommunen, der skal vurdere, om eventuelle planer for ændringer kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse, eller om de forudsætter en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelsen eller anmeldelse efter § 19 i godkendelsesbekendtgørelsen.

Eventuel udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen forud for planårets begyndelse den 1. august. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede arealer og tredjemandssarealer) kan ske uden en ny godkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare jf. § 15 i godkendelsesbekendtgørelsen.

2.3 GYLDIGHED

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er planlagt en etapevis udvidelse grundet de usikre markeds- og finansielle forhold, der p.t. betyder langsomt finanserings- og byggefase. Udvidelsen af bedriften ønskes foretaget i to etaper.

Besætningen drives så vidt muligt som en lukket enhed, og det prioriteres højt, at udvidelsen kan ske af egen besætning. Det vil være forbundet med stor sundhedsmæssig risiko og deraf følgende tab at introducere fremmede dyr på ejendommen. Udvidelsen af besætningen vil derfor strække sig over en længere periode.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er ansøgt om etapevis udnyttelse af godkendelsen, da Kolstrup Bygade 11 ønsker, at benytte egen avl til at udvide besætningen med.

Grundet projektets størrelse og karakter, vurderer Kolding Kommune, at fristen til udnyttelse af miljøgodkendelsen skal fastsættes til 3 år. Dog tillades det, at dyreholdets størrelse først er udnyttet 4 år efter godkendelsens ikrafttrædelse. Udvidelsen sker efter følgende forventede plan:

Etape 1: Umiddelbart efter godkendelsen er givet påbegyndes udvidelse af søer og polte i eksisterende anlæg. Foderkorrektio n hos søerne påbegyndes. Forventes afsluttet 1 år efter godkendelsens ikrafttræden.

Etape 2: Opførelse af ny klimastald nord for og parallelt med de eksisterende staldbygninger på 5.300 m² til smågrise, to nye kornsiloer, jordvold ved gyllebeholdere samt en ny gyllebeholder på 6.000 m³. Foderkorrektio n hos smågrisene og gyllekølingsanlæg i so- og poltestald igangsættes. Forventes afsluttet 3 år efter godkendelsens ikrafttræden.

Hvis en meddelt miljøgodkendelse ikke har været udnyttet – helt eller delvist – i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år jf. § 33, stk. 3 i Husdyrloven. Såfremt en evt. produktionsnedgang skyldes usædvanlige forhold af kortere varighed, eks. sygdomsudbrud eller konflikter på arbejdsmarkedet, kan fristen forlænges efter konkret vurdering. Det påhviler driftsherren at informere kommunen, såfremt sådanne forhold opstår.

Kolding Kommune vurderer, at ansøgningens fristforlængelse til afslutning af det samlede projekt kan godkendes. Herunder er det vurderet, at miljøtiltagene (foderkorrektioner, gyllekøling mv.) skal iværksættes i takt med etablering af de respektive staldanlæg og udnyttelsen af miljøgodkendelsen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøgodkendelsen.

1. Udvidelsen skal være gennemført i følgende etaper:

Etape 1: Udvidelse af søer og polte i eksisterende anlæg. Foderkorrektio n hos søerne påbegyndes. Udnyttet inden 1 år fra godkendelsens ikrafttræden.

Etape 2: Opførelse af ny klimastald nord for og parallelt med de eksisterende staldbygninger på 5.300 m² til smågrise, to nye kornsiloer, jordvold ved gyllebeholderne samt en ny gyllebeholder på 6.000 m³. Foderkorrektio n hos smågrisene og gyllekølingsanlæg i so- og poltestald. Etape 2 skal være udnyttet inden 3 år fra godkendelsens ikrafttræden. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er påbegyndt.

Er godkendelse ikke udnyttet indenfor de angivne frister, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er udnyttet.

2.4 RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING

Retsbeskyttelse

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne godkendelse.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog i visse tilfælde ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Denne godkendelse er meddelt i henhold til Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelser og er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på nedenstående vilkår.

Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt eksempelvis spildevandstilladelse til bortledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, byggetilladelser, indvindingstilladelse til drikkevandsformål, tilladelse til gyllekølingsanlæg, brandloven mv.

Revurdering

Bedriftens miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i godkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 PLACERING I FORHOLD TIL AFSTANDSKRAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen er beliggende i landzone ca. 8 km VSV for Christiansfeld i den sydligste del af Kolding Kommune. Der ligger ingen andre ejendomme med mere end 75 DE indenfor 300 m af ejendommen.

Selve beboelsen på Kolstrup Bygade 11 ligger ca. 180 meter fra det eksisterende staldanlæg, som er etableret primo 2009. Der er ikke længere husdyrhold i driftsbygningerne ved beboelsen på Kolstrup Bygade 11. Det ansøgte projektet ønskes opført i tilknytning til de eksisterende staldanlæg.

Situationsplan for ejendommen findes i Bilag 3.

Tabel 2: Udformning m.m. af ejendommens produktionsanlæg (jf. bilag 3 for placering af bygninger). Anlæg markeret med lyseblå er nye anlæg, som etableres i forbindelse med miljøgodkendelsen, øvrige er eksisterende bygninger.

Bygningsnr.	Anvendelse	Grundplan	Bygningshøjde	Bygnings-materialer / farver
ST-54727	Farestald	5.700 m ² (163 m x 35 m)	9 m, 15°	Søsten, gråt eternittag
ST-54728	Drægtighedsstald			
ST-70847	Løbeafd./polte			
ST-54729	Karantænestald	Ca. 180 m ² (30 m x 6 m)	9 m, 15°	Søsten, gråt eternittag
ST-54731	Klimastald	5.300 m ² (41 x 129,3 m)	9 m, 15°	Søsten, gråt eternittag
LA-35772	Gyllebeholder	6.000 m ³	Højde med telt: 9 m	Beton med fast overdækning
LA-35773	Gyllebeholder	6.000 m ³	Højde med telt: 9 m	Beton med fast overdækning
2	Foderlade	420 m ² (30 m x 14 m)	9 m, 15°	Søsten, gråt eternittag
3	Maskinhus	250 m ²	8 m, 15°	Grøn stålplade, gråt eternittag
4	Ny kornsilo 1	1.298 m ³	17,8 m, diameter 10 m	Galvaniserede
	Ny kornsilo 2	2.259 m ³	18,7 m, diameter 13 m	

Nærmeste nabobeboelse, som er uden landbrugspligt, er Kolstrup Bygade 12, der ligger ca. 290 m øst for den ansøgte bygning. Nærmeste samlede bebyggelse, Bjerndrup, ligger ca. 1,4 km sydøst for nye staldbygning. Nærmeste byzone er Stepping ca. 1,9 km nord for bygningerne.

I henhold til husdyrbrugsloven skal produktionsanlæg (stalde og lignende samt gødningsopbevaringsanlæg), der kan betragtes som nybyggeri, udvidelser eller ombygninger overholde nogle bestemte afstandskrav.

I dette projekt er den nye klimastald, to nye kornsiloer samt en ny gyllebeholder, som er omfattet af afstandskravene – se den efterfølgende tabel 3.

Afstandene i Tabel 2 er målt på luftfoto, kontrolleret og suppleret ud fra de nye anlægs indtegnede placeringer i ansøgningen.

Table 3: Afstandskrav fra ejendommens anlæg

Nærmeste...	Beskrivelse	Afstand	Afstandskrav
Enkelt vandindvindingsanlæg	Afstand fra eks. sostald	36 m	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg		> 1.400 m	50 m
Vandløb	Afstand fra ny gyllebeholder	120 m	100 m
Vandløb	Afstand fra eks. gyllebeholder	104 m	100 m
Dræn		> 15 m	15 m
Sø	Afstand fra ny klimastald	> 500 m	15 m
Offentlig vej	Afstand fra ny klimastald	> 100 m	15 m
Privat fællesvej	Afstand fra ny klimastald	15 m	15 m
Levnedsvirksomhed		> 25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	Afstand til ny klimastald	> 15 m	15 m
Naboskel	Afstand fra ny klimastald	> 30 m	30 m
Naboskel	Afstand fra ny gyllebeholder	7 m	30 m
Naboskel	Afstand fra eksisterende gyllebeholder	7 m	30 m
Nærmeste...	Beskrivelse	Afstand	Forbudszone
Nabo (Kolstrup Bygade 12)	Afstand til ny klimastald	290 m	50 m
Nabo (Kolstrup Bygade 12)	Afstand til eksisterende sostald	260 m	50 m
Samlet bebyggelse i landzone	Bjærndrup	1.400 m	50 m
Byzone	Stepping	1.900 m	50 m
Sommerhusområde	Afstand til sommerhusområde ved Fjeldstrup	> 15 km	50 m

Dispensation for afstandskrav fra ny gyllebeholder til naboskel

Placering af driftsbygninger nærmere end 30 m til naboskel må som udgangspunkt ikke foretages. Den nye gyllebeholder vil blive opført nordvest for den eksisterende gyllebeholder. Afstanden til naboskel er ca. 7 meter, og afstandskravet på 30 meter kan dermed ikke overholdes. Ansøger har søgt om dispensation for afstandskravet til naboskel bl.a. med følgende begrundelse: Den nye gyllebeholder vil være mindre synlig for naboer ved den ansøgte placering. Der foreligger en skriftlig accept fra den berørte lodsejer mht. afstanden til naboskel.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med undtagelse af den ansøgte dispensation vurderer Kolding Kommune, at afstandskravene i Husdyrlovens § 6 og 8 er overholdt. Kolding Kommune vurderer videre, at der i det ansøgte ikke foreligger særlige omstændigheder, som nødvendiggør en skærpelse af afstandskravene, og der stilles ikke skærpende vilkår.

Jf. Husdyrlovens § 9 kan kommunalbestyrelsen dispensere fra afstandskravene i § 8, hvor overholdelse ikke er mulig og fastsætte vilkår til indretning og drift. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte vilkår, som sikrer, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener. Sådanne vilkår om indretning og drift fastsættes i miljøgodkendelsen.

Med baggrund i en konkret vurdering af anvendelsen af de tilgrænsende matrikler, hvortil der søges dispensation fra afstandskravet fra ny gyllebeholder, vurderer Kolding Kommune, at det ansøgte ikke medfører specifik forurening eller væsentlig gene for nabomatriklerne. Vurderingen er foretaget på baggrund af anvendelsen af nabomatriklen til agerjord og samtykke til placeringen fra den pågældende nabo. Endvidere etableres gyllebeholderen med fast overdækning, hvorved lugtemission fra beholderen reduceres.

Kolding Kommune vurderer på baggrund af miljøgodkendelsens vilkår til bl.a. slørende beplantning og driftsvilkårene i øvrigt, at det ansøgte ikke giver anledning til risiko for forurening eller væsentlige gener og meddeler den ansøgte dispensation.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for placering af anlægget:

2. Kolding Kommune meddeler dispensation til etablering af den nye gyllebeholder (LA-35773) minimum 7 m fra naboskel til matr. nr. 67 Kolstrup, Stepping.

3.2 PLACERING AF ANLÆGGET I HENHOLD TIL UDPEGNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De nye anlæg på Kolstrup Bygade 11 placeres i tilknytning til de eksisterende produktionsbygninger.

Ingen af ejendommens anlæg er beliggende i værdifuldt landskab. Nærmeste område, som er udpeget som værdifulde landskaber i Kommuneplanen 2010-2021, ligger ca. 900 meter nordvest for ejendommen.

Alle produktionsbygninger er placeret i et område til landbrugsanvendelse.

Deres placering i forhold til øvrige udpegninger i Kommuneplanen er som følgende:

Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger m.v.

Stepping Kirke er nærmeste *kirkeomgivelse*, som ligger ca. 2,1 km nord for anlægget. Anlægget ligger ca. 2.4 km fra nærmeste *kirkebyggelinie*.

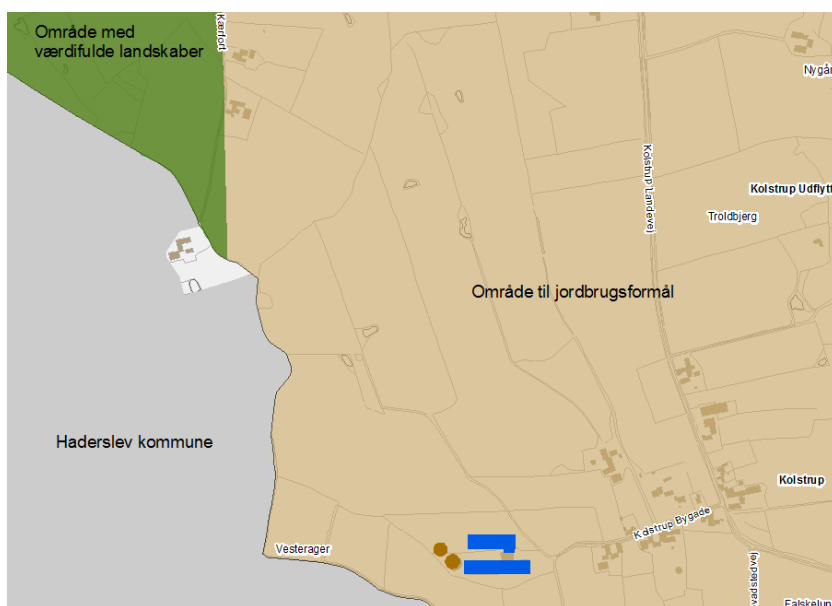
Bygningerne ligger udenfor udpegningerne *strandbeskyttelseslinie* og *kystnærhedszonen*. Nærmeste *fortidsmindebeskyttelseslinie* ligger ca. 400 meter syd for ejendommen.

Ejendommens anlæg ligger udenfor *skovbyggelinie*. Nærmeste *fredede område* er rundt om Stepping Kirke og ligger ca. 2,6 m nord for ejendommen.

Bygningerne ligger ikke indenfor udpegningen *sø- og åbeskyttelseslinie*. Nærmeste udpegning er ca. 65 m syd for ejendommen. Nærmeste *område med særlige geologisk værdi* ligger ca. 2,5 km nordvest for ejendommen.

Det nærmeste område med et *større kulturmiljø* er beliggende ved Simmersted Mose ca. 1,5 syd for ejendommen.

Den nye stald og gyllebeholder ligger i udkanten af et *økologisk forbindelsesområde*, som løber i et bredt bånd langs med kommunegrænsen.

Anlægget ligger lige på grænsen til *lavbundsområde* og potentielt *vådområde*. En lille del af gyllebeholderne ligger i lavbundsområde (jf. bilag 7). Der er lavbundsområder langs med Spang Å.

Flere af arealerne grænser op til naturområder, som i retningslinjerne til Kommunenplanen 2010-2021 er naturområder på land, som skal bevares og søges udvides. Ca. 310 meter nord-vest for den nye gyllebeholder er en beskyttet eng med *særlig værdifuld natur terrestisk*. Flere steder langs med Spang Å er udpeget som *særlig værdifuld natur vandløb*.

Der er ca. 4 km mod vest til nærmeste særligt sårbare naturområde, jf. Husdyrlovens § 7, der er et hede- og overdrevarsareal.

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde i forhold til ejendommen er Habitatområde nr. H81 "Pamhule Skov og Stevning Dam" og fuglebeskyttelsesområde nr. SPA 59 "Pamhule Skov og Stevning Dam", som er beliggende ca. 9,2 km syd for staldanlægget. Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor Natur 2000-områder.

Der er ingen *beskyttede sten- og jorddiger*, der bliver berørt i forbindelse med opførelse af bygningen eller gyllebeholderen. Der er kun et *beskyttet dige* i henhold til Museumslovens § 29 langs den vestlige side af mark 1-0 beliggende på matrikel nr. 63 Kolstrup, Stepping.

Vest for ejendommen ligger der en række naturarealer, der er beskyttede i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3. Nærmeste *§ 3-beskyttede naturareal* er et vandløb og en eng ca. 130 m syd for den nye gyllebeholder (jf. bilag 7).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I *områder udlagt til jordbrugsmæssig* anvendelse skal anvendelsen hovedsagelig være jordbrugserhverv, dvs. landbrug, skovbrug og gartneri. Varetagelsen af andre samfundsmæssige interesser kan medføre, at ovennævnte hensyn må nedprioriteres. Kolding Kommune vurderer, at der ikke er sådanne interesser i det konkrete tilfælde.

Der er et beskyttet sten- og jorddige beliggende i markskel på et udbringningsareal (jf. bilag 6). Der er ingen diger i umiddelbar nærhed af driftsanlægget på Kolstrup Bygade 11. Byggeriet foretages ikke i forbindelse med de beskyttede naturarealer, og der foretages ikke tilstandsændringer af beskyttede arealer eller fortidsminder i forbindelse med projektet.

Den nye stald og gyllebeholder ligger i udkanten af et økologisk forbindelsesområde, som løber i et bredt bånd langs med kommunegrænsen. Ifølge retningslinjerne i Kommuneplanen 2010-2021 er de økologiske forbindelsesområder udlagt i forholdsvis brede bånd og skal opfattes som rammeområder indenfor hvilke eksisterende og nye naturelementer, som skal sikre forbindelse mellem naturområderne, søges bevaret. Det vurderes, at forbindelsen mellem naturområderne ikke vil blive forringet som følge af projektet, da anlægget vil ligge i tilknytning til det øvrige anlæg samt at arealanvendelsen ikke ændres.

Anlægget ligger lige på grænsen til et lavbundsområde og et potentielt vådområde. En lille del af gyllebeholderne ligger i lavbundsområde og i et potentielt vådområde (jf. bilag 7). Ifølge retningslinjerne i Kommuneplanen 2010-2021 må der ikke gives tilladelse til byggeri og anlæg, der umuliggør en genopretning af det naturlige vandstands niveau. Kolding Kommune vurderer, at placeringen af den nye gyllebeholder på grænsen til udpegningen ikke vil umuliggøre en genopretning af det naturlige vandstands niveau på baggrund af, at der naturligt er et læhegn (naboskel) umiddelbart syd for gyllebeholderne, og at højdekurverne først herefter begynder at flade ud og blive til et lavbundsareal. Alle øvrige bygge- og beskyttelseslinier, fredninger, m.v. er overholdt.

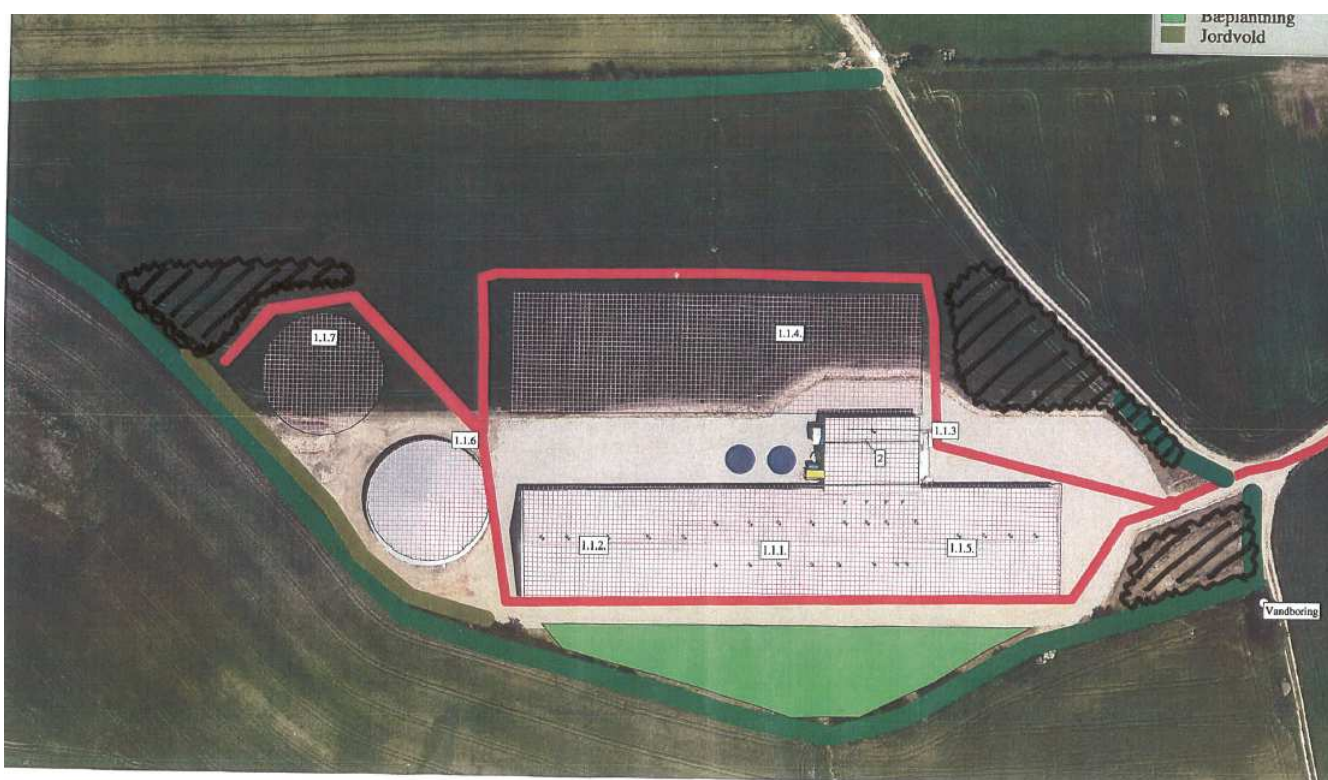
Kolding Kommune vurderer, at beliggenhed af bedriftens staldanlæg mv. er miljømæssig forsvarlig. Det vurderes ligeledes, at den bedste placering er fundet for så vidt angår naboer og landskabelige hensyn.

3.3 LANDSKABSMÆSSIGE FORHOLD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den nye stald og gyllebeholder på Kolstrup Bygade 11 placeres i tilknytning til de eksisterende produktionsbygninger. Udformning, materialevalg m.m. for ejendommens produktionsanlæg er angivet i tabel 2.

Kolstrup er en mindre samlet landbebyggelse med små gårde. Til Kolstrup Bygade 11 er der i 2009 bygget en større stald og gylletank ca. 180 meter vest for hovedejendommen.

Figur 1: Oversigt over beplantning (Sort skraveret = krav om beplantning, lys grøn markering = er beplantet i 2012, Mørk grøn linie = eksisterende læhegn, navy-grøn markering = jordvold).

Der ønskes opført en ny staldbygning i samme materialer som den eksisterende stald umiddelbart nord for og parallelt med den eksisterende. Imellem bygningerne ønskes opført 2 siloer på henholdsvis 17,87 meters højde og 10,05 meter i diameter og 18,76 meters højde og 13,14 meter i diameter. Derudover ønskes en ny gylletank opført umiddelbart nordvest for den eksisterende gyllebeholder. Den eksisterende nyere staldbygning er placeret på et plateau, der er gravet ind i skrænten til smeltevandsdalen. De nye bygninger placeres i samme niveau, hvorfor skrænten yderligere udgraves. Jorden vil blive sorteret og genanvendt evt. overskud af sten, grus og sand vil blive solgt.

Der er allerede etableret en samlet beplantning syd for den eksisterende staldbygning samt et kort hegnsstykke øst for byggeriet ved indkørslen til området. Byggeriet vil være synligt fra Bjerndrupvej (syd) og Kolstrup Landevej (nord).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er tale om et småbakket, mellemskala dødislandskab, der mod syd grænser op til en mindre smeltevandsdal med bløde skrænter. Området er mod vest præget af skovbryn til Revsøskov, og mod syd er der flere småskove. Området er tyndt bebygget. Kolstrup udgør en samlet bebyggelse i landzone, der består af mindre gårde og enkelte boliger, beliggende langs Kolstrup Bygade.

Byggeriet skal ses i sammenhæng med den eksisterende bebyggelse og opfattes som et samlet anlæg. Placeringen af den nye staldbygning parallelt med og i samme niveau som den eksisterende vil være den mest hensigtsmæssige placering på det givne sted. De to siloer og den ekstra gylletank vil give anlægget et mere industrielt udtryk. Det ville være mest hensigtsmæssigt og give et roligere udtryk, hvis de to siloer havde samme højde og diameter.

Da den nye staldbygning, siloer og gylletank oftest vil blive set fra et højere synspunkt med landskabet som baggrund eller med Revsøskov som baggrund vil det være mest hensigtsmæssigt med et mat og mørkt tagmateriale. Adskillelsen imellem de udflyttede storskala driftsbygninger og den samlede bebyggelse Kolstrup bør fastholdes i fremtiden, pga. den store skalafor- skel i bebyggelsen. Adskillelsen skal markeres med beplantning foran gavlen på den nye bygning jf. skitse. Desuden skal der etableres beplantning nord for den nye gyllebeholder for at samle anlægget.

Muldjorden fra udgravningen skal udbringes jævnt på egne jorder.

Beplantning

Den nyetablerede beplantning syd for anlæggene vil skabe en fin baggrund for byggeriet set fra nord og delvist skjule og nedskalere den eksisterende staldbygning set fra syd. Derudover beva- res eksisterende levende hegn, som løber både syd, vest og nord for anlægget, for at bløde op på oplevelsen af det store byggeri set fra nord. For at skabe en klar adskillelse af byggeriet mod Kolstrup skal der etableres en samlet beplantning omkring staldenes østlige gavle (jf. figur 1). Denne beplantning vil medvirke til at samle staldanlægget, forankre det i landskabet og samtidig adskille det klart fra Kolstrup. Desuden skal der etableres en samlet beplantning ved den nye gyllebeholder for at samle anlægget og give det en sammenhængende beplantningsstruktur.

Der foreslås en plantning bestående af egetræer med rødæl som ammetræ, spredte grupper af skovfyr og bærmispel og hvidtjørn (*Quercus robur*- alm eg- 60 %, *Alnus glutinosa*- rødæl- 20 %, *Pinus sylvestris*- skovfyr -10 %, *Amelanchier spicata*-bærmispel -5 %, *Crataegus monogyna*- hvidtjørn -5%) som randplantning mod vejen, ved den nye silo og syd for staldene. Plantevalget vil medvirke til at skabe sammenhæng omkring bebyggelsen og de beplantede områder.

Det eksisterende levende hegn mod syd skal efterplantes, således at hullerne bliver tilplantet. Der kan f.eks. plantes tjørn, eg, mirabel eller naur.

Kommunen har vurderet samlet, at den bygningsmæssige udvidelse og de deraf følgende æn- dringer i området kan harmonere med hensynet til de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæs- sige og rekreative værdier i området, under forudsætning af at nedennævnte vilkår overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for placering i landskabet:

3. De to nye udendørs kornsiloer (se Bilag 3) må maksimalt have en højde på 19 m.
4. At der skal etableres beplantninger øst for staldanlægget samt nordvest for den nye gylle- beholder, som vist på skitse i figur 1. Hegnet kan bestå af egetræer med rødæl som amme- træ, spredte grupper af skovfyr og bærmispel og hvidtjørn.
5. At det eksisterende levende hegn mod syd, vest og nord for ejendommen skal vedligehol- des, således at det fremtræder tæt og afskærmende.

4 HUSDYRPRODUKTION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbrugets nuværende lovlige produktion omfatter 1.124 søer med smågrise til 8,0 kg og 200 polte (80-102 kg), hvilket svarer til 266,9 DE.

Husdyrproduktionen kan med denne miljøgodkendelse udvides til 1.270 søer med smågrise til 7,3 kg, 49.772 smågrise fra 7,3 til 32 kg og 600 slagtesvin/polte fra 32-107 kg svarende til 560,9 DE og dermed en udvidelse på 294 DE. Udvidelsen vil foregå i to etaper.

Etape 1: Umiddelbart efter godkendelsen er givet påbegyndes udvidelse af søer og polte i eksisterende anlæg. Foderkorrektion hos søerne påbegyndes. Forventes afsluttet 1 år efter godkendelsens ikrafttræden.

Etape 2: Opførelse af ny klimastald nord for og parallelt med de eksisterende staldbygninger på 5.300 m² til smågrise, to nye kornsiloer, jordvold ved gyllebeholder samt en ny gyllebeholder på 6.000 m³. Foderkorrektion hos smågrisene og gyllekølingsanlæg i so- og poltestald igangsættes. Forventes afsluttet 3 år efter godkendelsens ikrafttræden.

Besætningens fordeling på staldafsnit (jf. bilag 3) og staldsystemer fremgår af tabel 4.

Tabel 4. Husdyrholdets størrelse, fordeling, staldindretning mv (ansøgt drift fra www.husdyrgodkendelse.dk).

Staldafsnit*	Dyrehold og staldtype for ansøgt drift	Opført	Ammoniaktiltag	Antal årsdyr (aldersgrænser)	DE**
ST-54727	Farestalden, Farestald med kassestier, delvis spaltegulv (327 stipladser) Undertryksventilation (drifttimer 8.760 timer) 6 m afkast, frekvensstyret	2009	Gyllekøling (20%) drift-timer 8.760 timer/år Foderkorrektion 138,0 g råprotein pr. FE	1.270 stk. søer	89,04
ST-54728	Drægtighedsstald, søer, løsgående, delvis spaltegulv (626 stipladser) Undertryksventilation (drifttimer 8.760 timer) 6 m afkast, frekvensstyret	2009	Gyllekøling (20%) drift-timer 8.760 timer/år Foderkorrektion 138,0 g råprotein pr. FE	940 stk. søer	152,70
ST-70847	Løbeafdelingen, søer, løsgående, delvis spaltegulv (330 stipladser) Undertryksventilation (drifttimer 8.760 timer) 6 m afkast, frekvensstyret	2009	Gyllekøling (20%) drift-timer 8.760 timer/år Foderkorrektion 138,0 g råprotein pr. FE	330 stk. søer	53,61
	Løbeafdelingen, polte, drænet gulv + spalter (33/67) (115 stipladser) Undertryksventilation (drifttimer 8.760 timer) 6 m afkast, frekvensstyret	2009	Gyllekøling (20%) drift-timer 8.760 timer/år	500 stk. polte (32-107 kg)	13,89
ST-54729	Karantænestald, drænet gulv + spalter (33/67), polte, (23 stipladser) Undertryksventilation (drifttimer 8.760 timer) 7 m afkast, frekvensstyret	2009	Gyllekøling (20%) drift-timer 8.760 timer/år	100 stk. polte (32-107 kg)	2,78
ST-54731	Toklimastald, delvis spaltegulv (7.657 stipladser) Undertryksventilation (drifttimer 8.760 timer) 6 m afkast, frekvensstyret	NY	Foderkorrektion 163,0 g råprotein pr. FE	49.772 stk. (7,3-32 kg)	248,86
Dyreenheder i alt					560,9

*: Refererer til benævnelserne fra ansøgningsskemaet (www.husdyrgodkendelse.dk) **: Beregning af DE er foretaget med omregningsfaktorer i bek. nr. 291 af 06/04 2011 om ændring af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Svineproduktionen drives konventionelt. I nudrift sælges smågrisene ved 8,0 kg, men i ansøgt drift bygges der ny klimastald, således at smågrisene indtil 32 kg kan blive på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er ansøgt om etape-udvidelse, da der først vil være behov for en ny smågrisestald, når udvidelsen af søer og polte er udført i eksisterende stalde. Den første etape strækker sig over det første år efter miljøgodkendelsens ikrafttræden. Den sidste etape strækker sig over de efterfølgende næste to år.

Det tillades dog, at dyreholdets størrelse først er fuldt udnyttet efter 4 år efter godkendelsens ikrafttræden. Med udnyttet menes, at der er indsat et dyrehold, der svarer til det godkendte dyrehold i henhold til tabel 4. I afsnit 2.3 er der stillet vilkår om udnyttelsen af godkendelsen (jf. vilkår 1).

Kolding Kommune vurderer, at det ud fra en økonomisk og driftsmæssig, hensigtsmæssig betragtning vil være rimeligt med en længere ramme for udnyttelse af miljøgodkendelsen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for husdyrproduktionen:

- 6.** Husdyrbruget tillades drevet med et maksimalt dyrehold på 1.270 søer, 49.772 stk. smågrise (7,3-32 kg) og 600 polte (32-107 kg), svarende til 560,9 DE.
- 7.** Staldsystemet og det tilhørende dyrehold for hvert staldafsnit skal være i overensstemmelse med angivelserne i tabel 4. Ændringer i forhold til dette kan godkendes af kommunen, såfremt beregninger viser, at lugtgener og ammoniakemissionerne ikke forøges.

5 STALD- OG LAGERANLÆG

5.1 STALDANLÆG OG AMMONIAKEMISSION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Svineproduktionen drives konventionelt. I nudrift sælges smågrisene ved 8,0 kg, men i ansøgt drift bygges der ny klimastald, således at smågrisene indtil 32 kg kan blive på ejendommen.

Af hensyn til dyrevelfærd er der installeret overbrusningsanlæg i staldene for at sikre at grisene har mulighed for afkøling i varme perioder. Overbrusning sker automatisk og er temperaturstyret. Ventilation i staldanlæggene er beskrevet i afsnit 5.2.

Eksisterende farestald (Staldafsnit ST-54727)

Farestalden er bygget i 2009 og er med kassestier og delvist spaltegulv. Staldene iblødsættes ca. 6 timer før vask. Der vaskes med robothøjtrykrenser i koldt vand. Vaskeproceduren foretages efter hvert hold. Forventet tidspunkt for renovering er ca. 2034.

Der etableres gyllekølingsanlæg med en ammoniakreducerende effekt på 20 % i etape 2.

Eksisterende drægtighedsstald (Staldafsnit ST 54728)

Drægtighedsstalden er bygget i 2009, søerne er løsgående på delvis spaltegulv. Der vaskes med robothøjtrykrenser i koldt vand. Stalden vaskes hvert 5. år. Forventet tidspunkt for renovering er ca. 2034.

Der etableres gyllekølingsanlæg med en ammoniakreducerende effekt på 20 % i etape 2.

Eksisterende løbafdeling og polte (Staldafsnit ST-70847)

Løbafdeling er bygget i 2009. Søerne er løsgående på delvis spaltegulv. Poltenes staldsystem er drænet gulv + spalter (33/67). Der vaskes med robothøjtrykrenser i koldt vand. Vaskeproceduren foretages efter hvert hold. Forventet tidspunkt for renovering er ca. 2034.

Der etableres gyllekølingsanlæg med en ammoniakreducerende effekt på 20 % i etape 2.

Eksisterende karantænestald (Staldafsnit ST-54729)

Karantænestalden er fra 2009. Etableret med drænet gulv + spalter (33/67). Der vaskes med robothøjtrykrenser i koldt vand. Vaskeproceduren foretages efter hvert hold. Forventet tidspunkt for renovering er ca. 2034.

Der etableres gyllekølingsanlæg med en ammoniakreducerende effekt på 20 % i etape 2.

NY klimastald (Staldafsnit ST-54731)

Etablering af den nye klimastald er planlagt til 2013/14. Staldsystemet er toklimastald, delvis spaltegulv.

Der vaskes med robothøjtrykrenser i koldt vand. Vaskeproceduren foretages efter hvert hold.

Gyllebeholder (LA-35772)

Eksisterende gyllebeholder fra 2008 på 6.000 m³. Gyllebeholderen er med teltoverdækning. Der vil blive etableret vold omkring gyllebeholderen ned mod Mølbro Bæk til forebyggelse af uheld. Gyllebeholderen tømmes med sugekran, og der er ingen påfyldningsplads.

NY Gyllebeholder (LA-35773)

Ny gyllebeholder på 6.000 m³. Gyllebeholderen etableres med teltoverdækning. Der vil blive etableret vold omkring gyllebeholderen ned mod Mølbro Bæk til forebyggelse af uheld. Gyllebeholderen vil blive tømt med sugekran, og der anlægges ingen påfyldningsplads.

Foderlade (2)

Foderladen er opført i 2009 i tilknytning til den eksisterende sostald. Der foretages ikke ændringer i denne bygning.

Maskinhus (3)

Eksisterende maskinhus opført i 1982 Der foretages ikke ændringer i denne bygning.

Nye kornsiloer

Der etableres to udvendige galvaniserede kornsiloer med en kapacitet på henholdsvis 1.298 m³ (højde maks. 17,8 m) og 2.258 m³ (højde maks. 18,7 m). De placeres vest for den eksisterende foderlade. Grundet størrelsen på siloerne er de omfattet af tekniske foreskrifter og der er således særlige krav til opbygningen (Beredsskabet).

Generelt

Alle dyretyperne er opstaldet på delspaltesystemer. Disse gulvsystemer har lavere ammoniakemission end referencesystemerne. Valget af delspaltesystemer betyder for det samlede anlæg, at ammoniakemissionen reduceres med ca. 57 kg NH₃-N/år i forhold til referencen.

Der etableres gyllekøling i løbe- og drægtighedsstalden, farestalden og karantænestalden, hvor driftseffekten er sat til 20 %. Dette tiltag reducerer staldanlæggenes ammoniakemission med yderligere 820 kg NH₃-N/år i forhold til referencen.

Som ammoniakreducerende tiltag indgår også overdækning af den nye gyllebeholder samt korrektion af tildeling af råprotein i søernes og smågrisenes foder – se redegørelse og vurdering nedenfor i afsnit 6 om foder.

Miljøstyrelsen har udgivet vejledende emissionsgrænseværdier for søer og smågrise i relation til BAT krav. Der er i vejledningen sondret mellem eksisterende stalde og nye stalde. Der kan ud fra dette beregnes et vejledende maksimalt emissionsniveau for ejendommen, som bliver 7.184 kg NH₃-N/år. Aktuelt beregnet emission fra stald og lager total er på 6.883 kg NH₃-N/år, se bilag 4.

Ud over BREF og BAT-byggebladene er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. Med de angivne staldforhold og foderoplysninger, beregner ansøgningsystemet, at det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % er overholdt med 368 kg NH₃-N/år.

Der henvises endvidere til kapitel 12 for uddybninger omkring Bedst Tilgængelig Teknik (BAT).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I henhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug med henholdsvis konventionelt hold af søer med pattegrise ved fravæning (gyllebaserede staldsystemer), konventionel produktion af smågrise (gyllebaserede staldsystemer) samt polte/slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) fra 2010 er den faktiske emissionsgrænseværdi udregnet for det aktuelle projekt. I beregningen indgår den beregnede ammoniakemission fra eksisterende stalde og nye stalde. Emissionsgrænseværdien er for det aktuelle projekt udregnet til 7.186 kg NH₃-N pr. år. Se nærmere udregning af BAT-niveau i bilag 4.

Den samlede ammoniakfordampningen fra anlægget (stald og lager) er beregnet til 6.883 kg NH₃-N pr. år. Der er jf. ansøgningen opnået en reduktion på 368 kg NH₃-N pr. år ud over det generelle reduktionskrav på 25 % i stalde, der enten ændres eller udvides.

I det foreliggende projekt etableres en ny toklimastald med delvist spaltegulv samt gyllekølingsanlæg i den eksisterende sostald og poltestald. Herudover etableres en gyllebeholder med fast overdækning.

Den nye toklimastald opfylder kravene om BAT jævnfør teknologiblad Gr.nr.: 106.03-52. Fordele ved systemet er, at temperaturen i to-klimastalden kan sænkes 4-6 grader, sammenlignet med en almindelig stald, og dermed opnås en lavere ammoniakkoncentration, og der spares energi til opvarmning. Desuden giver den lavere temperatur i stalden et bedre arbejdsmiljø. Herudover giver staldsystemet mulighed for tildeling af halm i stiens lejeareal, der vil medvirke til et tørt miljø (lavere lugt) og give beskæftigelse til smågrisene.

Kommunen vurderer samlet, at der er anvendt BAT i forhold til valg af teknologi og staldsystem. Kolding Kommune vurderer, at projektet har en ammoniakemission, der svarer til det fastlagte og proportionelle BAT-niveau på 7.164 kg NH₃-N for denne ejendom. Samlet ammoniakemission fra det ansøgte er 6.883 kg NH₃-N. Kommunen pålægger ikke ansøger at anvende en bestemt teknik men udelukkende, at der leves op til den fastlagte emissionsgrænseværdi, som hvis en bestemt BAT-teknik blev benyttet. I det aktuelle projekt anvendes en kombination af staldsystem, etablering af gyllekøling, overdækning af gyllebeholdere og foderkorrektion for søer og smågrise. Ansøgningen overholder således det ammoniakemissionsniveau, som fremkommer jf. krav til anvendelse af bedste teknik, se også afsnit 12.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for staldanlæg og ammoniakemission:

- 8.** Den nye klimastald (ST-54731) skal etableres med delvist spaltegulv.
- 9.** I den eksisterende so- og poltestald (ST-54727, ST-54728, ST-70847 og ST-54729) skal der etableres gyllekølingsanlæg ved opstart af etape 2.
- 10.** Ammoniakemissionen må ikke overstige et niveau svarende til 7.186 kg NH₃-N efter nu-gældende beregningsmetode jf. bilag 3. Emissionskravet vurderes overholdt ved overholdelse af vilkårene 8 og 9 om staldanlæg, vilkår 12 og 13 om gyllekøling, vilkår 18 om fast overdækning på den nye gyllebeholder samt vilkår 22 og 23 om fodertilpasning.

5.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I både den eksisterende og i den nye stald vil der konstant være frekvensstyret undertryksventilation. Ventilationen i alle stalde er frekvensstyret, således at sugeevnen reguleres efter udedørs temperatur. Afksthøjden vil være 6 meter i alle stalde på nær karantænestalden, hvor afkastet er 7 m. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Efter hvert hold smågrise og slagtesvin rengøres ventilatorerne, for derved at sikre effektiv drift med mindst mulig friktion.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ved en årlig rengøring kan der ifølge Agrotech spares op til 10 % i energiforbruget. Det vurderes derfor, at når ventilatorerne rengøres efter hvert hold smågrise og slagtesvin, så vil ventilationen køre optimalt og dermed både sikre et lavt energiforbrug, men også en mere tør stald og dermed reduceret lugtgener. Ved hver vask af ventilatorerne bør temperatur- og luftfugtighedsfølerne kontrolleres for at sikre optimal funktion.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (eftersyn og rengøring af ventilatorer, tem-

peraturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation). Kommunen vurderer, at de tiltag, der laves mht. ventilation, er med til at sikre en optimal funktion af ventilationsanlægget og dermed ikke vil medføre væsentlige lugt-, støv- eller støjgener for naboer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for ventilation:

11. Ventilationsanlægget i de eksisterende stalde (ST-54727, ST-54728, ST-70847 og ST-54729) og i den nye stald (ST-54731) skal holdes i konstant drift og sikre, at afkastet sker lodret gennem skorstenen med en afkastshøjde på minimum 6 meter over terræn.

Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og rengøres i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg. Anlægget skal kalibreres efter producentens anvisninger for at sikre minimum energiforbrug.

5.3 GYLLEKØLING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Som en del af tiltagene til at overholde de stillede krav til reduktion af ammoniakreduktion, henholdsvis det generelle 25 % reduktionskrav og den vejledende emissionsgrænse i forhold til BAT, etableres der gyllekøling i den eksisterende so- og poltestald (ST-54727, ST-54728, ST-70847 og ST-54729). Den producerede varme anvendes til opvarmning af klimastald, mandskabsrum, farestalde, drægtighedsstald, stuehus og medarbejderbolig.

Gyllekølingsanlæggene etableres og vedligeholdes jf. det gældende teknologiblad. Der er forud for projekteringen foretaget en beregning af firmaet KH Nordtherm med hensyn til de forventede driftseffekter på ammoniakreduktion ud fra den optimale afsætning af varme.

Tekniske data for gyllekøling:

Fra "Køling af gylle i stalde til søer og smågrise" – Teknologiblad version 1, udgave af den 26. januar 2011 fra Miljøstyrelsen fremgår følgende:

Ammoniakreduktion (%) = $-0,004 x^2 + x$, hvor x =køleeffekt, W/m^2

I det ansøgte er $X = 21,9 W/m^2$, hvilket giver en ammoniakreduktion på 20 %.

Driftstid er 8.670 timer/år og staldanlæggets gyllekanaler er 2.970 m^2

Pumpens samlede køleeffekt = køleeffekten (W/m^2) x arealet af gyllekummerne (m^2)
= $21,9 W/m^2 \times 2.970 m^2 = 65.043 W/1000 = 65,04 kW$

Den årlige køleydelse for anlægget på Kolstrup Bygade er således 569.750 kWh ($65,04 kW \times 8760$ timer/år). Den opnåede effekt svarer til, at der er fuld anvendelse for den indvundne varme til opvarmning af eksisterende farestald, eksisterende drægtighedsstald, ny klimastald, stuehus og medarbejderbolig.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ansøger har valgt at etablere et gyllekølingsanlæg i den eksisterende sostald og poltestald. Ud over opvarmning af staldanlæggene vil en del af overskudsvarmen gå til opvarmning af stuehus samt mandskabsfaciliteter.

Da gyllekølingsanlægget er knyttet til opvarmning af bl.a. stuehuset, er anlægget omfattet af miljøbeskyttelsesloven og skal reguleres efter lovens § 19, da det har karakter af en biaktivitet. Der skal i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse ske særskilt sagsbehandling heraf. Der er med baggrund i gyllekølingsanlæggets størrelse ikke tale om særskilt godkendelsespligt efter miljøbeskyttelseslovens § 33.

Miljøstyrelsens teknologiblad om "Køling af gylle i stalde til søer og smågris" (version 1, 26. jan. 2011) angiver et vejledende varmebehov i farestald med delvist spaltegulv på 135-138 kWh pr. årssø, i drægtighedsstald med delvist spaltegulv på 24-78 kWh pr. årssø og i toklimastald med delvist spaltegulv på 3-6 kWh pr. produceret smågris. Varmebehovet til udtørring efter vask er angivet i farestald og løbe-drægtighedsstald til henholdsvis 10,5-21 og 1-9,5 kWh pr. årssø samt 0,5-0,75 kWh pr. produceret smågris. Varmebehovet i et stuehus, delvist isoleret er angivet til 140 kWh pr. m² og i mandskabsrum til 100 kWh pr. m². Det vejledende gennemsnitlige varmebehov for udvidelsen på Kolstrup Bygade er beregnet til 527.323 kWh. Ifølge beregninger foretaget af firmaet KH Nordtherm er varmebehovet for udvidelsen 716.808 kWh og dermed en 100 % varmeudnyttelse.

Den beregnede teoretiske driftseffekt viser en ammoniakreduktion på 20 % for drægtighedsstaldene med en 100 % varmeudnyttelse og en driftstid jf. husdyrgodkendelse.dk på 8.760 timer/år. Ansøger har indregnet denne effekt i sostalde i ansøgningen.

Kolding Kommune vurderer på denne baggrund, og for at projektet kan overholde det beregnede BAT-krav, at der skal stilles vilkår en dertil svarende varmepumpe og køleydelse, som beregnes til 569.750 kWh i so- og poltestaldene.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for gyllekøling:

12. Gyllekanalerne i den eksisterende sostald og poltestald (ST-54727, ST-54728, ST-70847 og ST-54729) – i alt 2.970 m² – skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

13. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 569.750 kWh i so- og poltestaldene (ST-54727, ST-54728, ST-70847 og ST-54729).

14. Inden ibrugtagning skal der til kommunen indsendes en beregning for antal varmepumper og kapacitet samt deres nødvendige driftstid (timer pr. år) for at kunne opnå en ammoniakreduktionsprocent på minimum 20 %. Varmepumperne skal være forsynet med timetæller. Den månedlige driftstid skal indføres i en driftsjourنال og forevises på myndigheden forlangende.

15. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med en automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.

16. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

17. Der skal udføres en årlig service på gyllekølingsanlægget. Denne service skal udføres af en installatør med køleautorisation. Anlægget skal i øvrigt vedligeholdes ifølge fabrikantens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

* Den årlige servicekontrol skal som minimum bestå af følgende:

- afprøvning og funktionssikring af trykovervågningsystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen

- kontrol af kølekredsens ydelse.

* Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.

* Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service rapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

5.4 LAGERANLÆG TIL HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning er 14.639 tons gylle i staldene samt 1.336 tons spildevand fra rengøring af staldene. Den samlede tilledning til gyllebeholderne er i alt 15.952 m³. Den samlede lagerkapacitet i de to gyllebeholdere og gyllekanaler er på 13.800 tons, svarende til 10,4 mdr. opbevaringskapacitet på ejendommen i henhold til konsulenterklæring, hvorved lovkravet på 9 mdr.s opbevaringskapacitet er overholdt.

Table 5. Opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning

	Kapacitet, m ³	Opførelsesår	Overdækning	% før	% Efter
Gyllebeholder	6000	2008	Fast	85	43
Gyllebeholder	6000	NY	Fast	0	43
Kanaler	1.800	-	-	15	14
I alt	13.800			100	100

Den eksisterende gyllebeholder er fra 2008, godkendt og tilmeldt den lovpligtige 10-årige beholderkontrol. Der er fast overdækning (teltdug) på den eksisterende gyllebeholder (BAT).

I forbindelse med udvidelsen etableres en ny gyllebeholder på 6.000 m³. Tanken vil i lighed med den eksisterende gyllebeholder være uden pumpeanordning og fyldes via sugekran på gyllevoggen. Da risikoen for spild er minimal, bliver der ikke etableret befæstet påfyldningsplads ved gyllebeholderen. Gyllepumpningen overvåges både ved pumpning fra staldanlæg til gyllebeholder og under fyldning af gyllevogne. Gyllebeholderen vil blive etableret med fast overdækning i form af teltdug (BAT) og etableres i tilknytning til eksisterende gyllebeholder. Låget på gyllebeholderne er kun åbent i forbindelse med udkørsel af gylle, og det kontrolleres jævnligt, at det er lukket ordentligt, hvilket minimerer en eventuel emission af ammoniak fra lagrene (BAT). Der ansøges om dispensation til afstandskrav til naboskel.

Både den eksisterende og nye gyllebeholder ligger i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger. Der opbevares kun husdyrgødning fra ejendommen i gyllebeholderne. Den eksisterende og nye gyllebeholder ligger henholdsvis 102 og 120 meter fra et B2-målsatte vandløb Spangs Å.

Gyllen udbringes med slæbeslanger eller nedfælder på veletablerede afgrøder, og dette er medvirkende til at reducere ammoniakfordampningen og lugtgenerne på grund af mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Der udarbejdes hvert år mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I mark- og gødningsplanen tages der hensyn til bl.a. jordbundstype, sædskifte, planternes udbytte, samt kvælstofudnyttelsen. Husdyrgødningen udbringes efter gældende regler og i henhold til godt landmandsskab med deraf følgende hensyn til naboer, bymæssig beboelse, trafik mv. Gylleudbring-

ning sker normalt kun på hverdage. Der er et generelt krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker.

Der er ingen stærkt hældende arealer eller erosionstruede udbringningsarealer, og der holdes minimum 2 meter bræmmer til vandløb.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning er miljømæssig forsvarlig. Den nye gyllebeholder forsynes med fast overdækning, som reducerer ammoniakfordampningen (BAT). På grund af fast overdækning vil der ikke være tilledning af regnvand til gyllebeholderen med deraf følgende reduktion af gylletransporter. Der er også fast overdækning på den eksisterende gyllebeholder (BAT).

Kolding Kommune vurderer, at gyllebeholderne sikrer en god og sikker opbevaring af den flydende husdyrgødning, og at der med fast overdækning sikres en god næringsstofudnyttelse og en begrænsning af lugtgener.

Da gyllevogne fyldes med sugekran, vurderer kommunen, at risikoen for spild ved pumpning fra beholder til gyllevogn er minimal. Gylleudbringning sker med slæbeslanger eller nedfældes (BAT). Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

Det vurderes, at en opbevaringskapacitet på 10,4 måneder sikrer, at der er en god bufferkapacitet ud over husdyrgødningsbekendtgørelsens minimumskrav.

Gyllebeholdere beliggende i risikoområder

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen skal gyllebeholdere, som er beliggende i et risikoområde og *mindre* end 100 meter fra vandløb eller sø (over 100 m²) være forsynet med et alarmsystem og have etableret en beholderbarriere. Såfremt gyllebeholdere er beliggende i et risikoområde og *mere* end 100 meter fra vandløb eller sø (over 100 m²) skal der etableres en terrænændring, som mindst kan tilbageholde 25 m³ flydende husdyrgødning. Et risikoområde er områder, hvor terrænet skrånede med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløb eller søer (over 100 m²).

Den eksisterende og nye gyllebeholder ligger henholdsvis 102 og 120 meter fra det B2-målsatte vandløb Spangs Å. Der er ikke hældninger på over 6 grader, men ifølge højdekurver falder terrænet fra beholderne fra ca. 41 m til 37-38 m ved vandløbet. Kommunen vurderer, at der er væsentlig risiko for at gyllen ved et eventuelt uheld ville løbe ned i vandløbet. Derfor stiller kommunen vilkår om etablering af en terrænændring, som kan tilbageholde mindst 25 m³ flydende husdyrgødning fra hver beholder. Kommunen anbefaler endvidere, at etablere et alarmsystem på beholderne i tilfælde af uheld.

I figur 1 er vist beplantningsplanen for ejendomme, hvor det fremgår at jordvolden kommer til at løbe langs med eksisterende læhegn og derfor ikke vil være synlig.

Generelt

Alle ovenstående foranstaltninger er BAT ifølge referencedokument for bedste tilgængelige opbevaringsteknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Opbevaring af flydende husdyrgødning i gyllebeholdere er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen generelle regler.

Det vurderes desuden, at der er gennemført tilstrækkelige tiltag til dels at mindske risikoen for uheld, dels at konsekvenserne af et uheld er søgt minimeret mest muligt bl.a. ved hjælp af jordvolden ved gyllebeholderne.

Kolding Kommune vurderer samlet, under overholdelse af efterfølgende vilkår samt vilkår 45, at opbevaring, håndtering og udbringning af den flydende husdyrgødning er miljømæssig forsvarlig og ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning:

18. Den nye gyllebeholder (LA-35772) skal etableres med fast overdækning i henhold til nyeste teknologiblad om "Fast overdækning af gyllebeholder".

Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.

Skader på teltoverdækningen skal repareres indenfor en uge efter skadens opståen, eller der skal være indgået aftale om reparation.

19. Gyllevogne skal fyldes med sugekran, eller der skal alternativt etableres en påfyldningsplads ved gyllebeholderne. Påfyldningspladsen skal etableres med opsamling, der ledes til opsamlingsbeholder. Der må kun ske omrøring i forbindelse med gylleudbringning.

20. Der skal etableres en terrænændring i henhold til Figur 1, som kan tilbageholde mindst 25 m³ fra hver gyllebeholder. Terrænændringen skal etableres i etape 2.

21. Ved transport af gylle på offentlige veje skal slangerne på gyllevognen være tømt således at spild undgås.

6 FODER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er et male-/blande anlæg i den eksisterende foderlade på ejendommen, som kører ca. i 6 timer dagligt. Herved kan foderblandingerne hele tiden justeres efter råvarernes indhold af næringsstoffer, således at de enkelte dyregrupper kan fodres efter deres specifikke behov. Alle råvarer, der forbruges, bliver registreret i fodercomputeren med antal kg. Der vil hver måned blive lavet en udskrift og gemt i en særskilt mappe. Der opbevares ca. 100 tons færdigfoder i silo. Der opbevares ca. 10 tons sækkevarer.

Såfremt der påbegyndes brug af valle, vil der modtages ca. 30 tons ad gangen, og der vil blive leveret 1-2 gange ugentligt. Vallen vil opbevares i specielle glasfibertanke, som placeres i foderladen. Tankene placeres i en grav, som er 1 meter under gulvhøjde, hvor der er afløb til gyllekanaaler i tilfælde af udslip.

Der benyttes særskilte foderblandinger, som er tilpasset de respektive dyregrupper (diegivende søer, drægtige søer og polte). Der benyttes også fasefodring til smågrisene. De restriktioner vedrørende fodring, som er pålagt ejendommen i nudrift, er indtastet i ansøgningssystemet, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af disse.

Tabel 6. Husdyrholdets størrelse, fordeling, staldindretning mv (ansøgt drift (norm 05/06)).

Stald-afsnit*	Dyrehold og staldtype for ansøgt drift	Ammoniaktiltag	Nudrift	Ansøgt drift
ST-54727	Farestald, søer	Norm: 142,8 g råprotein pr. FE Foderkorrektion: 138,0 g råprotein pr. FE	Fasefodring	Fasefodring
ST-54728	Drægtighedsstald, søer			
ST-70847	Løbeafdelingen, søer			
	Løbeafdelingen, polte	Norm: 157,6 g råprotein pr. FE	Fasefodring	Fasefodring
ST-54729	Karantænestald, polte		Fasefodring	Fasefodring
ST-54731 NY	Toklimastald, smågrise	Norm: 164,8 g råprotein pr. FE Foderkorrektion: 163,0 g råprotein pr. FE	-	Fasefodring

På grund af høj effektivitet i antal producerede smågrise er foderforbruget periodevist større end ved produktion efter standard effektivitetsnorm.

Husdyrbruget anvender fytase, som er et enzym, der tilsættes foderet og bevirker, at grisenes optagelse af fosfor øges, hvorved der udskilles reduceret mængde fosfor med husdyrgødningen til udbringning på arealerne. Ansøgningen er indkommet primo 2010, så fosfor er beregnet ud fra Vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2009/2010. I ansøgt drift følges vejledende norm for fosforindhold og er således ikke anvendt som et virkemiddel med henblik på fosforreduktion.

Som virkemiddel med henblik på reduktion af ammoniakfordampningen fra anlægget er der foretaget en korrektion af foderets indhold af råprotein til søerne og smågrisene.

Søer:

Miljøstyrelsen har 31. maj 2011 offentliggjort Teknologibladet "Fodring - Råprotein i sofoder". Teknologibladet sammenligner med 2010/2011 norm, men idet ansøgningen er indsendt før 11. april 2011, anvender www.husdyrgodkendelse.dk normtal 2005/2006. Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet samt indgangsvægt og afgangsvægt er korrektionsfakto-

ren for kvælstof derfor beregnet via formler i Vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2005/2006.

Type II korrektionsfaktor for kvælstof, søer = $((FE \text{ pr. årsso} \times g \text{ råprotein pr } FE_{so} / 6250) - 1,50 - (\text{antal fravænnede grise pr. årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024 \text{ kg N pr. Kg tilvækst})) / 27,2$

Type II korrektionsfaktoren for kvælstof, søer bliver 0,96. Værdien er beregnet ud fra de forudsætninger for fodring, der er angivet i ansøgningen: virkemiddel: 138,0 gram råprotein pr. FE, norm: 1.442 FE pr. årsso, norm: 24,6 stk. fravænnede grise pr. årsso med en fravænningsvægt på 7,3 kg.

Smågrise:

Miljøstyrelsen har 31. maj 2011 offentliggjort Teknologibladet "Fodring - Råprotein i smågrise-foder". Teknologibladet sammenligner med 2010/2011 norm, men idet ansøgningen er indsendt før 11. april 2011, anvender www.husdyrgodkendelse.dk normtal 2005/2006. Ved opgørelse af foder mængde, indhold af råprotein i foderet samt indgangsvægt og afgangsvægt er korrektionsfaktoren for kvælstof derfor beregnet via formler i Vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2005/2006.

Type 2 korrektionsfaktor for kvælstof, smågrise = $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times FE_{sv} \text{ pr. kg tilvækst} \times g \text{ råprotein pr } FE_{sv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,026 \text{ kg N pr kg tilvækst}) / 0,628$

Type II korrektionsfaktoren for kvælstof, smågrise bliver 1,06. Værdien er beregnet ud fra de forudsætninger for fodring, der er angivet i ansøgningen: Virkemiddel: 163,0 gram råprotein pr. FE_{sv}, norm: 2,03 FE_{sv} pr. kg tilvækst, vægtinterval på 7,3-32 kg.

Samlet for hele produktionen reducerer foderkorrektionerne ammoniakemissionen fra anlægget med i alt ca. 417,5 kg N/år.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlige øget påvirkning af omgivelserne.

Der vil blive tilsat 100 % fytase, samtidig med at der bruges en letoptagelig fosforkilde (fx monocalciumfosfat) for at forbedre foderudnyttelsen og mindske fosforudledningen.

Fodertiltaget med hensyn til reduktion af råprotein i foderet indgår i husdyrbrugets tiltag med henblik på at overholde det generelle ammoniakreduktionskrav samt Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier ved anvendelse af BAT.

Ændringerne i fodersammensætningen for søerne og smågrisene anvendes som et virkemiddel til at nedsætte ammoniakfordampningen fra anlægget samt til at nedsætte tilførslen af kvælstof til markerne. Der skal derfor stilles vilkår til foderkorrektioner, da det er en forudsætning for opfyldelse af det generelle ammoniakreduktionskrav samt opfyldelse af BAT for den pågældende produktion. Ligningerne til brug for udregning af type II korrektionsfaktorerne for kvælstof er baseret på tabel 5 i Vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2005/2006. Vilkårene om foderkorrektioner gælder for samtlige dyr af den pågældende dyregruppe på husdyrbruget, her søerne og smågrisene.

Miljøstyrelsen har 31.maj 2011 offentliggjort Teknologibladene "Fodring - Råprotein i smågrise-foder" samt "Fodring - Råprotein i sofoder". Idet ansøgningen er indsendt i juli 2010, anvender www.husdyrgodkendelse.dk normtal 2005/2006 for kvælstof og normtal 2009/2010 for fosfor.

Fodervilkåret for kvælstof stilles som krav til maksimalt indhold af kvælstof ab dyr for den samlede so- og smågriseproduktion og er beregnet til henholdsvis 33.058 kg N/år og 15.905 kg N/år ved anvendelse af ansøgningens forudsætninger.

De enkelte forudsætninger (fodermængde, indhold af råprotein i foderet, indgangsvægt og afgangsvægt, antal fravænnede grise) er ikke bindende, men det samlede kvælstofindhold ab dyr for søer og smågrise skal overholdes.

Fodervilkårene skal udregnes som et løbende gennemsnit over 3 år, da foderforbrug og produktionseffektivitet kan variere en del over en kortere periode.

- Foderkorrektionerne for søer træder i kraft, når etape 1 påbegyndes.
- Foderkorrektionerne for smågrisene træder i kraft første gang der indsættes smågrise i den nye toklimastald.

Råvareforbrug til fodring registreres hver måned og vil være tilgængeligt via effektivitetskontrol.

Det er herefter kommunens vurdering, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til husdyrgodkendelsens krav om at opfylde BAT med hensyn til fodring, idet de vejledende emissionsgrænseværdier overholdes samt at det overordnede BAT-niveau for ejendommen er opfyldt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for fodring:

22. Søer: Den totale mængde N ab dyr pr. år skal beregnes som N ab dyr pr. årssø x det årlige antal årssøer jf. det til enhver tid gældende gødningsregnskab. Ved fuld produktion på 1.270 årssøer skal den totale mængde N ab dyr pr. år være mindre end 33.058 kg N pr. år.

"N ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning (jf. Vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2005/2006):

$$N \text{ ab dyr pr. årssø} = (((FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ råprotein pr FE} / 6250) - 1,50 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst})).$$

23. Smågrise: Den totale mængde N ab dyr pr. år skal beregnes som N ab dyr pr. smågris x det årlige antal producerede smågrise jf. det til enhver tid gældende gødningsregnskab. Ved fuld produktion på 49.772 smågrise skal den totale mængde N ab dyr pr. år være mindre end 33.347 kg N pr. år.

"N ab dyr pr. smågris" beregnes ud fra følgende ligning (jf. Vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2005/2006):

$$N \text{ ab dyr pr. smågris} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times FEsv \text{ pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,026 \text{ kg N pr. kg tilvækst})).$$

Vilkåret er beregnet ud fra de forudsætninger for fodring, der er angivet i ansøgningen: 163,0 gram råprotein pr. FEsv, 2,03 FEsv pr. kg tilvækst, vægtinterval på 7,3-32 kg.

24. Der skal anvendes fasefodring i hele produktionen og tilsættes fytase til alt indkøbt foder.

25. Valle skal opbevares i specielle glasfibertanke, som placeres i foderladen. Tankene placeres i en grav, som er 1 meter under gulvhøjde, hvor der er afløb til gyllekanalen i tilfælde af udslip.

Egenkontrol

* Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- antal producerede dyr (årssøer og smågrise)
- antal fravænnede smågrise pr. årssø
- fravænningsalder og - vægt
- foderforbrug pr. årssø

- gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
- foderforbrug pr. kg tilvækst
- det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FE_{sv} og FE_{so} i de anvendte foderblandinger.

* N ab dyr og P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder. Herefter skal værdien udarbejdes årligt som et løbende gennemsnit over 3 år og kunne forevises i forbindelse med tilsyn for minimum de 3 seneste år.

* Der skal udarbejdes en blanderecept for foder mindst hver gang, der ændres på foderblandingen.

* Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for indkøbt foder samt eventuelle blanderecepter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

7 GØDNINGSMÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrgødning fra virksomheden forekommer i form af 14.639 tons svinegylle/år. Indholdet af kvælstof (N) og fosfor (P) produceret og afsat fra ejendommen ses af nedenstående skema.

Tabel 7. Oversigt over ejendommens produktion og afsætning af husdyrgødning.

GØDNINGSTYPE	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle totalt produceret	61.260	13.557	560,9
Svinegylle til afsætning på aftalearealer i alt	-14.627	-3.489	-134,2
Kolstrup Bygade 7	10.812	2.579	35,0
Hjerndrupvej 83	3.815	910	99,2
Svinegylle afsat til biogasanlæg	-29.212	-6.968	-268,0
I alt til rådighed på Kolstrup Bygade 11	17.421	3.100	158,7

Beregningsgrundlag: Interface version: 1.6 Uploadet: 15-12-2011, FarmN version: 3.1- Beregningsmotor: 1.5

Der afsættes svinegylle til to modtagere: 35,0 DE til Kolstrup Bygade 7, Christiansfeld og 99,2 DE til Hjerndrupvej 83, Christiansfeld (arealer er beliggende i Haderslev kommune), som begge har en § 16 miljøgodkendelse. Herudover afsættes 268,0 DE til biogasanlæg. Der foreligger en underskrevet aftale med Linkogas Amba, Lintrup.

Harmoni

Harmonikravet på en konventionel svinebedrift er 1,4 DE/ha. Ejendommens ejede og forpagtede arealer samt harmoni fremgår af tabel 8, hvor det fremgår, at harmonikravet er overholdt.

Tabel 8. Oversigt over ejede arealer samt harmoni.

Gødningstype	Areal, ca. ha
Total ejet areal	138,2
Kolstrup Bygade 11	41,0
Hjerndrupvej 147	97,2
Bygningsmasse, vej, hegn, bræmmer, mv.	8,0
Øvrige arealer	10,6
Udbringningsareal	119,6
Udbringsareal ejet i henhold til ansøgningsskemaet	113,5
Husdyrgødning på bedriftens arealer	158,7 DE
Harmoni	1,4 DE/ha

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der indgår i alt 113,49 ha ejede og forpagtede arealer til udspredding og 166,04 ha aftalearealer. Der udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha, hvorved harmonikravet er overholdt.

Kolding Kommune vurderer, at idet der afsættes 134,2 DE til aftalearealer samt 268,0 DE til biogasanlæg, er der tilstrækkeligt areal på ejendommen til at udbringe den producerede mængde

husdyrgødning. Begge modtagere af husdyrgødning har i 2008 fået en § 16-godkendelse til modtagelse af de nævnte mængder gylle.

BAT-niveau for fosfor

BAT-niveauet for fosfor for det aktuelle projekt på Kolstrup Bygade 11 er beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug med henholdsvis konventionelt hold af søer med pattegrise ved fravæning (gyllebaserede staldsystemer), konventionel produktion af smågrise (gyllebaserede staldsystemer) samt konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) fra maj 2011.

Emissionsgrænseværdien for fosfor opnåelig ved anvendelse af BAT for husdyrbrug med konventionel produktion af henholdsvis søer med pattegrise, smågrise samt slagtesvin er individuel for hver dyretype. For det aktuelle projekt, som har produktion af alle tre dyretyper, udregnes et vægtet gennemsnit, for at finde emissionsgrænseværdien for fosfor for det aktuelle projekt.

Emissionsgrænseværdien for fosfor for det aktuelle projekt må dermed max. være på 25,1 kg P/DE ab lager (jf. bilag 4).

Det aktuelle projekt ligger ifølge ansøgningen på $13.557 \text{ kg P} / 560,9 \text{ DE} = 24,2 \text{ kg P/DE ab lager}$. Kommunen vurderer, at BAT med hensyn til fosfor er overholdt for det aktuelle projekt, idet fosforindholdet pr. DE ab lager er under BAT-emissionsgrænseværdien. Der stilles vilkår til maksimal emissionsgrænseværdi for fosforindholdet pr. DE ab lager.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for gødningstyper og -mængder:

26. På bedriftens ejede og forpagtede udbringingsarealer (jf. bilag 5) må der årligt maksimalt udbringes 158,7 DE husdyrgødning med et indhold af maksimalt 17.421 kg N og 3.100 kg P.

27. Der skal ved fuld produktion afsættes i alt 134,2 DE husdyrgødning fra produktionen til aftalearealer.

28. Der skal ved fuld produktion afsættes 268,0 DE husdyrgødning fra produktionen til biogasanlæg.

29. Emissionsgrænseværdien for fosforindholdet pr. DE ab lager må maksimalt være 25,1 kg P/DE ab lager. Emissionsgrænseværdien beregnes som et vægtet gennemsnit mellem dyretyperne på gyllebaserede staldsystemer på baggrund af tallene i gødningsregnskabet.

Emissionsgrænseværdien for fosforindholdet pr. DE ab lager træder i kraft, når etape 1 påbegyndes samt når der første gang indsættes smågrise i toklimastalden.

Dokumentation for overholdelse af emissionsgrænseværdien for fosfor skal udarbejdes årligt og kunne forevises i forbindelse med tilsyn for minimum de 3 seneste år.

8 ENERGI, VAND, SPILDEVAND OG AFFALD

8.1 ENERGI- OG VANDFORBRUG SAMT BESPARENDE FORANSTALTNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

El-forbrugende anlæg er ventilationsanlæg, lys, fodrings- og gyllekølingsanlæg. Elforbruget stiger med baggrund i generelt større bygningsanlæg inklusive ventilationsanlæg og lys. Hertil kommer energiforbruget til drift af gyllekølingsanlæggets cirkulationspumper og varmepumpe.

Tabel 9. Årligt forbrug af energi og vand

Energi	Nudrift	Ansøgt
El	Ca. 350.000 kWh (1.311 kWh/DE)	Ca. 376.000 kWh (670 kWh/DE)
Diesellole Fyringsolie	24.000 liter	10.000 liter
Vand		
Drikkevand inkl. spild og vaskevand	7.068 m ³ (26,5 m ³ /DE)	13.540 m ³ (24,1 m ³ /DE)
Vaskevand til maskiner	Vasker på ejendommen Hjerndrupvej 147	

Det samlede strømforbrug forventes at stige lidt men forbruget pr. DE forventes at ligge lavere i ansøgt drift.

Energi: I forbindelse med udvidelsen er der påtænkt følgende for at spare på energiforbruget: Der opsættes sensorer, som måler lysindfaldet fra dagslyspeperioden, således at lux forbruget reguleres automatisk. De generelle dyrevelfærdskrav er 150 lux ved søer. Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer. I stalden er der ovenlys samt mange vinduer, hvilket reducerer energiforbruget til belysninger. Ved farestier overdækkes smågrisehullerne. Der etableres intelligente varmelamper, der registrer om der er grise i hulen eller ej. I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i stalde, vil der blive opsat lavenergi lysstofrør. Ved smågrisene er der en plade med hul i, således at varmen holdes inde i stien. Der er også en spareknop på varmelampen, som efter en dag halverer styrken.

Ventilation er frekvensstyret, hvilket vil sige, at sugeevnen reguleres efter udendørs temperaturen og derved energibesparende. Efter hvert hold slagtesvin rengøres ventilatorerne, for derved at sikre effektiv drift med mindst mulig friktion. Logistikken i forbindelse med blanding af foder er indrettet, således at afstanden giver færrest muligt driftstimer. Der udføres så vidt muligt flere arbejdsopgaver på én gang i markbruget.

Der er et oliefyr til opvarmning i eksisterende stalde. I ansøgt drift vil overskudsvarmen fra gyllekølingsanlægget blive brugt til opvarmning af stald og bolig, hvorved olieforbruget vil falde væsentligt.

Vand: Ejendommen har ingen markvandingsboring men egen drikkevandsboring (DGU nr. 142.961), som er placeret ca. 36 meter fra eksisterende stald. Der er tilladelse til indvinding af 10.000 m³ vand. Der skal ansøges separat om en øget indvindingstilladelse.

Der anvendes drikkenipler placeret i drikkekopper eller drikkekar (BAT). Staldene iblødsættes og vaskes med robøthøjtryksrensere og koldt vand, overbrusningsanlægget er højtryks- og temperaturstyret, hvilket reducerer vandforbruget. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Vandforbruget registreres årligt. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at gyllekølings- og foderanlægget samt ventilationen er de enkeltposter i det totale energiforbrug, der vægter mest. Løbende kontrol og vedligeholdelse af disse er således særligt relevante (jf. vilkår 11, 15, 16 og 17 under afsnittene ventilation og gyllekøling).

Ejendommen har haft besøg af en energikonsulent, og der er blevet gjort nogle energimæssige og økonomiske betragtninger, som er blevet indarbejdet i planlægningen af projektet.

Der udarbejdes separat indvindingstilladelse til det øgede vandforbrug.

Kolding Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion, ligesom der er foretaget diverse energi- og vandbesparende tiltag for at sænke forbruget yderligere. Kommunen vurderer, at BAT er tilgodeset med hensyn til energi- og vandforbrug.

8.2 SPILDEVAND INKL. REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den mængde vand, der årligt bliver brugt til rengøring af stalde, m.m er i nudrift ca. 400 m³ og i ansøgt drift ca. 1.400 m³ Der er ingen befæstede arealer, der skal bortledes overfladevand fra.

Sanitært spildevand, fra husholdningen, ledes via septiktank til nedsivningsanlæg. Septiktanken er tilmeldt kommunal tømningssordning. Sanitært spildevand fra staldanlæg er koblet til nedsivningsanlæg.

Der ledes ikke forurenede spildevand fra produktionsbygninger eller pladser til grøfter og dræn. De eksisterende bygninger er forsynet med tagrender, og regnvandet ledes derfra til et forsinkelsesbassin under 100 m³ beliggende syd for eksisterende staldanlæg og derfra videre med dræn. Tagvandet fra det nye staldanlæg vil blive koblet på dette også. Kapacitetsberegninger er vedlagt ansøgningen. Afløbsplan for ejendommen findes i bilag 3.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I ansøgt drift skal der i henhold til spildevandsbekendtgørelsen og vandløbsloven søges separat spildevandstilladelse til afledning af tagvand fra den nye stald. Forsinkelsesbassiner over 100 m² kræver tillige tilladelse efter planloven. Tilladelserne er ikke indeholdt i denne godkendelse, og der skal derfor i forbindelse med byggeansøgningen indsendes en konkret beskrivelse af, hvordan regnvandet planlægges afledt.

Vask af sprøjte og maskiner foregår på plads med afløb til beholder på anden ejendom beliggende i Haderslev Kommune og som ejes af ansøger. Vask af lastbil i forbindelse med aflevering af polte til besætningen ca. 6 gange årligt foregår på den gamle møddingsplads ved beboelsen på Kolstrup Bygade 11, hvor der er afløb til ajlebeholder på 90 m³.

Kolding Kommune vurderer, at en opbevaringskapacitet på 10,4 mdr. (jf. afsnit 5.4) er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand i ansøgt drift. Samlet vurderer kommunen, at håndteringen af spildevand sker på forsvarlig vis.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for spildevand:

30. Vask af maskiner og redskaber, der anvendes til gødningstransport skal ske på vaskeplads med afløb til lukket beholder. Vask af sprøjteudstyr skal enten ske på bevokset areal i marken eller på vaskeplads med afløb til lukket beholder.

8.3 AFFALD HERUNDER DØDE DYR OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler, og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Affaldet vil typisk kunne opdeles som vist i den efterfølgende tabel 10 (oversigtskort jf. bilag 3).

Tabel 10: Oversigt over affaldstyper og mængder.

Type	Opbevaring	Bortskaffelse
Døde dyr	Døde dyr opbevares under afdækningskappe på gl. møddingsplads ved beboelsen på Kolstrup Bygade 11. Døde smågrise opbevares i container ved eks. stald.	Døde dyr afhentes efter behov af DAKA med dags varsel.
Erhvervsaffald (pap, plast, diverse)	Opbevares i container	Container afhentes af Torben Clausen hver 14. dag
Kemikalier	I aflåst rum på Kolstrup Bygade 11	Dunke afleveres rengjorte til dagrenovation.
Veterinært affald (emballage, kanyler)	Opbevares utilgængeligt for uvedkommende.	Bortskaffes via modtagestation
Metal		Bortskaffes via Torben Clausen
Handelsgødning	Maskinhus (nr. 3) på Kolstrup Bygade 11 eller på anden ejendom som ejes af ansøger	Har ca. 20-25 tons stående i foråret i forbindelse med udspredding. Storsække returneres
Rengøringsmidler	Opbevares i det ekst. staldanlæg. Her opbevares det på støbt gulv, med afløb til gyllesystemet. Ca. 25 liter.	Dunke afleveres rengjorte til renovation eller via returordning.

* Mængder er skønnede, da det over den 8-årige godkendelsesperiode vil afhænge af mange variable lige fra klima, udbytter i marken, sygdom i besætning, modernisering af produktionen eller leverandørskift af produkter anvendt i produktionen.

Affaldet opbevares og bortskaffes efter Kommunens regulativer. Ejendommen er tilmeldt kommunens erhvervsaffaldsordning. Container og kadaverkappe placeres på møddingspladsen bag en mur ved beboelsen på Kolstrup Bygade 11 (de eksisterende bygninger). Opbevaring af døde dyr er således ikke synligt fra vejen. Denne placering er valgt for at mindske smitterisikoen ved det nye anlæg.

Der foregår ikke afbrænding eller anden type af ulovlig bortskaffelse af affald fra virksomheden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og affaldet skal sorteres, opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald og farligt affald samt sorteringsvejledning for landbrugsbedrifter i Kolding Kommune. Kommunen vurderer, at sortering, opbevaring og bortskaffelse er i overensstemmelse med regulativer og bekendtgørelse.

Eventuel aske fra fyr skal opbevares på befæstet plads med afløb til beholder eller alternativt udspreddes direkte på egen landbrugsjord.

Døde dyr opbevares overdækket på gl. møddingsplads ved beboelsen på Kolstrup Bygade 11 og i container vest for foderladen. De bliver afhentet med dags varsel. Der gøres opmærksom på, at

der ved husdyrproduktioner over 500 dyreenheder er særlige regler for opbevaring af døde dyr. Opbevaring af døde dyr er omfattet af Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, og ansøger skal sørge for at opbevaring af døde dyr sker i overensstemmelse hermed. Placeringen af døde dyr på møddingspladsen er ca. 81 meter fra nærmeste ejendom uden landbrugspligt. Kommunen vurderer, at opbevaringen af døde dyr er miljømæssigt forsvarligt og ikke vil medføre gener for omgivelserne.

Der gøres endvidere opmærksom på, at opbevaring af handelsgødning på miljøgodkendte husdyrbrugsbedrifter skal overholde opbevaringsreglerne i bilag 3 i bekendtgørelsen om nitratholdige gødningsstoffer. Reglerne i denne bekendtgørelse omfatter opbevaringskrav af handelsgødningens i forhold til brandfare. Der er særlige brandkrav til bygningskonstruktion samt lagerbygningens øvrige anvendelse.

Kommunen vurderer, at håndteringen af affald, døde dyr og hjælpestoffer på Kolstrup Bygade 11, herunder opbevaring og bortskaffelse, ikke medfører miljømæssige problemer og ved overholdelse af generel lovgivning og kommunens regulativer er der ikke fundet grund til at stille yderligere vilkår.

8.4 OLIEPRODUKTER, KEMIKALIER OG PESTICIDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen findes 2 olietanke, se nedenstående tabel. Spildolie opbevares i 200 liter tromler, der er placeret i værksted ved beboelsen (jf. bilag 3) på befæstet areal i spildbakke. På årsbasis forventes det, at der produceres ca. 30 liter spildolie.

Tabel 11. Placering af olietanke

Størrelse	Årstal	Indhold	Placering
1.300	2009	Dielsel	Nordvestlige hjørne af maskinladen ved beboelsen, fast bund uden afløb.
1.200	1995	Fyringsolie	Sydøstlige hjørne af foderladen ved staldanlæggene, fast bund uden afløb.

Spildolie vil i mindre mængde blive bortskaffet via godkendt kommunal modtagestation. Ved større mængder kontaktes oliefirma. Påfyldning af diesel fra stationær tank sker under opsyn, og påfyldningspistolen er forsynet med automatisk lukkemekanisme.

Der er som regel ingen sprøjtemidler på ejendommen. Dette opbevares på ejers ejendom i Hjerndrup (Haderslev Kommune), hvorfra markdriften drives. Såfremt der er sprøjtemidler på Kolstrup Bygade 11 opbevares de i et aflåst rum med fast gulv uden afløb i ladebygningen ved beboelsen (jf. Bilag 2). Sprøjtning af marker varetages af maskinstation.

Der er ingen vaskeplads på Kolstrup Bygade 11, men ansøger ejer en ejendom i Haderslev Kommune, hvor der er en vaskeplads med opsamlingsbeholder. Alternativt vaskes sprøjten i marken i henhold til de gældende regler.

Påfyldning af plantebeskyttelsesmidler sker på befæstet areal med opsamling til gyllebeholder (arealerne tilknyttet Hjerndrupvej 83), eller ved påfyldning på det areal, som skal sprøjtes. Der er etableret kontraventil på vandslange samt holdes afstand mellem vandslange og væskeoverflade ved påfyldning af marksprøjte, således at der ikke kan ske tilbageløb. Rengøring af sprøjte foregår på vaskeplads eller i marken med skyllevand fra rentvandstank påmonteret sprøjten.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at olietankene er placeret, således der ikke er væsentlig risiko for påkørsel. Desuden er tankene placeret, så der i tilfælde af uheld ikke vil være en væsentlig risiko for, at olien kan løbe direkte ud i det nærliggende vandmiljø. Tankning af maskiner sker i maskinlade, hvor der er et uigennemtrængeligt underlag. Nye olie- og brændstoftanke skal anmeldes til kommunen forud for opsættelse. Kommunen skal underrettes ved ændret placering af tanke samt ved sløjfning.

Marksprøjten (slinger og dyser) skal til enhver tid være vedligeholdt, sådan at der ikke forekommer dryp fra sprøjten ved kørsel til og fra marken.

På den baggrund vurderer Kolding Kommune, at placering, opbevaring og håndtering af spildolie, olietanke, kemikalier og pesticider ikke udgør nogen risiko for forurening af jord, overflade- og grundvand under forudsætning af overholdelse af de stillede vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for olieprodukter, kemikalier og pesticider:

31. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med uigennemtrængelig bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Pistolen må ikke kunne fastlåses under påfyldning.

Ved evt. spild ved olie- og dieseltanke skal spildet opsuges med f.eks. kattegrus eller savsmuld og evt. forurenede jord bortskaffes til godkendt modtager.

32. Olietanke og olieprodukter skal opbevares under tag i lukkede beholdere, på uigennemtrængelig bund og uden mulighed for afløb til kloak, dræn eller til jord.

33. Kemikalier og pesticider skal opbevares på et kemikaliebestandigt tæt gulv og uden mulighed for afløb til kloak eller dræn.

9 GENER FRA HUSDYRBRUGET

Husdyrbruget opfylder afstandskravene i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med hensyn til afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.

Ved placering af husdyrbrug mindre end 300 m til naboer uden landbrugspligt i samlet bebyggelse, byzone- eller sommerhusområde eller område i landzone udlagt til boligformål mv. skal kommunalbestyrelsen i særlig grad sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses.

I dette tilfælde er nærmeste boliger jf. ovennævnte definition i Bjerndrup ca. 1.400 m sydøst for husdyrbruget.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Kolstrup Bygade 12, ca. 290 m øst for den nye stald og ca. 260 m øst for eksisterende staldanlæg. Nærmeste nabo med landbrugspligt er Kolstrup Bygade 8, ca. 320 m nordøst for den nye stald.

9.1 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forekomme lugtmission fra produktionen fra selve staldanlægget og ved udbringning samt ved pumpning af husdyrgødning.

Det digitale ansøgningssystem beregner en geneafstand for lugt. Geneafstanden beskriver den afstand, der minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, for at lugten ikke betegnes som generende (genekriteriet). Genekriteriet fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Genekriteriet gælder ikke for beboelsesejendomme med landbrugspligt.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr samt geografisk placering (vindforhold). I det digitale ansøgningsskema foretages automatisk en korrektion for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang, det er relevant (korrigeret geneafstand).

I forbindelse med udvidelsen på Kolstrup Bygade 11, er geneafstanden korrigeret i forhold til lugtbelastning af enkelt bolig. Staldafsnit beliggende mere end 1,2 gange den samlede geneafstand fra nabobeboelsen er bortscreenet, og indgår ikke i beregningen.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra stalde til forskellige beboelsestyper; se tabel 12 nedenfor. Her ses også afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Tabel 12. Geneafstande fra ejendommen til områder ved fuld produktion jf. elektroniske ansøgningssystem.

Områdetyper	Geneafstand (mindste afstand jf. lovkrav)	Vægtet gennemsnitsafstand (målte afstand)
	▲ korrigeret geneafstand	*mindste afstand mellem anlæg og bolig
Byzone (Stepping)	843 m	1.930 m*
Samlet bebyggelse (Bjerndrup)	621 m	1.345 m*
Enkelt bolig (Kolstrup Bygade 12)	75 m▲	291 m

Alle beregningerne er foretaget med udgangspunkt i maksimal besætning.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. I ansøgningssystemets beregningsmodel er den korrigerede geneafstand til nabobebolse (Kolstrup Bygade 11) beregnet til 75 m, hvilket er den afstand, som der minimum skal være fra staldene og nærmeste naboejendom uden landbrugspligt. Denne afstand kan derfor ikke sammenlignes med den faktiske afstand til ejendommen. Da den vægtede gennemsnitsafstand er større end geneafstanden til nærmeste beboelse, er genekriteriet for lugt overholdt.

Geneafstanden for nærmeste byzone og samlet bebyggelse er ligeledes overholdt. Den mindste afstand mellem anlæg og bolig i området er længere end 1,2 gange den beregnede geneafstand.

Den eksisterende gyllebeholder er etableret med teltdug, og den nye beholder etableres ligeledes med teltoverdækning. Med etablering af fast overdækning begrænses lugtafgivelse fra lagrene.

Jf. Miljøstyrelsens teknologiblad "Køling af gylle i stalde til søer og smågrise" er der ved forsøg ikke fundet nogen reduktion i lugtemissionen ved denne teknik. Jf. Videntcenter for Svineproduktion har staldsystemer med delvist faste gulve laveste lugtemission. Dette indgår dog ikke i beregningsmodellen for lugtpåvirkning af omgivelserne.

Ventilationen er frekvensstyret undertryksventilation. Staldene vaskes og rengøres jævnligt, så der opnås en høj hygiejnestatus, herved reduceres udklækning af fluelarver også.

Omrøring og udbringning af gylle vil give anledning til lugtgener. Derfor tilstræbes det, at udbringning af gylle foretages intensivt, så perioden med lugtgener bliver så kort som muligt. Gyllekørsel vil så vidt muligt foregå ad interne markveje, og kørsel med gylle vil blive foretaget intensivt. Jf. generelle regler skal udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og i græs ske ved nedfældning, hvilket reducerer lugtgenerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Miljøstyrelsens vejledende minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt, idet den ukorrigerede geneafstand er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand, som er den reelle afstand mellem staldanlæg og nabo, byzone og samlet bebyggelse. Kommunen vurderer, at de indtastede baggrundstal og oplysninger i det elektroniske beregningskema er i overensstemmelse med faktiske forhold. Kolding Kommune vurderer, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Fra den eksisterende og den nye gyllebeholder forventes der kun begrænset lugtafgivelse på grund af fast overdækning af begge. Når gyllen skal omrøres og bringes ud, vil der altid kunne forekomme lugtgener. Det er kommunens vurdering, at ansøger tager udbredt og tilstrækkeligt hensyn til de naboer, der kunne blive mest generet af dette. Det er derfor kommunens vurdering, at der ikke vil forekomme lugtgener fra opbevaring, håndtering og udbringning af gylle ud over, hvad er normalt forekommende for boliger i landzone.

I afsnit 4 er der stillet vilkår om, at staldbelægningen i hvert staldanlæg ikke må overskride den maksimale angivne i ansøgningen.

Staldindretningen, samt god landmandsskik for staldhygiejne beskrevet i afsnit 12 bidrager samlet til reduktion af lugtgener, og kommunen vurderer samlet, at lugt fra husdyrbruget ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for lugt:

34. Der skal til stadighed være en høj staldhygiejne, herunder at flest mulige arealer holdes tørre, for at begrænse lugtgener

35. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes, og al gyllehåndtering, herunder transport, udbringning og omrøring skal ske på en måde, der begrænser lugtgener mest muligt.

36. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne er væsentlige, skal bedriften lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Bedriften afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

9.2 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium. God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne sikrer, at der kun er minimalt med fluer. Opbevaring af foder i indendørs siloer minimerer risikoen for tilhold af rotter.

Til bekæmpelse af fluer anvendes rovfluer. Det vurderes hver 14. dage om den biologiske bekæmpelse (rovfluer) skal suppleres med en kemisk bekæmpelse (fluegift). Ejendommen er anmeldt kommunal rottebekæmpelse gennem Mortalin.

Herudover medvirker en god drift og styring af overbrusning af gødearealer til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager, hvorved muligheden for udklækning af fluelarver reduceres.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er kommunens vurdering, at ejendommens forebyggende tiltag til skadedyrsbekæmpelse kan sikre, at der ikke opstår væsentlige uhygiejniske forhold eller gener på ejendommen og hos naboerne. Kolding Kommune vurderer, at ejendommen har en god foder- og gødningshåndtering, hvorved det vil være muligt at begrænse risikoen for væsentlige fluegener og tilhold af skadedyr.

Kolding Kommune vurderer derfor, at bekæmpelsen af fluer og andre skadedyr som udgangspunkt må anses for at være tilstrækkelig til ikke at skabe væsentlige gener for de omkringboende. Det skal bemærkes, at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres jævnligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for fluer og skadedyr:

37. Der skal på ejendommen foretages effektiv rotte- og fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium. Bekæmpelsen skal desuden foretages på tilsynsmyndighedens forlangende, såfremt der modtages klager og konstateres væsentlige gener.

Opbevaring af foder skal ske, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

9.3 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Indkørsel til staldanlægget foregår af Kolstrup Bygade, hvor det nye staldanlæg ligger for enden mod vest. Det sidste stykke er grusvej. Anden driftskørsel (gylle, råvarer, m.m.) vil også foregå

af denne vej på nær gyllekørsel til arealerne nord og syd for staldanlægget. Transportruter fremgår af Bilag 5. Der transporteres gylle fra Kolstrup Bygade og via Bjerndrup Landevej til aftalearealer beliggende i Haderslev kommune.

I forbindelse med udvidelsen af besætningen vil der være et øget transportbehov til og fra ejendommen, som er vist i tabel 13.

Tabel 13. Antal transporter før og efter fuld udvidelse

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Indkøbt foder	52	52
Brændstof	5	5
Øvrige transporter	12	12
Indlevering af dyr	6	6
Udlevering af dyr	26	26
Afhentning af døde dyr	52	52
Hatting, avlsdyr	120	120
Husdyrgødning, flydende	282	539
Maksimalt i alt	663	920

Antallet af transporter stiger i ansøgt drift med ca. 39%. Stigningen skyldes stigning i produktionen af husdyrgødning og dermed et øget antal transporter i forbindelse med udbringning samt afhentning af gylle til biogasanlæg. Både i nudrift og i ansøgt drift vil gylletransporterne til både ejede arealer og gylleaftalearealer foregå i koncentrerede perioder af så kort varighed som muligt. Afhentning af gylle til biogasanlæg vil foregå i lastbiler og forventes at foregå løbende et par gange pr. måned.

Størsteparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid (ml. kl. 7 og 17) og på hverdage, mens der i forbindelse med høst og udkørsel af gylle vil kunne foregå transporter på andre tidspunkter. Dette vil være i en begrænset periode.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Transport af husdyrgødning til udbringning på markerne vil hovedsageligt foregå ad de veje, der er indtegnet på bilag 5. Transporter på offentlige veje skal ske under hensyntagen til trafikken i området. Transporter til biogas foretages med lastbil og i traktor med vogn til gylleaftalearealer.

Stigningen i transporter på 39 % er en betragtelig stigning, men i forhold til en mere end end fordobling i DE, må det antages at være et acceptabelt niveau af transporter.

Kommunen vurderer, at de anførte transporter til og fra husdyrbruget ikke bidrager væsentligt i forhold til den samlede trafikbelastning i området. Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården, og at de ekstra transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for områdets beboere eller andre. Ansøgningens anførte transportveje for transport af gylle fastholdes ved vilkår, og for at imødegå spild under transport til udbringningsarealer stilles der vilkår til indretning af transportvogn.

Transporter på offentlig vej reguleres herudover af færdselslovens regler.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for transport:

38. I forbindelse med transport af gylle til udbringningsarealerne anvendes der fortrinsvis de ruter, der fremgår af bilag 5.

9.4 STØJ FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med drift af ejendommen er de støjkloder, som fremgår af tabel 14 beskrevet.

Tabel 14. Støjkloder i forbindelse med drift af ejendommen.

Støjkilde	Placering	Driftstid
Blandeanlæg	I isoleret foderlade	Ca. 6 timer dagligt
Lastbiler m.v.	Primært ved foderlade	Levering af tilskudsfoeder samt ind- og udlevering af grise.
Pumpning af gylle	Gyllebeholdere	Der er ingen elektriske pumper monteret på gyllebeholderne. Der anvendes sugekran til overpumpning af gylle.
Gyllekøling	I so- og poltestaldene	Hele året

På ejendommen er der et blandeanlæg, som er i drift i ca. 6 timer dagligt. Anlægget er placeret i et særskilt og isoleret rum, hvorved anlægget er meget støjsvagt.

Der kan forekomme maskinstøj i forbindelse med udkørsel af gylle, ved markdriften og ligeledes ved transporter til ejendommen. I perioden med høst (juli-sep.) kan der også forekomme maskinstøj ved transport af korn til ejendommen. Alt markarbejdet er afhængigt af vejrforholdene.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Anlæggene ligger ca. 1,4 km fra samlet bebyggelse (Bjerndrup), ca. 2 km fra byzone (Stepping) og ca. 260 m fra nærmeste naboejendom, som ikke er ejet af ansøger. Der forekommer ikke særligt støjende anlæg eller aktiviteter udover normalt forekommende støjkloder ved landbrugsdrift. Da støjen aftager eksponentielt med afstanden til lydkilden, vil støj på selve ejendommen i normal drift ikke bidrage til gene for omgivelserne, og i relation til afstanden til de omkringboende, forventes der ikke støjproblemer for naboer ved gennemførelse af projektet.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning målt i skel (jf. tabel 15).

Tabel 15. Maksimalt støjniveau

DAG	Tidsrum	Støjniveau	Referencetidsrum
Mandag-fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
AFTEN			
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
NAT			
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden regnes i henhold til støjvejledningen. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkloder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Transportstøj er ikke omfattet af de nævnte støjgrænser. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende og ikke vil medføre flere væsentlige støjgener for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger, idet projektet som udgangspunkt vurderes at kunne overholde støjkravene, ejendommens opbygning og afstanden til naboer taget i betragtning.

Der er udelukkende fastsat vilkår om dokumentation for overholdelse af grænseværdier, hvis det skønnes nødvendigt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for støj:

39. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt i et hvert punkt uden for skel, må ikke overstige værdierne i tabel 15.

Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at grænseværdier for støj overholdes, såfremt Kolding Kommune skønner det nødvendigt.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med kommunen. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

9.5 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forekomme ophvirvel af støv i forbindelse med kørsel til og fra ejendommen. Antallet af transportere vil stige og kan i tørre perioder give anledning til ophvirvelen af støv. Selve staldanlægget er dog beliggende afsides fra naboer, så det forventes ikke, at støv vil give anledning til gener for de omkringboende.

Der er overbrusningsanlæg i staldene, som nedsætter mængden af støv fra produktionen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På baggrund af husdyrbrugets lokalisering i forhold til naboer, vurderer Kolding Kommune, at støv ikke vil give anledning til gener for de omkringboende.

Dog anbefales det, at al transport til og fra bedriften, skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt. På denne baggrund stilles der ikke særlige vilkår vedrørende støv fra anlæg og maskiner.

9.6 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er sensor i løbe/drægtighedsafdelingen, som tilpasser sig dagslyset. Der er ikke meget lys omkring stalden. De lamper, der er, bliver styret af en bevægelsessensor, således at de kun lyser, når der er personer tilstede. Lyset i stalden styres af en timer, således at den slukkes kl. 23 og tændes kl. 6.

I forbindelse med høst kan det forekomme, at maskinerne kører med lys.

De ansøgte bygninger er ikke med naturlig ventilation, og fjernvirkningen af lys vil derfor kun være igennem vinduerne. På Kolstrup Bygade 11 placeres den nye bygning i tilknytning til og i niveau med de eksisterende anlæg, hvorved der ikke forventes lysgener fra det nye byggeri. Herudover vil der etableres afskærmende beplantning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommens stalde ligger lavt og forholdsvis afskærmede i forhold til de omkringboende. Med baggrund i staldenes placering, topografien og beplantningen (jf. afsnit 3.2) vurderes det, at driften ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for de omkringboende. Det skal dog fortsat sikres, at ejendommen ikke medfører væsentlige lysgener for de omkringboende. Såfremt der modtages klager over væsentlige lysgener fra ejendommen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Evt. udgifter hertil afholdes af ejendommen.

Det vurderes, at brug af aktivitetssensorer, hvor det er muligt samt at lyset slukkes i tidsrummet 23-06, ud over at begrænse eventuelle lysgener også vil være gunstigt i forhold til begrænsning af elforbrug, og dermed er at betragte som et BAT-tiltag.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for lys:

40. Udendørs plads-/orienteringsbelysning skal være forsynet med aktivitetssensorer, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time efter seneste aktivering.

41. Belysning i staldene skal være slukket mellem kl. 23 og kl. 06.

10 ANLÆGGETS AMMONIAKPÅVIRKNING AF NATUREN

Der er i alt 113,5 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer i nærværende godkendelse. 37,2 ha er beliggende i Kolding Kommune. De resterende 76,3 ha af de ejede og forpagtede arealer er beliggende i Haderslev Kommune.

I dette afsnit er der lavet en samlet beskrivelse, vurdering og vilkår for anlæggets ammoniakpåvirkning af naturen. Der henvises til Haderslev Kommunes udtalelse, som kan ses i hele sin form i bilag 12.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er foretaget beregninger ud fra beregningsmetoderne i det elektroniske beregningsystem. Beregningerne viser, at fordampningen af ammoniak fra anlægget efter udvidelsen er 6.883 kg N. I nudriften er fordampningen 3.532 kg N. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 3.351 kg N pr. år i forhold til nuværende drift.

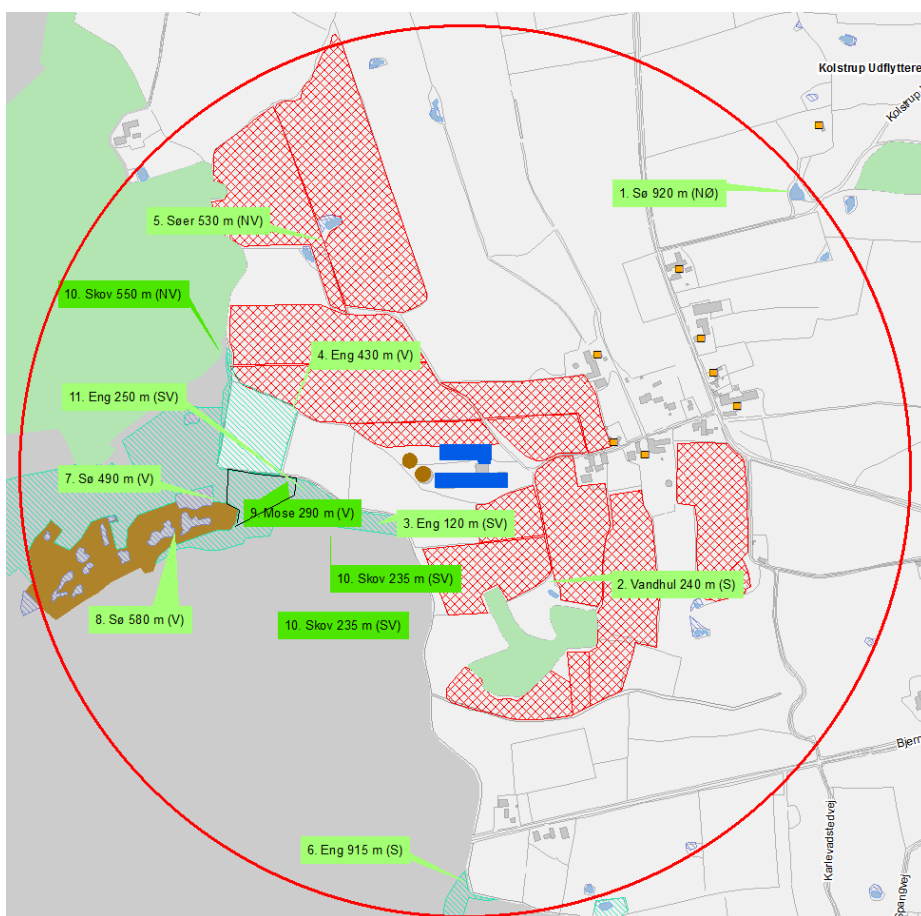
Ammoniakfordampningen fra produktionsanlægget efter udvidelsen fordeler sig med 6.356 kg kvælstof fra staldene og 527 kg kvælstof fra gødningslagre. Disse beregninger er fratrukket den generelle reduktion i fordampningen, som husdyrloven har fastlagt. Kravet er, at der skal ske en reduktion på 25 % i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Reduktionskravet gælder for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde samt i stalde, hvor antallet af dyr ændres eller udvides.

Ansøger har opfyldt dette krav og har derudover reduceret ammoniakfordampningen med yderligere 368 kg kvælstof pr. år.

I nudrift svarer ammoniakfortabet til 18,2 kg N/DE/år. I ansøgt drift medfører de anvendte tiltag en ammoniakfordampning på 12,7 kg N/DE/år.

Jf. reglerne skal der i forhold til påvirkning af de nærmeste sårbare naturområder, herunder § 7 områder, regnes på den samlede merbelastning med ammoniak i forhold til det udgangspunkt, der var gældende pr. 1. januar 2007 (Husdyrlovens vedtagelse). Nærmeste § 7 udpegede naturområde er beliggende cirka 3,8 km vest for staldanlægget.

Nærmeste naturområde underlagt Natura 2000-

Figur 2. Naturpunkter indenfor 1.000 m af anlægget.

udpegning (Pamhule Skov og Stevning Dam) er beliggende i en afstand af ca. 9,7 km fra stald-anlægget. Ingen af udbringningsarealerne ligger i nærheden af et § 7- eller et Natura 2000-område (over 7 km væk).

En husdyrproduktion medfører en fordampning af ammoniak, hvor størstedelen afsættes inden for relativ kort afstand af staldene (0-300 m), og en mindre del afsættes i større afstand eller indgår som del af den diffuse baggrundsbelastning.

Der er beregnet ammoniakdeposition på naturpunkter beliggende indenfor 1.000 meter af anlægget, jf. figur 2 og tabel 16.

Tabel 16. Beregnet ammoniakdeposition på naturpunkter indenfor 1.000 meter af anlægget.

Nr.	Naturareal (ID)	Natur-type	Afstand fra anlæg	Merdeposition (kg N/ha/år)	Baggrundsbelastning	Tålegrænse (kg N/ha/år)
1	1044037317	Sø	920 m NØ	< 1	Kolding Kommune = 16,5 Haderslev Kommune = 17,5	-
2	1044036456	Sø	240 m S	< 1		-
3	200074706	Eng	120 m SV	1,4		15-25
4	200108462	Eng	430 m V	< 1		15-25
5	200109619 200109620	Søer	530 m NV	< 1		-
6	1055166	Eng	915 m S	< 1		15-25
7	200077489	Sø	490 m V	< 1		-
8	200077491	Sø	580 m V	< 1		-
9	200074706	Mose	290 m V	< 1		15-25
10	1044261837 1043926065 -	Skov	550 NV 235 m SV 445 m SV	< 1		10-20
11	200074706	Eng	250 m SV	< 1		15-25

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen er der krav om, at udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning eller ved anvendelse af en teknik eller teknologi med tilsvarende effekt. Herudover skal flydende husdyrgødning, der udbringes på ubevoksede arealer nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Der indgår ikke arealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 i udspretningsarealerne. Udbringningsarealerne grænser flere steder op til områder beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven så som søer, enge og moser (bilag 7).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der ske væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof. Da ansøgningen er modtaget før april 2011 skal den behandles efter reglerne før ændringsbekendtgørelsen nr. 291 af 6. april 2011. I henhold til beskyttelse af disse naturområder er der udlagt bufferzoner. Bufferzone I er en bufferzone på 300 meter om særligt ammoniakfølsomme naturområder (omfattet af husdyrloven § 7). Inden for denne bufferzone og inden for selve naturområdet kan husdyrbrug ikke udvides eller ændres, hvis udvidelsen medfører en forøget udledning af ammoniak til disse naturområder. Nærmeste § 7- område ligger 3,8 km fra anlægget.

Ved etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug skal det øgede ammoniaktab fra stald og lager reduceres med 25 % i forhold til et fastsat referencestaldsystem, da ansøgningen er indkommet til kommunen i 2010. Ammoniaktabet beregnes ud fra normtal for kvælstofudskillelsen af dyr (norm 2005/2006).

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % er overholdt for denne udvidelse i form af de valgte staldsystemer, anvendelse af gyllekøling, korrektion af foderets sammensætning og etablering af teltoverdækning på den nye gyllebeholder.

Det tredje element i vurderingen af husdyrbrugets samlede emission af ammoniak er vurdering af bedst anvendelige teknik, se redegørelse herfor i afsnit 5.1 og 12.

Baggrundsbelastningen i området er sidst beregnet til 16,5 kg N/ha/år (2009-data), og har været faldende i forhold til beregningerne fra 2005 (19 kg N/ha/år), men stigende i forhold til 2007 (15 kg N/ha/år).

Nedenfor følger redegørelse for naturområdernes sårbarhed og vurdering af projektets konsekvenser for naturområderne.

Naturområder beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Ifølge Miljøstyrelsen udgør en merdeposition på mindre end 1 kg ammoniak pr. hektar pr. år i udgangspunktet ikke et væsentligt merbidrag, og kan derfor ikke medføre en tilstandsændring af et konkret § 3-område.

Søer

Tabel 17. Beskrivelse af søer indenfor 1.000 meter af anlægget (nr*: henviser til naturpunkt i tabel 16).

Naturpunkt (nr*)	Dato for besigtigelse	Beskrivelse
Søer beliggende i Kolding Kommune		
1. Sø 920 m NØ	9. + 16. maj 2012	Vandhul, trekantet de 2 sider har stejle brinker, den tredje med tæt bevoksning af levende hegn. Løvfrøregistrering fra 2010.
2. Sø 240 m S	9. + 16. maj 2012	Udyrket areal med karakter af eng/mose, sandsynligvis delvis vanddækket i perioder. Mindre lavvandet sø i den østlige del. De 2 områder er adskilt af "vej" af opfyld. Moseområdet består af alm. Rapgræs, agertidse, kruset skræppe, mosebunke, dunhammer, stor nælde, røllike, lysesiv, glanskabslet siv, fløjlsgræs, skovkogleaks, rød-el og pil. Mosearealet er på 2100 m ² og falder dermed ikke under naturbeskyttelseslovens bestemmelser. Vegetationen ved den lavvandede sø består af engrævehale, knæbøjet rævehale, lysesiv, manna sødgræs og skovkogleaks. Vandhul med bredvegetation er over 100 m ² og er dermed beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Der er registreret løvfrø i området.
5. Søer 530 NV	9. + 16. maj 2012	1. Lavvandet sø omringet af aske-ellemose med bl.a. engkabbeleje og flere star-arter 2. Lavvandet sø/ellemose med vandkarse, stor fladstjerne, lav rarunkel og engkabbeleje
Søer 520 SØ	9. + 16. maj 2012	2 vandhuller omkranset af dyrket mark og vedvarende græsareal. Det sydlige helt tilgroet i bl.a. hvidtjørn langs kanten. Det nordlige fremstår som et sumpet område med meget lavvandet sø bevokset med bl.a. røgræs. Forekomst af den invasive art japansk pileurt.
Søer beliggende i Haderslev Kommune		
7. Sø 490 m V	-	Søerne modtager en merdeposition af ammoniak under 1 kg N/ha/år
8. Sø 580 m V		

Kolding Kommune

Ingen af de besøgtede lokaliteter har et naturindhold af høj værdi. Der findes 13 søer (herunder lokalitet nr. 1, 2 og 5) indenfor 1.000 meter af anlægget på Kolstrup Bygade 11, som alle modtager under 1 kg N/ha/år i merdeposition. Det vurderes, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer, mens påvirkningen fra luftbåret ammoniak ikke vil være af væsentlig betydning. Enkelte af søerne støder op til udbringningsarealer, men det vurderes, at en 2 meter bræmme er tilstrækkelig til at modvirke overfladeafstrømning.

Haderslev Kommune

Der findes 15 søer (herunder lokalitet nr. 7 og 8) mellem 430 m og 950 m væk fra ejendommen (jf. bilag 11 i Haderslevs udtalelse). Disse modtager alle en merdeposition af ammoniak under 1 kg N/ha/år, og deres tilstand vurderes på den baggrund ikke at ville ændre sig, som følge af udvidelsen på Kolstrup Bygade 11.

Terrestrisk natur**Tabel 18.** Beskrivelse af terrestrisk natur indenfor 1.000 meter af anlægget (nr*: henviser til naturpunkt i tabel 16).

Naturpunkt (nr*)	Dato for besigtigelse	Beskrivelse
Terrestrisk natur beliggende i Kolding Kommune		
4. Eng 430 V	9. 16. maj 2012	Kultureng med bl.a. eng rævehale, hundegræs, lav ranunkel, mjøduurt, kærtidse, engkarse, engkabbeleje, stor nælde, lysesiv, kåltidslen, tiggerranunkel og vild kørvel.
10. Skov 235 m SV	-	Den østlige del af Revsø Skov ligger inden for 1.000 meter af anlægget. Den gamle skovlinje vurderet ud fra høje og lave målebordsblade samt luftfoto fra 1954 ligger ca. 750 m VNV for anlægget på Kolstrup Bygade 11. Skove kan dermed efter bekendtgørelsen betragtes som ammoniakfølsom
10. Skov 550 NV	-	Den lille skov ved lokalitet 2 umiddelbart syd for anlægget er fredsskov. Skoven er registreret på de gamle kort samt ses af luftfoto fra 1954. Skoven kan dermed efter bekendtgørelsen betragtes som ammoniakfølsom.
Terrestrisk natur beliggende i Haderslev Kommune		
3. Eng 120 m V	11. april 2012	Ved besigtigelsen fremstod ingen forholdsvis tør dog med fugtige områder. Engen blev afgræsset og bar præg af N-påvirkning fra luften og/eller fra gødskning, og vurderes på den baggrund at være kulturpåvirket. Engen var domineret af alm. rapgræs og lav ranunkel. Der blev også fundet fløjsgræs, gåsepotentil, en smule hvid kløver, vild kørvel, mælkebøtte, stor nælde, bidende ranunkel, alm. røllike, lysesiv, skræppe sp., kærtidse, tusindfryd, vårgæslingeblostm, vorterod, brandbæger og vejbred. På baggrund af de fundne arter og de fysiske forhold blev engens naturtilstand vurderet som værende ringe. Engens tålegrænsen vurderes derfor at være 20-25 kg N/ha/år.
6. Eng 915 m S	-	Engen modtager en merdeposition af ammoniak under 1 kg N/ha/år

9. Mose 290 m V	11. april 2012	Den østligste del af mosen er vejledende registreret som eng, og fremstår derfor med eng-signatur på oversigtskortet. Den østlige del af mosen var ved besigtigelsen domineret af lysesiv, mosebunke og fløjsgræs. Der blev desuden fundet gåsepotentil, korsknapp, alm. mjøduurt, vandmynte, almindelig syre, manna sødgræs, lav ranunkel, alm. rapgræs og kærtidsel. Naturtilstanden blev på baggrund af de fysiske forhold og de fundne arter vurderet som værende moderat til ringe. På den baggrund vurderes mosens tålegrænse at være 15-25 kg N/ha/år.
10. Skov 235 m SV	11. april 2012	Den nærmeste potentielle ammoniakfølsomme skov 235 m sydvest for ejendommen, var ved en besigtigelse i området den 11/4 2012 ikke skov. Ved gennemgang på luftfotos ses det at der ikke har været skov på arealet i perioden 1954-2006. Det vurderes på den baggrund at der ikke er tale om en ammoniakfølsom skov.
10. Skov 445 m SV 10. Skov 550 m NV	-	De modtager en merdeposition af ammoniak fra udvidelsen på mindre end 1 kg N/ha/år, deres tilstand vurderes på den baggrund ikke at ville ændre sig, som følge af udvidelsen på Kolstrup Bygade 11. De er derfor ikke blevet besigtiget i forbindelse med denne udtalelse.
11. Eng 250 m SV	11. april 2012	Der findes en § 3 beskyttet eng ca. 250 m sydvest for ejendommen. Se bilag 11. Engen blev besigtiget den 11/4 2012. Ved besigtigelsen fremstod engen med både tørre og fugtige områder. Der var blevet slået høslæt på engen, og engen har tidligere været afgræsset. De dominerende arter ved besigtigelsen var mosebunke, fløjlsgræs og lav ranunkel. Der blev også fundet gåsepotentil, korsknapp, mælkebøtte, stor nælde, bidende ranunkel, alm. rapgræs, alm. røllike, lysesiv, kruset skræppe, alm. syre, kærtidsel, hvid anemone, tandet sødgræs og vorterod. På baggrund af de fundne arter og de fysiske forhold blev engens naturtilstand vurderet som værende ringe. Da engen modtager en merdeposition på under 1 kg N/ha/år vurderes engens tilstand ikke at ville ændre sig, som følge af udvidelsen.

Kolding Kommune

Ingen af de besigtigede lokaliteter har et naturindhold af høj værdi og vurderes ikke at have en tålegrænse, som er kritisk i forhold til de angivne merafsætninger. Engarealet ved lokalitet 4 får lige omkring 1 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen er 16,5 kg N/år/ha i Kolding Kommune. Tålegrænsen for engarealet er mellem 15-25 kg N/ha/år og påvirkes dermed indenfor den nedre grænse af intervallet. Kommunen vurderer, at der ikke er grundlag for skærpede krav.

Skovene tilføres ikke mere end kravet på maksimalt 1 kg N/ha/år, og det vurderes, at udvidelsen ikke vil påvirke områdets tilstand.

Haderslev Kommune

Indenfor 1000 m fra ejendommen findes en ammoniakfølsom mose, flere enge og tre potentielt kvælstoffølsomme skove i Haderslev Kommune.

Med en baggrundsbelastning på 17,5 kg N/ha/år vurderes det, at en merbelastning på 1,4 kg N/ha/år ikke vil overskride engens (lokalitet nr. 3) tålegrænse. Det vurderes ligeledes at en merbelastning på 1,4 kg N/ha/år ikke vil medføre en ændring af engens naturtilstand. Der stilles derfor ikke skærpede vilkår.

Med en baggrundsbelastning på 17,5 kg N/ha/år og en merdeposition på under 1 kg N/ha/år, vurderes tålegrænsen således at være overholdt for mosen (lokalitet nr. 9). Ligesom det vurderes at mosens tilstand ikke vil ændre sig, som følge af en merbelastning under 1 kg N/ha/år. Der stilles derfor ikke skærpede vilkår.

Påvirkning fra udbringningsarealer

Udbringning af husdyrgødning kan føre til tilstandsændringer på tilstødende naturarealer. Påvirkningen kan dels ske ved merdeposition af ammoniak på særligt kvælstoffølsomme naturarealer, dels ved afdrift, erosion og udvaskning af næringsstoffer.

Kolding Kommune

Markerne 3-0, 4-0, 7-0, 11-0 og 11-1 grænser alle op til en potentielt ammoniakfølsom skov. Det vurderes dog, at tilstanden af de potentielt ammoniakfølsomme skove ikke vil ændre sig, som følge af ammoniakdepositionen, da udbringning af husdyrgødning vil fortsætte uændret på de ovennævnte marker.

Hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter, vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi.

Haderslev Kommune

Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det vil bl.a. sige at der ikke må ske en forøgelse i tilførslen af gødning og/eller sprøjtemidler til de beskyttede naturområder, og at deres tilstand ikke må ændres ved dræning. Det er ejeren af arealerne, som til enhver tid er ansvarlig for denne forpligtelse.

Markerne 23-1, 24-1, 27-0, 28-0, 30-0 og 32-0 grænser alle op til potentielt ammoniakfølsomme skove. Det vurderes dog ikke at tilstanden af de potentielt ammoniakfølsomme skove vil ændre sig, som følge af ammoniakdepositionen fra den uændrede udbringning af husdyrgødning på de ovennævnte marker.

Samlet vurdering af søer og terrestrisk natur

Da der ikke sker ændringer i udbringningen af husdyrgødningen og på baggrund af ovennævnte redegørelser for naturområdernes sårbarhed og ammoniakdepositionerne jf. tabel 17 og 18 vurderer Kolding Kommune, at projektet ikke medfører en væsentlig påvirkning med luftbåret kvælstof af omkringliggende natur beskyttet af Naturbeskyttelsesloven.

Natura 2000-områder

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i umiddelbar nærhed af internationale naturbeskyttelsesområder. Det nærmeste habitatområde er Pamhule Skov og Stevning Dam, som er beliggende ca. 9,7 km syd for husdyrbruget.

På baggrund af afstanden, opblanding i atmosfæren og den fremherskende vindretning vurderer Kolding Kommune, at projektet ikke vil påvirke habitatområdet væsentligt med luftbåren ammoniak.

Haderslev Kommune

Nærmeste habitatnaturtype er en elle- og askeskov, som befinder sig ca. 9,7 km væk fra anlægget. Se bilag 10. Der er på grund af afstanden ingen mer- eller totaldeposition af ammoniak til elle- og akseskoven fra Kolstrup Bygade 11. Det vurderes derfor, at udvidelsen ikke vil påvirke habitatnatur væsentligt.

Særligt beskyttede arter (Bilag IV-arter)

Detaljeret redegørelse og vilkår for særligt beskyttede arter fremgår af afsnit 11.5 og bilag 9.

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreringer af bilag IV-arter, er et vandhul ca. 240 meter syd for anlægget. Arten, der er observeret på denne lokalitet, er Løvfrø. Der er en merdeposition på vandhullet på under 1 kg N/ha/år, og vandhullets tilstand vurderes på den baggrund ikke at ville ændre sig.

Vest og syd for anlægget er der registreringer af birkemus. Haderslev og Kolding Kommune har vurderet, at depositionen fra anlægget ikke vil medføre en ændring af naturområdernes tilstand, og dermed heller på birkemusens levesteder.

På baggrund af afstande fra anlæg til lokaliteterne og den beregnede ammoniakdeposition i retning af disse vurderer Kolding Kommune, at produktionsudvidelsen på anlægget ikke påvirker bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

Samlet konklusion vedr. anlæggets ammoniakpåvirkning på naturen

Samlet vurderer Kolding Kommune, at ammoniakdepositionen i det ansøgte projekt ikke vil medføre en forringelse af naturområderne pga. opblanding i atmosfæren, og at projektet dermed ikke vil medføre en forringelse af naturområderne. Der stilles ikke vilkår i forbindelse med dette afsnit, idet reduktion af ammoniakemissionen er behandlet andre steder i godkendelsen.

Haderslev Kommune

Samlet set vurderes ammoniakdepositionen i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af det nærmeste Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlægget vurderes dermed at være i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen regler herom.

11 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

Påvirkning fra udbringningsarealerne beliggende i Haderslev Kommune er beskrevet og vurderet i bilag 12. I dette afsnit er der hentet uddrag fra udtalelsen ind i nærværende godkendelse. Vilkår fremsat af Haderslev Kommune fremgår i de relevante afsnit.

11.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

Til ejendommen hører 138 ha ejet areal, heraf hører de 41 ha til Kolstrup Bygade 11, som er beliggende i Kolding Kommune og 97 ha hører til Hjerndrupvej 147, som er beliggende i Haderslev Kommune.

Samlede areal til udbringning er 113,5 ha (jf. tabel 19), resten udgøres af bygningsmasse, vej, hegn, vandhuller, bræmmer, afgrænsningsarealer og lignede.

Tabel 19. Detaljeret oversigt over udbringningsarealers placering i forhold til klassificering (de stjernemarkerede (*) arealer er manuelt redigeret af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk). Pilen angiver arealer beliggende i Haderslev Kommune.

Navn	ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1 (ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
7-0	3,68	Nej	JB3	Nej	S4	S4	3,68	0,00	0,00	0,00	2,86	3,68	0,00	0,00	0,00
10-0	6,22	Ja	JB4	Nej	S4	S4	6,22	0,00	0,00	0,00	0,00	6,22	0,00	0,00	0,00
11-0	5,41	Nej	JB3	Nej	S4	S4	5,41	0,00	0,00	0,00	5,41	5,41	0,00	0,00	0,00
11-1	0,64	Nej	JB3	Nej	S4	S4	0,64	0,00	0,00	0,00	0,64	0,64	0,00	0,00	0,00
20-0	4,84	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	4,84	0,00	3,18	0,00	4,77	0,07	0,00
21-0	2,08	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	2,08	0,00	0,00	0,00	1,66	0,42	0,00
22-0	6,90	Ja	JB5	Nej	S2	S2	3,35	0,00	3,56	0,00	0,00	6,59	0,00	0,31	0,00
23-0	2,89	Ja	JB5	Nej	S2	S2	2,89	0,00	0,00	0,00	0,00	2,89	0,00	0,00	0,00
23-1	5,90	Ja	JB6	Nej	S2	S2	5,68	0,00	0,22	0,00	0,00	5,84	0,00	0,06	0,00
24-0	5,26	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	5,26	0,00	0,00	0,00	5,24	0,02	0,00
24-1	6,14	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,25	0,00	5,90	0,00	0,00	6,14	0,00	0,00	0,00
26-0	11,68	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	11,68	0,00	0,00	11,68	0,00	0,00	0,00
26-1	0,69	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,69	0,00	0,00	0,00	0,69	0,00	0,00
27-0	10,29	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	0,00	10,29	0,00	0,00	10,29	0,00	0,00	0,00
28-0	0,64	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,64
29-0	7,39	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	0,00	7,39	0,00	0,00	7,38	0,00	0,01	0,00
30-0	7,98	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	0,00	7,98	0,00	0,00	7,98	0,00	0,00	0,00
32-0	1,59	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	1,59	0,00	0,00	1,59	0,00	0,00	0,00
34-0	1,30	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	1,30	0,00	0,00	1,29	0,00	0,01	0,00
35-0	2,33	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	2,33	0,00	0,00	0,00*	0,00*	0,00*	2,33*
36-0	2,98	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	2,98	0,00	0,12	0,00*	0,00*	2,98*	0,00*
36-1	0,26	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,26
8-0	1,75	Nej	JB3	Nej	S4	S4	1,75	0,00	0,00	0,00	1,75	1,75	0,00	0,00	0,00
3-0	4,35	Nej	JB3	Nej	S4	S4	4,35	0,00	0,00	0,00	4,35	4,35	0,00	0,00	0,00
2-0	1,71	Nej	JB3	Nej	S4	S4	1,71	0,00	0,00	0,00	0,29	1,71	0,00	0,00	0,00
1-0	4,37	Nej	JB3	Nej	S4	S4	4,37	0,00	0,00	0,00	4,37	4,37	0,00	0,00	0,00
1-1	0,55	Nej	JB3	Nej	S4	S4	0,55	0,00	0,00	0,00	0,55	0,55	0,00	0,00	0,00
4-0	2,09	Nej	JB3	Nej	S4	S4	2,09	0,00	0,00	0,00	1,91	2,09	0,00	0,00	0,00
6-0	1,56	Nej	JB3	Nej	S4	S4	1,56	0,00	0,00	0,00	1,56	1,56	0,00	0,00	0,00
Total	113,49						44,50	0,00	68,99	0,00	27,00	94,00	12,36	3,88	3,25

Ved fuld produktion udbringes der husdyrgødning fra i alt 158,7 DE på de ejede arealer svarende til 1,4 DE/ha. Udbringningsarealerne har hidtil været anvendt til normal landbrugsdrift.

Der afsættes 134,2 DE til Hjerndrupvej 83 (99,2 DE) og Kolstrup Bygade 7 (35,0 DE) på i alt 166,0 ha aftalearealer. Begge ejendomme har en gældende § 16-godkendelse fra 2008.

Herudover afsættes 268,0 DE svinegylle til et biogasanlæg. Der afsættes således i alt 402,2 DE, hvilket fremgår af tabel 20.

Tabel 20. Oversigt over afsætning af husdyrgødning

Navn og adresse	Kg N	Kg P	Antal DE
Hjerndrupvej 83, 6070 Christiansfeld	10.812	2.579	99,2
Kolstrup Bygade 7, 6070 Christiansfeld	3.815	910	35,0
Linkogas Amba, Tornumvej 15, 6660 Lintrup	29.212	6.968	268,0
I alt	43.839	10.457	402,2

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune har vurderet på baggrund af Miljøportalens kort over jordbundstyper, at jordbundstypen er korrekt angivet i den sidste version af ansøgningen.

Sædskiftet er på lerjord angivet til svinesædskifte S2, som er et sædskifte (planteavlssædskifte) med et udvaskningsindeks på 93, mere end 15 % vinterraps og max. 20 % areal med efterafgrøder. På sandjordene er sædskiftet angivet til S4, som er et sædskifte med udvaskningsindeks 98, mindre end 15 % vinterraps og max. 40 % areal med efterafgrøder. Sædskiftet er identisk med referencesædskiftet, og dermed ikke anvendt som virkemiddel til begrænsning af udvaskning af næringsstoffer. Der stilles derfor ikke vilkår til anvendelse af det specifikke sædskifte.

For nærmere informationer om sædskifter se bilag 10.

11.2 KVÆLSTOF TIL GRUNDVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen og arealerne omkring ejendommen (32,3 ha) ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD Sommersted). Der foreligger endnu ikke indsatsplaner til OSD Sommersted, og der er derfor ikke stillet særlige vilkår i disse områder.

Enkelte af arealerne ligger i opland til vandindvindingsområder. Ca. 1,8 ha af mark 10-0 ligger i opland til Sommersted Vest Vandværk. Hele mark 10-0 ligger i opland til Sommersted Øst Vandværk. Ca. 0,2 ha af mark 10-0 ligger i oplandet til Mølby Vandværk.

Der er ikke registreret vandværksboringer indenfor 300 meter af anlæg eller udbringningsarealer, og der er ikke registreret markvandingsboringer og boringer til husholdningsanlæg i relation til arealerne. Tilhørende ejendommen og anlægget er der en enkeltindvindingsboring, som er beliggende ca. 35 m øst for den eksisterende stald.

27,0 ha af udbringningsarealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland (jf. bilag 8).

Ansøgningens beregninger af udvaskning af nitrat fra rodzonen til grundvandet fra projektet fremgår af tabel 21, hvor de blåmarkerede marker angiver marker beliggende i Haderslev Kommune.

Tabel 21. Udvaskning af nitrat til nitratfølsomme indvindingsområder.

Mark nr.	Ref. Sædskifte	Valg Sædskifte	Udvaskning mg N/l	
			Nudrift	Ansøgt
1-0	S4	S4	64	59
1-1	S4	S4	64	59
2-0	S4	S4	64	59
3-0	S4	S4	64	59
4-0	S4	S4	64	59
6-0	S4	S4	64	59
7-0	S4	S4	64	59
8-0	S4	S4	64	59
11-0	S4	S4	64	59
11-1	S4	S4	64	59
20-0	S2	S2	47	45
36-0	S2	S2	47	45

I ansøgningen er nitrat-udvaskningen fra rodzonen, på arealerne indenfor nitratfølsom indvindingsområde, beregnet (med Farm-N) til mellem 45-59 mg nitrat pr. liter. Belastningen er i forhold til nudrift reduceret med 2 mg nitrat pr. liter på markerne 20-0 og 36-0 og på de øvrige marker reduceres belastningen med 5 mg nitrat pr. liter. En del af mark 11-0 (0,6 ha), hele mark 1-0 og mark 1-1 har ringe grundvandsbeskyttelse, medens de øvrige marker har nogen grundvandsbeskyttelse.

Arealer beliggende i områder med særlige drikkevandsinteresser, indvindingsopland samt nitratfølsomme indvindingsoplande er vist på kortbilag 8.

Haderslev Kommune

Mark 20 ligger i nitratfølsomt indvindingsområde og i indvindingsoplandet til Hjerndrup vandværk. Området er udpeget til at der skal udarbejdes en indsatsplan over for grundvand (bilag 3). Den er dog endnu ikke udarbejdet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Loven om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug fastlægger, at hvis udvaskningen af kvælstof fra rodzonen i nitratfølsomme indvindingsoplande (NFI) beregnes til at være over 50 mg nitrat/liter i nudrift, må den ikke stige i den ansøgte produktion.

Det fremgår af FarmN-beregninger (jf. tabel 21), at udvaskningen til grundvandet i ansøgt drift er lavere end i nudrift, og dermed er det generelle beskyttelsesniveau for grundvand overholdt.

Forudsætningen for at opnå en udvaskning, som ikke stiger i nudrift er dels krav om minimum 13 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets til enhver tid gældende samlede krav om efterafgrøder samt 4,5 % reduceret kvælstofnorm.

De 4,5 % reduceret kvælstofnorm skal målrettes markerne i det nitratfølsomme indvindingsopland (27 ha), således at indsatsen for at begrænse udvaskningen af nitrat gøres der, hvor grundvandet er mest sårbart.

Der anvendes et sædskifte med et udvaskningsindeks på minimum hhv. 93 (S2) og 98 (S4), se bilag 11 for nærmere informationer om standardsædskifter. Der må således ikke skiftes til et sædskifte med en højere udvaskning, da det kan påvirke udvaskningen af nitrat til grundvandet.

Husdyrloven fastlægger endvidere, at hvis der foreligger en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, der omfatter et projekts udbringningsarealer, skal retningslinjerne heri være styrende for miljøgodkendelse af projektet.

Arealerne beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde er beliggende i et prioriteret indsatsområde med hensyn til grundvand (OSD Sommersted), og kortlægningen er i gang i dette område, men endnu ikke tilendebragt. Idet kortlægningen og indsatsplanerne endnu ikke foreligger, er der ikke forhold, som giver anledning til yderligere vilkår i den forbindelse.

Det vurderes på denne baggrund og ved overholdelse af vilkårene, at udbringningen af husdyrgødning ikke vil have en væsentlig indvirkning på grundvandet.

Haderslev kommune

Haderslev Kommune vurderer jf. beskyttelsesniveauet i "Husdyrbrugsloven" at grundvandsbeskyttelsen er overholdt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for kvælstof til grundvand:

42. Udover Plantedirektoratets til enhver tid gældende samlede krav om efterafgrøder, skal der årligt udlægges minimum 13 % ekstra efterafgrøder af det samlede efterafgrødegrundareal.

43. Der skal benyttes en reduceret kvælstofnorm på 4,5 % af det samlede udbringningsareal i forhold til den enhver tid gældende norm fra Plantedirektoratet. Den reducerede kvælstofnorm skal målrettes arealerne beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland (jf. bilag 8.).

44. Nitratudvaskningen fra rodzonen på arealer angivet i tabel 21 må i ansøgt drift ikke stige i forhold til nudrift, hvilket vurderes overholdt ved overholdelse af vilkår 43 om ekstra efterafgrøder og vilkår 44 om reduceret kvælstofnorm.

11.3 PÅVIRKNING AF SØER, VANDLØB OG BESKYTTET NATUR

Påvirkning af søer, vandløb og beskyttet natur beliggende i Haderslev Kommune er beskrevet og vurderet i bilag 12.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I ansøgningen indgår der ikke arealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 i udspretningsarealerne. Der er ingen af udbringningsarealerne, som grænser op til enge, moser eller overdrev. Derimod er der flere udbringningsarealer, som grænser op til beskyttede søer og vandløb, hvilket fremgår af tabel 22 samt bilag 8.

Tabel 22. Søer og vandløb grænsende til udbringningsarealer

Nr.	Naturareal (ID)	Natur-type	Bemærkning	Afstand fra anlæg
2	1044036456	Sø	Løvfrø	I skel på den sydlige del af mark 7-0 og mark 3-0
5	200109619 200109620	Søer		I skel på den sydøstlige del af mark 10-0 I skel på den sydvestlige del af mark 10-0
11	Spang Å	Vandløb	B2-målsat	Vest for mark 7-0, adskilt af en 20 m bræmme
12	Lavtskov Bæk	Vandløb	-	Løber langs med de sydlige dele af markerne 4-0, 11-0 og 11-1
13	200109646	Sø	-	I skel i den sydlige del af markerne 1-0 og 1-1
14	200109616	Sø		I skel på den nordvestlige del af mark 10-0

Lokalitet 2, 5 og 13 - Vandhuller

Lokalitet nr. 2 og 5 er nærmere beskrevet i tabel 22. Lokalitet 12 er et vandhul, som er besigtiget i maj 2012. Fremstår som et sumpet område med meget lavvandet sø bevokset med bl.a. rørgræs. Forekomst af den invasive art japansk pileurt.

Lokalitet 14 – tages ud af § 3-registrering

Besigtiget maj 2012. Beliggende ca. 800 m NV for ejendommen. Område med ask, rødél, gran, hassel, bøg, fuglekirsebær. Falder ikke ind under naturbeskyttelseslovens bestemmelser og tages ud af § 3-registrering. Der er således ikke bræmmekrav til dette område.

Lokalitet 11 – Spang Å

Der er hældninger over 6 grader ned mod vandløbet. Der er udlagt en 20 meter bræmme langs med vandløbet. Det lovmæssige krav er en 2 meter dyrkningsfri bræmme, samt at der ikke må tilføres flydende husdyrgødning i en bræmme på 20 meter til vandløbet.

Lokalitet 12 – Lavtskov Bæk

Der er ikke hældninger over 6 grader, og marken flader ud ned mod vandløbet ifølge højdekurverne. Der er de lovpligtige 2 meter bræmme langs med vandløbet. Mark 4-0 er et udyrket omdriftsareal.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Vandløb og søer påvirkes hovedsageligt af erosion samt direkte afstrømning af næringsstoffer fra overfladevand og dræn. Søer og vandhuller er særlig følsomme overfor tilførsel af fosfor. I henhold til husdyrbrugsbekendtgørelsen § 26 stk. 3 må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle skrånninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 m fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant. I afsnit 10 er projektets deposition af ammoniak på naturpunkter blevet beskrevet og vurderet.

Der er tale om mere eller mindre næringsberigede søer/vandhuller i agerlandet. Det vurderes, at alle vandhuller kan være potentielle levesteder for bilag IV-arter som løvfrø m.fl., se afsnit 11.5. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til vandhuller eller vandløb, da dette medfører en særlig risiko for bl.a. fosfor-afstrømning.

Der er stillet vilkår om en jordvold omkring gyllebeholderne, for at modvirke en eventuel forurening af Spang Å i tilfælde af uheld (jf. afsnit 5.4). Der stilles endvidere vilkår om, at der ikke må udbringes flydende husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal for at imødegå afstrømning af husdyrgødning til vandmiljøet.

Der gøres opmærksom på, at det er vigtigt, at der konstant ved hver jordbehandling er fokus på, at der holdes en dyrkningsfri bræmme, og at bræmmen skal måles fra brinktoppen og ind på marken. I Bilag 7 ses en illustration af, hvorfra bræmmen skal måles, og på Bilag 7 ses en oversigt over vandhuller og vandløb.

Kolding Kommune vurderer samlet, at søer og vandløbsstrækninger i og ved udspretningsarealerne ikke påvirkes væsentligt af den planlagte udvidelse, idet de lovpligtige bræmme overholdes, samt at der flere steder er en yderligere bred plantedækket randzone. Det vurderes, at der ikke er risiko for overfladisk afstrømning til søer- og vandløbene eller risiko for brinkerosion.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for påvirkninger af søer og vandløb:

45. Husdyrgødning må ikke udbringes på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal samt på skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.

11.4 PÅVIRKNING AF HAV- OG KYSTOMRÅDER

I dette afsnit er der foretaget en samlet vurdering af udbringningsarealernes (beliggende både i Kolding og Haderslev Kommune) påvirkning af hav- og kystområder. Vurderingen er således foretaget på vandoplandsniveau.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der ligger 41,09 ha af de ejede og forpagtede arealer i oplandet til "Knode Dyb", som er et delopland til Natura 2000-området "Vadehavet". Af de ejede og forpagtede arealer i dette opland ligger der 32,3 ha i Kolding Kommune og 8,79 ha (mark 23-0 og 23-1) i Haderslev Kommune. De resterende ejede og forpagtede arealer (72,41 ha) er beliggende i Haderslev Kommune og ligger i oplandet til Hejls Nor (en del af Lillebælt).

Ingen af ejendommens udbringningsarealer eller bygninger ligger i eller i umiddelbar nærhed af internationale naturbeskyttelsesområder. Det nærmeste fuglebeskyttelsesområde og habitatområde H 68 "Pamhule Skov & Stevning Dam" er beliggende ca. 8,8 km syd for nærmeste udbringningsareal og ca. 9,4 km syd for ejendommen. Habitatområde H 112, fuglebeskyttelsesområde og ramsarområde "Lillebælt" er beliggende ca. 8,3 km NØ for nærmeste udbringningsareal og ca. 13 km NØ for ejendommen. Habitatområde H 250 Svanemosen, er beliggende ca. 8,8 km nord for nærmeste udbringningsareal og ca. 11,5 km nordøst for ejendommen.

Nitrat

Arealerne, som ligger i oplandet til Natura-2000 området Hejls Nor, er beliggende i et meget kvælstof sårbart område, og er derfor udpegede til nitratklasse 2. Udvaskningen fra rodzonen må derfor ikke være højere end 65 % (på nitratklasse 2 arealer) af det gældende dyretryk. På de resterende arealer (41,1 ha), der afvander til Vadehavet, gælder det normale krav til dyretrykket på 1,4 DE/ha. På bedriftsniveau giver det en samlet reduktionsprocent ifølge ansøgningen på 78,72 %, og dermed må dyretrykket som udgangspunkt højst være 1,10 DE/ha.

Den samlede ansøgte husdyrgødningsmængde i projektet er beregnet til 17.421 kg N (kvælstof) pr. år. På baggrund af det valgte standardsædskifte S2 og S4, 13 % ekstra efterafgrøder udover de til enhver tid gældende regler fra Plantedirektoratet samt 4,5 % reduceret kvælstofnorm, medfører dette i FarmN en beregnet gennemsnitlig udvaskning af kvælstof til overfladevand på 52,90 kg N/ha.

Fosfor

Der udbringes 27,3 kg P/ha/år. I ansøgningen er der med det valgte standardsædskifte (S2 og S4) angivet en fosforfrørsel på 25,2 kg P/ha/år. På bedriftsniveau opnås derved et fosforoverskud på 2,1 kg P/ha/år. Projektet overholder husdyrlovens krav til maksimalt fosforoverskud.

Fosforklasse 0: Størstedelen af arealerne er omfattet af fosforklasse 0 (94,0 ha).

Fosforklasse 1: Hele mark 26-1 (Pt 4,8) og størstedelen af markerne 20-0 (Pt 4,5), 21-0 (Pt 4,5) og 24-0 (Pt 5,0) er omfattet af fosforklasse 1, hvor der er krav om at fosforoverskuddet ikke må øges med mere end +4 kg P/ha/år. Dette er overholdt, idet fosforoverskuddet øges med 4,0 kg P/ha/år.

Fosforklasse 2: For arealer i fosforklasse 2 må fosforoverskuddet ikke øges på lavbundslande. Der er kun mindre felter med lavbundsareal på markerne 20-0 (0,07 ha), 21-0 (0,42 ha), 22-0 (0,31 ha) og 36-0 (2,98 ha). Der er krav om at fosforoverskuddet ikke må øges uanset fosfortal, hvilket er overholdt med 0 kg P/ha/år.

Fosforklasse 3: For arealer på drænet lerjord, hvor fosfortallet er over Pt 6,0 skal der være fosforbalance. Hele mark 28-0 (0,64 ha), 35-0 (2,33 ha) og 36-1 (0,26 ha) ligger i fosforklasse 3.

Der er anvendt standardsæfskiftet S2 og S4 på alle marker. Der er taget fosforprøver i august 2009 jævnt fordelt på udbringningsarealerne. Fosfortallene varierer mellem 2,3-6,4.

Knude Dyb – En del af Natura 2000-området "Vesterhavet"

Udbringningsarealer i Kolding Kommune afvander via Konge Åen og via Ribe Å/Fovs Å til Knude Dyb, som er et ca. 164 km² stort vandområde. Knude Dyb er en del af det internationale naturbeskyttelsesområde (INO-089), Natura 2000-område, Habitatområde (H78), Fuglebeskyttelsesområde (F49, F51, F52, F53, F55, F57, F60, F66, F67) og Ramsarområde (R27). Dette Natura 2000-område strækker sig fra Ho Bugt i nord til den dansk tyske grænse i syd. Udpegningsgrundlaget for Vadehavet er bl.a. den prioriterede naturtype "Kystlaguner og strandsøer". Kystlagunerne er sårbare overfor tilledning af næringsstoffer. Se hele udpegningsgrundlaget i Bilag 11.

Oplandet til Knude Dyb er på ca. 1.453 km² og består af deloplandene til Kongeå systemet, Fovs Å og Ribe Å-systemet. Det samlede dyrkede opland er ca. 145.300 ha. Udbringningsarealerne udgør ca. 0,03 % (41,1 ha/145.300 ha) af det samlede opland.

Knude Dybs tilstand og målsætning:

Målsætningerne for den samlede miljøtilstand i Vadehavet er ikke opfyldt i de danske dele af Vadehavet, idet den afviger fra den generelle miljøkvalitetsmålsætning om et upåvirket eller kun svagt påvirket plante- og dyreliv. Opfyldelse af den generelle målsætning (god tilstand) for Vadehavet forudsætter en permanent reduktion af udledningerne af næringsalte, herunder især kvælstof fra landbruget og diffuse kilder samt udledningerne af miljøfremmede stoffer. Den samlede udledning af kvælstof og fosfor fra europæiske floder og åer til Vadehavet som helhed er faldet stærkt over de sidste 15 år.

Ifølge vandplanen for Vadehavet vurderes den arealspecifikke kvælstofafstrømning til Knude Dyb at være 22,1 kg N/ha/år. Den angivende totale belastning er på 3.217 tons N/år.

Hejls Nor – En del af Natura 2000-området "Lillebælt"

De resterende udbringningsarealer afvander til Hejls Nor, der er et ca. 190 ha vandområde, som er en del af det internationale beskyttelsesområde Natura 2000-habitatsområde Lillebælt (H96), fuglebeskyttelsesområde (F47) og Ramsarområde (R15). Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er bl.a. sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, kystlaguner og strandsøer. Se hele udpegningsgrundlag i Bilag 11.

Der er kun en snæver åbning mellem noret og de åbne vandmasser og derfor karakteriseres Hejls Nor, som et lukket bassin. Hejls Nor er desuden udpeget som kystlagune, der er særlig sårbart overfor næringsstoffer. Kystlagunerne kan påvirkes af en sådan tilledning, da de har et begrænset vandskifte med de åbne vandmasser.

Oplandet til Hejls Nor er på ca. 108 km² og består af deloplandene til Taps/Aller Å systemet, Kær Mølle Å og Hejls Bæk. Det samlede opland er 10.800 ha (dyrket opland er ca. 8600 ha og det øvrige opland er ca. 2200 ha). Udbringningsarealerne udgør ca. 0,67 % (72,4 ha/10.800 ha) af det samlede opland.

Hejls Nors tilstand og målsætning:

Udover at Hejls Nor er udpeget som Natura 2000-område, er området i Kommuneplanen udpeget som et særligt værdifuldt naturområde.

I henhold til basisanalysen Lillebælt er Hejls Nor belastet med næringsalte, og det vurderes at målsætningen ikke er opfyldt. Habitatområdet opfylder ikke sin målsætning om et alsidigt plante- og dyreliv, der kun er svagt påvirket af menneskelig aktivitet. Årsagen er ifølge vandplanen den diffuse belastning med især kvælstof, men også fosfor fra oplandet, som primært stammer

fra landbruget. I vandplanen er der angivet en arealspecifik kvælstofudvaskning på 19,0 kg N/ha, hvilket giver en total kvælstofbelastning af Hejls Nor på 205.200 kg årligt.

Basisanalysen forudsætter en opfyldelse af den generelle målsætning for Lillebælt om en permanent reduktion af udledningerne af næringsalte, herunder især kvælstof fra diffuse kilder og udledning af miljøfremmede stoffer. Derfor er oplandet til Lillebælt blevet udpeget til nitratklasse 1, 2, og 3 samt potentielle fosforklasser, hvor miljømyndigheden skal stille skærpede krav til udledningen af næringsstoffer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Kolding Kommune vurderer, pga. af projektets karakteristika og afstanden til Hejls Nor og Vadehavet, at der ikke vil ske en direkte påvirkning af Natura 2000-områderne i forbindelse med selve driften af arealerne. Det vurderes derfor også, at det udelukkende er næringsstofoverskuddet fra projektet i form af kvælstofudvaskning og fosforoverskud, der kan indvirke på områderne.

Vurderingen af om projektet i kumulation med andre end projektet selv samt vurderingen af om projektet i sig selv har en miljøpåvirkning på Natura 2000-områderne Hejls Nor og Vadehavet er foretaget på baggrund af de beregninger, der er lavet i det elektroniske ansøgningsskema. Beregningerne tager udgangspunkt i de i ansøgningen angivne mængder kvælstof fordelt med dyretryk og med norm-fjernelsen af næringsstoffer med de angivne sædskifter S2 og S4, samt de 13 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektorats til enhver tid gældende krav og 4,5 % reduceret kvælstofnorm.

Hejls Nor - en del af Natura 2000 området "Lillebælt"

På grund af Hejls Nors begrænsede vandudskiftning og de sårbare naturtyper antages det, at Noret er generelt mere kvælstof- og fosforfølsomt end det samlede Natura 2000-område Lillebælt. Hvis en given mængde kvælstof eller fosfor ikke vurderes at være et problem for Hejls Nor, vurderes det derfor heller ikke at være et problem for hele Natura 2000-området (Lillebælt). Af denne grund er nedenstående vurdering udelukkende foretaget på Hejls Nor.

Miljøstyrelsen har fastlagt følgende afskæringskriterium for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevand:

Et projekt for husdyrbrug kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande i Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter er opfyldt:

- 1)** Kumulative effekter – Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007.
- 2)** Projektet i sig selv – Nitratudvaskningen fra den eksisterende husdyrproduktion er mindre end 1 procent af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin såsom Hejls Nor.

I oplande hvor punkt 1 ikke kan opfyldes, kan kommunen godkende ansøgninger, hvor kvælstofudvaskningen fra rodzonen nedbringes til et niveau, der svarer til et planteavlbrug (arealdrift med brug af handelsgødning og et plantesædskifte) (jf. NMK-133-00068).

Ad. 1 Kumulative effekter - Påvirkninger og bidrag fra andre end projektet selv.

I vurderingen af, om det ansøgte projekt i kumulation med andre husdyrbrug i oplandet til Hejls Nor har en skadevirkning, har Kolding Kommune anvendt de data for udviklingen i husdyrtryk, som Miljøstyrelsen har stillet til rådighed i februar 2012. Udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Hejls Nor fremgår af tabellen nedenfor.

Table 23. Opgørelse af udviklingen i antal DE i oplandet til Hejls Nor.

Udviklingen i antal DE i oplandet til Hejls Nor			
Årstal	Hejls Nor	Udvikling ift. 2007	Udvikling ift. 2007
2007	6819 DE	0	0
2008	6241 DE	-578 DE	-8,48 %
2009	6587 DE	-232 DE	-3,40 %
2010	6946 DE	127 DE	+1,86 %
2011	6649 DE	-170 DE	-2,49 %

Udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Hejls Nor er faldet med 2,49 % siden 2007. Forklaringensgraden er dog meget lav ($R^2 = 0,05$), og der skal derfor tages udgangspunkt i en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår og niveauet pr. 1. januar 2007 (jf. notat fra Miljøstyrelsen af 22. december 2011).

Da oplandet til Hejls Nor er mindre end 10.000 DE vurderer Kolding Kommune desuden, at det er nødvendigt at supplere med lokal viden om udviklingen i husdyrtrykket i oplandet for at kunne vurdere de kumulative effekter. Indenfor oplandet til Hejls Nor er Kolding Kommune bekendt med, at der har været enkelte godkendelser, som ikke var fuldt udnyttet på tidspunktet for opgørelsen (2011) af antal DE i oplandet. Udover de 6.649 DE, som er medregnet i Miljøstyrelsens data for oplandet i 2011, har Kolding Kommune kendskab til yderligere tilladelser til udvidelser på i alt 494 DE svarende til en samlet stigning i husdyrtrykket på **4,75 %** i oplandet til Hejls Nor siden 2007.

I vurderingen af om projektet i kumulation med andre projekter og planer har en skadevirkning skal andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktion inddrages. Med projekter og planer i Habitatdirektivets forstand menes nye og realiserbare projekter. Kolding Kommune er ikke bekendt med andre projekter og planer, som kan give en øget nitratudvaskning i oplandet.

Som følge af at udviklingen i antal dyreenheder har været stigende siden 2007 i oplandet til Hejls Nor, skal projektes kvælstofudvaskning fra rodzonen nedbringes til et niveau, som svarer til et planteavlbrug. Der er således lavet beregninger, som er baseret på, at ejendommens arealer drives som et plantebrug med anvendelse af handelsgødning i stedet for husdyrgødning. Der er anvendt et plantesædskifte med 6 % efterafgrøder (sædskifte S1). Desuden er der set bort fra ansøgers valg af supplerende virkemidler. Beregninger viser en udvaskning fra rodzonen på 52,9 kg N/ha/år, hvilket er en reduktion på 4,1 kg N/ha/år i forhold til det ansøgte projekt (57 kg N/ha/år).

Arealer, der dyrkes i almindelig omdrift (planteavl), herunder med almindelig anvendelse af handelsgødning kræver, som udgangspunkt ikke, at der foretages en vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 7, jf. § 8. Udvasningen fra et plantebrug, der drives med et for plantebrug sædvandligt sædskifte, er på landsplan ca. 57,5 kg N/ha/år.

Kommunen har sikret, at kvælstofudvaskningen fra rodzonen ikke overstiger 52,9 kg N/ha/år ved udbringning af husdyrgødning på arealerne ved at stille vilkår om ekstra efterafgrøder (jf. vilkår 42) og reduceret kvælstofnorm (jf. vilkår 43).

Kolding Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at projektet i kumulation med andre projekter ikke vil medføre en skadevirkning på Natura 2000-området samt yngle- og rasteområder for beskyttede arter.

Ad 2. Vurdering af om det ansøgte i sig selv har en skadevirkning

Udbringningsarealet er 72,4 ha, og der udvaskes ifølge ansøgningens beregninger 52,9 kg N/ha fra rodzonen. En del af det udvaskede kvælstof vil blive omsat i jorden. Størrelsen af omsætning-

gen afhænger af jordens reduktionspotentiale, der er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer fra rodzonen, og den mængde nitrat, der ender i vandområdet. Det faktiske reduktionspotentiale for oplandet omkring arealerne kendes ikke, men det er 50 og 75 % ifølge den reduktionspotentiale-modellering, som er foretaget af Danmarks Miljøundersøgelser. Udvaskningen fra rodzonen antages dermed at reduceres med ca. 62,5 %.

Ifølge Miljøstyrelsens bilag af 16. juni 2010 kan der kun reguleres på bidraget af nitrat fra husdyrgødningen, og beregningen er foretaget via husdyrgodkendelse.dk.

Tablet 24. Beregning af kvælstofudledning fra projektet til Hejls Nor.

Hejls Nor - en del af Natura 2000-området Lillebælt	
Opland til Natura 2000 området Hejls Nor	10.800 ha
Nuværende kvælstofbelastning fra land til Natura 2000-området Hejls Nor	205.200 kg N/år
Det ansøgte projekt	
50-75 % Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen)	Gns. 62,5 %
Areal til udspredding i oplandet til Hejls Nor	72,4 ha
Udvaskning fra rodzonen (jf. ansøgningsskemaet)	52,9 kg N/ha/år
Udvaskning fra projektet til Hejls Nor (52,9 kg N/ha/år x 0,375 x 72,4 ha)	1.436 kg N/år
Kvælstofudledning fra projektet som procent af den samlede udledning til Hejls Nor (1.436 kg N/år / 205.200 kg N/år x 100)	0,70 %

Projektet bidrager således med mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning til Hejls Nor. Kolding Kommune vurderer på den baggrund, at projektet i sig selv ikke kan medføre en skadevirkning på Natura 2000-området samt yngle- og rasteområder for beskyttede arter.

Samlet vurdering – Hejls Nor

Samlet vurderes det at ved overholdelse af de fastsatte vilkår i godkendelsen, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre vil kunne medføre en væsentlig målbar skadevirkning fra udbringingsarealerne til Hejls Nor.

Knude Dyb – En del af Natura 2000-området "Vadehavet"

Da en øget næringsstofbelastning er problematisk for miljøtilstanden for Knude Dyb, skal beskyttelsesniveauet for nitratudvaskning på arealerne beliggende i oplandet til Natura 2000-området skærpes.

Miljøstyrelsens har fastlagt følgende afskæringskriterium for skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevand:

Et projekt for husdyrbrug kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande i Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter er opfyldt:

- 1)** Kumulative effekter: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007.
- 2)** Projektet i sig selv: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 procent af den samlede nitratudvaskning.

I oplande, hvor punkt 1 ikke kan opfyldes, kan kommunen godkende ansøgninger, hvor kvælstofudvaskningen fra rodzonen nedbringes til et niveau, der svarer til et planteavlbrug (areal-drift med brug af handelsgødning og et plantesædskifte) (jf. NMK-133-00068).

Ad. 1. Kumulative effekter - Påvirkninger og bidrag fra andre end projektet selv.

Da en øget næringsstofbelastning er problematisk for miljøtilstanden for Knude Dyb, skal beskyttelsesniveauet for nitratudvaskning på arealerne beliggende i oplandet til Natura 2000-området skærpes.

I vurderingen af, om det ansøgte projekt i kumulation med andre husdyrbrug i oplandet til Knude Dyb har en skadevirkning, har Kolding Kommune anvendt de data for udviklingen i husdyrtryk, som Miljøstyrelsen har stillet til rådighed i februar 2012. Udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Knude Dyb fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 25. Opgørelse af udviklingen i antal DE i oplandet til Knude Dyb.

Udviklingen i antal DE i oplandet til Knude Dyb			
	Knude Dyb (DE)	Udvikling ift. 2007 (DE)	Udvikling ift. 2007 (%)
2007	126.311	0	0
2008	130.016	3.705	+ 2,93
2009	131.399	5.088	+ 4,03
2010	132.015	5.703	+ 4,52
2011	129.627	3.315	+ 2,62

Ved en opgørelse under anvendelse af lineær regression er det fundet, at forklaringsgraden er lav ($R^2 = 0,3783$) og der skal derfor tages udgangspunkt i en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår (2011) og niveauet pr. 1. januar 2007 (jf. notat fra Miljøstyrelsen af 22. december 2011). Udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Knude Dyb er steget med 2,62 % fra 2011 til 2007.

Da oplandet til Knude Dyb er væsentlig større end 10.000 DE og 1.000 ha vurderer Kolding Kommune, at det ikke er nødvendigt at supplere med lokal viden om udviklingen i husdyrtrykket i oplandet for at kunne vurdere de kumulative effekter.

I vurderingen af om projektet i kumulation med andre projekter og planer har en skadevirkning, skal andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktion inddrages. Med projekter og planer i Habitatdirektivets forstand menes nye og realiserbare projekter. Kolding Kommune er ikke bekendt med andre projekter og planer som kan give en øget nitratudvaskning i oplandet.

Som følge af at udviklingen i antal dyreenheder har været stigende siden 2007 i oplandet til Knude Dyb, skal projektets kvælstofudvaskning fra rodzonen nedbringes til et niveau, som svarer til et planteavlbrug. Der er således lavet beregninger, som er baseret på, at ejendommens arealer drives som et plantebrug med anvendelse af handelsgødning i stedet for husdyrgødning. Der er anvendt et planteavlssædskifte med 10 % efterafgrøder (Sædskifte S3). Desuden er der set bort fra ansøgers valg af supplerende virkemidler. Beregninger viser en udvaskning fra rodzonen på 52,9 kg N/ha/år, hvilket er en reduktion på 4,1 kg N/ha/år i forhold til det ansøgte projekt (57 kg N/ha/år).

Arealer, der dyrkes i almindelig omdrift (planteavl), herunder med almindelig anvendelse af handelsgødning kræver, som udgangspunkt ikke, at der foretages en vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 7, jf. § 8. Udvasningen fra et plantebrug, der drives med et for plantebrug sædvanligt sædskifte, er på landsplan ca. 57,5 kg N/ha/år.

Kommunen har sikret, at kvælstofudvaskningen fra rodzonen ikke overstiger 52,9 kg N/ha/år ved udbringning af husdyrgødning på arealerne ved at stille vilkår om ekstra efterafgrøder (jf. vilkår 42) og reduceret kvælstofnorm (jf. vilkår 43).

Kolding Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at projektet i kumulation ikke vil medføre en skadevirkning på Natura 2000-området samt yngle- og rasteområder for beskyttede arter.

Ad. 2. Vurdering af om det ansøgte i sig selv har en skadevirkning

Udbringningsarealet til Knude Dyb er 41,1 ha og der udvaskes ifølge ansøgningens beregninger 52,9 kg N/ha fra rodzonen. En del af det udvaskede kvælstof vil blive omsat i jorden. Størrelsen af omsætningen afhænger af jordens reduktionspotentiale, der er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer fra rodzonen, og den mængde nitrat, der ender i vandområdet. Det faktiske reduktionspotentiale for oplandet omkring arealerne kendes ikke, men det er 50 og 75 % ifølge den reduktionspotentiale-modellering, som er foretaget af Danmarks Miljøundersøgelser. Udvasningen fra rodzonen antages dermed at reduceres med ca. 62,5 %.

Ifølge Miljøstyrelsens bilag af 16. juni 2010 kan der kun reguleres på bidraget af nitrat fra husdyrgødningen, og beregningen er foretaget via husdyrgodkendelse.dk.

Tabel 26. Beregning af kvælstofudledningen fra projektet til Knude Dyb.

Knude Dyb - en del af Natura 2000-området Vadehavet	
Opland til Natura 2000 området Knude Dyb	145.300 ha
Nuværende kvælstofbelastning fra land til Natura 2000-området Knude Dyb	3.217 tons N/år
Det ansøgte projekt	
50-75 % Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen)	Gns. 62,5 %
Areal til udspredning i oplandet til Knude Dyb	41,1 ha
Udvasning fra rodzonen (jf. ansøgningsskemaet)	52,9 kg N/ha/år
Udvasning fra projektet til Knude Dyb (52,9 kg N/ha/år x 0,375 x 41,1 ha)	815 kg N/år
Kvælstofudledning fra projektet som procent af den samlede udledning til Knude Dyb (815 kg N/år / 3.217.000 kg N/år x 100)	0,025 %

Projektet bidrager således med mindre end 5 % af den samlede nitratudvasning til Knude Dyb. Kolding Kommune vurderer på den baggrund, at projektet i sig selv ikke kan medføre en skadevirkning på Natura 2000-området samt yngle- og rasteområder for beskyttede arter.

Samlet vurdering – Knude Dyb

Samlet vurderes det, at ved overholdelse af de fastsatte vilkår i godkendelsen, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre vil kunne medføre en væsentlig målbar skadevirkning fra udbringningsarealerne til Knude Dyb.

Samlet vurdering

Idet projektet (uden husdyrgødning) i sig selv bidrager med under 1 % af den samlede kvælstofbelastning, og idet den samlede kvælstofudvasning fra rodzonen ikke overstiger, hvad der svarer til et planteavlsbrug (maksimalt 52,9 kg N/ha) ved udbringning af husdyrgødning på arealerne i oplandet til Knude Dyb og Hejls Nor vurderes det samlet, at projektet hverken i kumulation eller i sig selv vil kunne medføre en skadevirkning på Natura 2000-områderne Hejls Nor og Knude Dyb samt på yngle- og rasteområder for beskyttede arter.

Med de angivne sædskifter og arealernes placering i forhold til jordbundtype og fosfortal, er beskyttelsesniveauet for fosfor til overfladevand overholdt. Projektet overholder kravene med hensyn til fosfor til overfladevand, som de er fastlagt i lovgivningen. Der er krav om 2 meter bræmmer omkring vandløb og vandhuller for at begrænse erosion og mindske risikoen for overfladisk afstrømning af bl.a. fosfor fra markerne. Herudover gælder generelt at arealer, hvor der er hældninger over 6 grader, ikke må modtage flydende husdyrgødning.

Det vurderes, at der ikke er yderligere forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosforudvaskning til overfladevand, idet det vurderes, at projektet ikke vil forhindre, at Natura 2000-områderne kan bevæge sig imod gunstig bevaringsstatus.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for påvirkning af hav- og kystområder:

46. Kvælstofudvaskningen fra rodzonen må ikke overstige 52,9 kg N/ha årligt.

Kravet om maksimalt kvælstofudvaskning vurderes overholdt ved overholdelse af vilkår 42 om ekstra efterafgrøder og vilkår 43 om reduceret kvælstofnorm.

11.5 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSKRAV (BILAG IV ARTER)

Påvirkning af bilag IV-arter i Haderslev Kommune er beskrevet og vurderet i bilag 12. Uddrag fra udtalelsen er medtaget i efterfølgende afsnit.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreringer af bilag IV-arter, er et vandhul ca. 250 meter syd for ejendommen og direkte grænsende op til udbringningsarealerne 3-0 og 7-0. Arten der er observeret er løvfrø. Der er foretaget en beregning af ammoniakdepositionen til det pågældende vandhul (jf. afsnit 10). Merdepositionen ved vandhullet er under 1 kg N/ha. Der er flere søer i samme område, hvor det er sandsynligt, at der ligeledes er forekomst af løvfrø.

I et bælte vest og syd for ejendommen er der registreret forekomst af birkemus. I dette bælte er der også beregnet ammoniakdeposition til naturområderne (eng, søer, mose og skov), jf. tabel 16. Merdepositionen til naturområderne er alle under 1 kg N/ha bortset fra engarealet beliggende 120 m SV for ejendommen, hvor ammoniakdepositionen er 1,4 kg N/år. Ingen af udbringningsarealerne støder direkte op til naturarealerne, hvor birkemusen er registreret.

Haderslev Kommune

Der er fundet løvfrøer i søen på mark 23-1. Det er derfor sandsynligt, at der ligeledes kan findes løvfrøer i de nærliggende søer på mark 24-1 og 22-0. Søen på mark 22-0 fremstod dog meget tilgroet på luftfotos, så den blev besigtiget den 11/4 2012 med henblik på at undersøge søens egnethed som ynglested for løvfrøer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er fundet bestande af løvfrøer i nærheden af ejendommen. Det er derfor vigtigt, at der tages hensyn til at beskytte deres leve- og ynglesteder. Løvfrøerne flytter lokalt rundt mellem vandhuller efterhånden som nogle gror til og andre midlertidigt udtørre. Selvom der ét år ikke registreres løvfrø i et vandhul, kan vandhullet derfor alligevel have betydning for bestanden. Væsentligt er det, at der hele tiden er et antal egnede levesteder, og at der er flere af god kvalitet med høj ynglesucces. Løvfrøer er afhængige af varmt vand. Det varme vand findes i lavvandede vandhuller og langs bredden, hvis vandhullet har et fladt anlæg. Skygge fra træer og sumpvegetation er dermed en væsentlig trussel. Ynglesuccessen er også afhængig af rent vand. Næringsstoffer eller anden forurening fra landbrugsdrift kan få æggene til at rådne eller de små larver til at gå til. Løvfrøynghen er desuden meget sårbar over for fisk, da de kan udrydde ynglen. Det gør sommerudtørrende vandhuller til gode ynglesteder, da de er helt fri for fisk og mange rovinsekter.

Søerne som findes indenfor 1.000 meter af ejendommen modtager en merdeposition fra udvidelsen på under 1 kg N/ha/år. Ifølge Miljøstyrelsen er det kun de nærmeste 10 meter til naturom-

rådet, som har påvirkninger på over 1 kg N/ha ved udbringning af svinegylle. Såfremt gyllen nedfældes er påvirkningen selv tæt på naturområdet langt under 1 kg N/ha. For at modvirke tilgroning af vandhullet syd for mark 3-0 stilles vilkår om en 10 meter bræmme, hvorefter det vurderes at tilstanden i vandhullet ikke vil ændre sig som følge af udvidelsen, og det vurderes derfor at løvfrøernes leve- og ynglesteder ikke vil blive beskadiget eller ødelagt, og at løvfrøerne dermed ikke vil blive påvirket væsentligt.

Birkemus lever i biotoper med tæt bundvegetation og høj fugtighed, hvilket kan være områder, hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder står i tæt forbindelse med tørre biotoper i form af heder, afgræssede, stejle skrænter, ekstensivt dyrkede marker eller skov. Naturområderne vest og syd for ejendommen, hvor der er registreret birkemus modtager en merdeposition fra udvidelsen på under 1 kg N/ha/år bortset fra engen beliggende ca. 120 m SV for anlægget, der modtager en merdeposition på 1,4 kg N/ha/år. Haderslev Kommune har vurderet at en merbelastning på 1,4 kg N/ha/år ikke vil medføre en ændring af engens naturtilstand (jf. bilag 12 og derfor heller ikke påvirke birkemusens levested.

Flere af de øvrige arter, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Kolding Kommune, men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af Kolstrup Bygade 11 og de tilhørende udbringningsarealer, se nærmere redegørelse i bilag 9.

Der sker ingen nedrivning af gamle bygninger, ingen fældning af træer eller ændringer af beskyttede naturarealer i forbindelse med projektet.

Kolding Kommune vurderer derfor samlet, at de allerede registrerede bilag IV-arter og deres levesteder ikke trues af den forestående udvidelse på ejendommen, ligesom eventuelle andre bilag IV-arter og deres levested heller ikke trues af den forestående udvidelse.

Haderslev Kommune

Der er fundet løvfrøer i søen på mark 23-1 (natur id 200075812). For at et vandhul er egnet som levested for løvfrø skal det være solbeskinnet, vandet skal være rent, og der må ikke være fisk. Løvfrøerne lever uden for yngletiden i solbeskinnet vegetation eksempelvis i levende hegn, skovbryn og haver. Den kan godt vandre 1 km for at komme hen til det vandhul, hvor den skal yngle. Der stilles derfor vilkår om en 10 m dyrknings-, gødnings- og sprøjtningsfri bræmme omkring denne for at beskytte søen mod tilgroning. Ved en besigtigelse af søen på mark 22-0 fremstod den lavvandet og med flere områder med åbent vandspejl. Søens vegetation var domineret af dunhammer, kærstar og guliris. Det vurderes at søen er potentielt egnet som ynglested for løvfrøer. Der stilles derfor også vilkår om en 10 m dyrknings-, gødnings- og sprøjtningsfri bræmme omkring de nærliggende søer på mark 24-1 (natur id 200075808) og 22-0 (natur id 200075837) for at beskytte søerne mod tilgroning. Se udtalelsen fra Haderslev Kommune i bilag 12 for en mere detaljeret beskrivelse af de bilag IV arter, som findes i Haderslev Kommune.

Det vurderes, at projektet og udbringningen af husdyrgødning med de stillede vilkår ikke vil påvirke løvfrøers leve- eller ynglesteder væsentligt. Ligesom bræmmerne vil gavne eventuelle andre bilag IV paddet i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for påvirkning af bilag IV-arter:

47. Der skal etableres en 10 meter dyrknings- sprøjtnings- og gødningsfri bræmme omkring vandhullet beliggende i det sydvestlige hjørne af mark 3-0 (jf. bilag 7).

Der skal etableres en 10 meter dyrknings- sprøjtnings- og gødningsfri bræmme omkring søerne på mark 22-0, 23-1 og 24-1 (jf. bilag 12).

12 ANVENDELSE AF BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT)

Med begrebet "bedst tilgængelig teknologi" menes den teknik, som mest effektivt giver et høj beskyttelsesniveau for miljøet som helhed og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Vurderingerne i relation til BAT skal som minimum følge kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (det såkaldte BREF-dokument).

For § 12 husdyrbrug skal der som minimum redegøres for anvendelsen af BAT-tiltag vedrørende:

- ❖ Management (ledelses- og kontorrutiner)
- ❖ Foder
- ❖ Staldindretning
- ❖ Forbrug af vand og energi
- ❖ Opbevaring og håndtering af husdyrgødning
- ❖ Udbringning af husdyrgødning

MANAGEMENT (LEDELSES- OG KONTROLRUTINER)

I henhold til BREF dokumentet er det BAT, at træne og uddanne medarbejdere; registrere vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsdannelse, samt anvendelsen af husdyrgødning og handelsgødning; udarbejde gødningsplaner; samt have en nødfremgangsmåde ved uheld.

På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

- Ejer står for daglig drift.
- Der er telefonisk alarm på den temperaturstyrede ventilation og foderanlægget i staldene.
- Bedriftens ansatte uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens årsrapport registreres forbrug af energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til kommunens genbrugsstation.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning kan dokumenteres, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. Herudover tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding og udbytte. Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.
- Der er ikke udarbejdet planer for reparation og vedligehold. Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der bliver udarbejdet en beredskabsplan, hvor forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. bliver beskrevet.

FODER

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov, samt at reducere indholdet af råprotein i foderet.

For at opfylde kravet om mindst 25 % reduktion af ammoniakudledningen for udvidelsen er der lavet følgende tiltag:

- Der anvendes fasefodring for at optimere foderudnyttelsen. Foderblandinger indeholder fytase og et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).
- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Ansøger har valgt, som virkemiddel, at lave en råproteinkorrektion på foderet til søerne og smågrisene (se tabel 6).

Der henvises til afsnit 6 for uddybning af foderkorrektioner.

Fosfor

BAT-niveauet for fosfor for det aktuelle projekt på Kolstrup Bygade 11 er beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug med henholdsvis konventionelt hold af søer, smågrise og slagtesvin.

Kommunen vurderer, at BAT med hensyn til fosfor er overholdt for det aktuelle projekt (jf. afsnit 7 og bilag 4), idet fosforindholdet pr. DE ab lager er under BAT-emissionsgrænseværdien.

STALDINDRETNING

Generelt

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der Miljøstyrelsens Teknologiblade og dels www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

I BREF-dokumentet fremgår, at staldsystemer for søer i en løbeafdeling og i drægtighedsstald med fuld- eller delspaltegulv med vakuumsystem nedenunder til hyppig fjernelse af gylle, eller delspaltegulv med en reduceret gødningskanal er BAT. BAT for søer i farestalde er en boks med fuldspaltede jern- eller plastikgulve og som har enten en kombination af vand- og gødningskanal, et udskylningsystem med gødningsrender eller en gødningsopsamler nedenunder.

BAT for smågrise er ifølge BREF-dokumentet staldsystemer med enten et delvist spaltet gulv (toklimasystem), et delvist spaltet gulv jern- eller plastikgulv og et skrånende eller konvekst fast gulv, et delvist spaltet gulv med metal- eller plastikpalter, en lavvandet gødningskanal og en kanal for fordærvet drikkevand, eller en stald med delspaltegulv med trekantede jernpalter og en gødningskanal med hældende sidevægge.

Ifølge BREF er følgende staldsystemer for slagtesvin BAT: et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler med hældende vægge og et vakuumsystem, eller et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder. De 2 sidstnævnte staldtyper er ifølge Dansk Svineproduktion hollandske typer, som ikke har fundet udbredelse herhjemme.

BREF-dokumentet fra 2003 er anbefalinger til myndigheden og kan således inddrages i fastlæggelsen af den bedste tilgængelige teknik, men kan ikke være eneste grundlag til fastlæggelsen af BAT.

I forhold til staldindretning findes fem teknologiblade for slagtesvin, og tre teknologiblade for hhv. søer og smågrise:

- Delvist fast gulv
- Svovlsyrebehandling af slagtesvinegylle
- Kemisk luftrensning med syre
- Biologisk luftrensning
- Køling af gylle i slagtesvinestalde

- Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde
- Kemisk luftrensning med syre i sostalde
- Køling af gylle i stalde til søer og smågrise
- Svovlsyrebehandling af gylle i smågrisestalde
- Kemisk luftrensning med syre i smågrisestalde

Teknologilisten er en vejledende oversigt over landbrugsteknologier og -teknikker, der har en dokumenteret miljøeffekt samt er testet driftssikre. Listen er en supplerende vejledning til ansøgere og kommunens sagsbehandlere i forbindelse med udarbejdelsen og behandlingen af miljøgodkendelser af husdyrbrug. Teknologilisten udarbejdes af Miljøstyrelsen.

Valg af staldteknologi

Oversigt over valget af staldteknologi i de forskellige staldafsnit fremgår af tabel 4 og i afsnit 4.5 om husdyrhold.

Der etableres ny toklimastald til smågrisene på delvist spaltegulv.

Den eksisterende løbe/drægtighedsstald er med delvist spaltegulv. Dette staldsystem bliver lovkrav i alle løbeafdelinger fra og med 2013, og lever op til kravet om BAT. Den eksisterende farestald er også med delvist spaltegulv. I de eksisterende staldanlæg etableres gyllekøling i kanalerne i overensstemmelse med Teknologibladet "Køling af gylle i stalde til søer og smågrise". Varmen fra gyllekølingen vil blive anvendt i stalde, mandskabsfaciliteter og stuehus.

Eksisterende karantænestald til polte er med drænet gulv og spalter (33/67). Dette staldsystem lever også op til de nye lovkrav fra 2015.

Den nye gyllebeholder vil blive udstyret med en fast teltoverdækning. Overdækningen vil medføre en lavere ammoniakfordampning fra tanken og vil også betyde, at de nærmeste naboer vil opleve færre lugtgener.

Overbrusning af stalde

Af hensyn til dyrevelfærd er der installeret overbrusningsanlæg for på den måde at sikre, at grise har mulighed for afkøling i varme perioder. God drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirker til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udklækning af fluelarver reduceres. Endvidere har overbrusningsanlægget en positiv effekt på mængden af støv i stalden. Overbrusning sker automatisk. Det er temperaturstyret.

Fravalg af BAT - staldsystemer

Det generelle ammoniakkrav er overholdt, idet der reduceres med yderligere 368 kg N/år og BAT-kravet er ligeledes overholdt ved de valgte teknologier (jf. Bilag 4). Da projektet overholder kravene ved de valgte investeringer er yderligere investeringer i teknologier fravalgt.

Gylleforsuring er fravalgt, idet der er tale om en eksisterende stald, hvor der er risiko for syrepåvirkning af gyllekanalernes beton. Samtidig er energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg opgjort til min. 20.000 kwh, hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten. Derudover er gylleforsuring fravalgt på grund af risiko for lugtgener. Erfaringer med forsøringsanlæg fra andre ejendomme har vist, at der er en risiko for forværring af lugtgener på ejendomme, hvor der sker en opblanding af forsuret gylle med ikke-forsuret gylle. Pga. risikoen for forværrede lugtgener i forhold til nærliggende naboer fravælges forsøringsanlæg.

Samlet konklusion - staldindretning

Ansøger har valgt at benytte en kombination af velafprøvede og dokumenterede teknologier, herunder valg af gyllekøling samt overdækning af ny gyllebeholder. Samlet set for de valgte tiltag opnås effekter, som matcher BAT-kravene mht. ammoniakreduktion og samtidig opnås en væsentlig reduktion af virksomhedens forbrug af brændsel til opvarmning.

Det vurderes således samlet at projektet overholder det fastlagte og proportionelle BAT-niveau for ejendommen på 7.186 kg N for denne ejendom (se bilag 4).

FORBRUG AF VAND OG ENERGI

Vand

- Der anvendes drikkenipler placeret i drikkekopper eller drikkekar.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige med henblik på at undgå spild.
- Staldene iblødsættes et døgn før de vaskes med højtryksrensere med koldt vand.
- Vandforbruget tjekkes løbende, så eventuelle skjulte lækager opdages i tide.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Overbrusningsanlægget er højtryks, hvilket reducerer vandforbruget.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug).

Energi

- I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i stalde, vil der blive opsat lavenergi lysstofrør.
- Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af foderstyringssystemet.
- Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene.
- Udendørs lys er dagslysstyret eller/samt med bevægelsessensor.
- AI ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- Efter hvert hold slagtesvin rengøres ventilatorerne, for derved at sikre effektiv drift med mindst mulig friktion.

Varmen udvundet fra gyllekøling skal bruges til gulvvarme til smågrisene, samt opvarmning i medarbejderrum og stuehus. Dermed vil gyllekølingen både kunne sænke ammoniakfordampningen fra gylle samtidig med at overskudsvarmen bliver genanvendt til opvarmning hos smågrisene. Varmen kan udnyttes 75 % af året, hvor der er behov for opvarmning. Anlægget kan dermed erstatte et oliefyr, og dermed reducere CO² udslippet.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Anlæg, der er særligt energiforbrugende, er bl.a. gyllekøling, ventilations- og foderanlægget. Løbende kontrol og vedligeholdelse af disse er således særlig relevant.

OPBEVARING OG HÅNTERING AF HUSDYRGØDNING

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå påvirkning og som er tæt og beskyttede mod tæring; at gyllen kun omrøres lige før tømning i forbindelse med udbringning; samt at tanken overdækkes med fast låg eller flydelag.

Følgende procedure følges ved opbevaring af gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i gyllebeholdere, kanaler under stald samt fortank.
- Gyllebeholderen er lavet af et materiale der gør den stabil og modstandsdygtig overfor mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.
- Gyllebeholderen kontrolleres ved 10 års-beholderkontrol af autoriseret kontrollør.
- Lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt, for at identificere eventuelle utætheder i beholderens bund og vægge.
- Gyllebeholderen har ingen spjæld, så gyllen pumpes derfor op under opsyn.
- Gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning.
- Der er fast overdækning af gylletank. Dermed er der ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter i forbindelse med udkørsel af gyllen
- Der er ingen elektriske pumper monteret på gyllebeholdere. Der anvendes en gyllevogn påmonteret en sugekran ved påfyldning af gyllevogn fra gyllebeholder.

UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. Ansøger opfylder følgende punkter:

- Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til de gældende regler, og foregår i videst mulige omfang efter godt landmandskab, dvs. ingen udbringning i weekender og helligdage.
- På veletablerede afgrøder køres ud med gyllevogn med drypfri slæbeslanger. Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder minimeres ammoniakfordampningen, såvel som lugtgenerne på grund af mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Ved afgrødehøjde under 10 cm bør det tilstræbes at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtigt og vindstille vejr eller ved direkte nedfældning.
- Gyllen udbringes med slæbeslanger eller nedfældes, for at mindske lugtgenerne og ammoniakfordampning mest muligt.
- Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

I forbindelse med serien af gennemførte vandmiljøplaner samt ammoniakbehandlingsplanen er en stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniaktabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter generelle regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

På denne baggrund vurderes det, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

FRAVALG AF BAT – UNDER HENSYN TIL PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

Kemisk- eller biologisk luftvasker

Ansøger har fravalgt kemisk- eller biologisk luftvasker pga. de dyre driftsomkostninger, der er ved at holde et sådan anlæg kørende.

Benzoesyre

Der ikke valgt benzoesyre, idet man har vurderet, at det bliver en meget dyr råvare i fremtiden, og derfor vil være for dyrt et virkemiddel at benytte i forhold til den ammoniakreduktion man får.

Gylleforsuring

Se under staldindretning

Nedfældning

Konsekvent *nedfældning af gylle* er fravalgt på nuværende tidspunkt, hvilket bl.a. skyldes det øgede marktryk, der kommer fra flere overkørsler på grund af mindre spreddebredde. Nedfældning i vinterafgrøder finder ansøger ikke ønskeligt, da der forekommer en del køre- og trykskader på afgrøderne, hvilket medfører et mindre udbytte i sidste ende, samt en mindre optagelse af N i afgrøderne og dermed en forøgelse af udvaskningen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG SAMLET VURDERING

Management

Kommunen vurderer, at der ved den løbende overvågning af produktionen samt inddragelse af relevante konsulenter sikres et godt overblik over ejendommen og en effektiv ressourceudnyttelse.

Ved overholdelse af velfærdskravene samt de af kommunen opstillede krav til egenkontrol opsamles endvidere en række data, der kan indgå i forvaltningen af ejendommen. Det vurderes sammenfattende, at ejendommens management er at betragte som BAT.

Foder

Kommunen vurderer, at BAT er tilgodeset for denne type af bedrift med hensyn til fodring, idet anvisningerne i BREF-dokumentet følges.

Kommunen vurderer, at BAT med hensyn til fosfor er overholdt for det aktuelle projekt, idet fosforindholdet pr. DE ab lager er under emissionsgrænseværdien. Der er benyttet fodertilpasninger hos søer og smågrisene som virkemiddel. Der stilles vilkår til maksimal emissionsgrænseværdi for fosforindholdet pr. DE ab lager.

Staldindretning

Kommunen vurderer, at BAT for staldsystemet er opfyldt i det konkrete projekt. For alt nybyggeri såvel i eksisterende anvendes bedste staldsystem. Desuden anvendes gyllekøling i kanalbunden i de eksisterende sostalde. Der etableres fast overdækning på den nye gyllebeholder.

Kommunen stiller ikke krav til brug af en bestemt teknik, men udelukkende til virkningsgraden. I det konkrete projekt er der valgt anerkendte teknikker i staldanlæggene kombineret med fast overdækning af en gyllebeholder. Kommunen vurderer, at der er anvendt BAT i forhold til staldsystem.

Forbrug af vand og energi

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Opbevaring samt udbringning af husdyrgødning

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå påvirkning og som er tæt og beskyttede mod tæring. Det er desuden BAT, at gyllen kun omrøres lige før tømning i forbindelse med udbringning samt at tanken overdækkes med fast låg eller flydelag.

Fosforoverskuddet er ligeledes overholdt ift. BAT-krav. I Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", er individuel for hver af husdyrbrugets dyretyper. Se afsnit 7 om gødningsmængder.

Kommunen vurderer på den baggrund, at BAT er tilgodeset i forhold til håndtering af flydende husdyrgødning, og at transporterne med flydende husdyrgødning foregår under hensyntagen til omgivelserne, ligesom det er forsøgt at reducere dem mest muligt.

Samlede BAT-vurdering

Ud fra økonomiske og proportionelle betragtninger vurderer kommunen, at husdyrbruget har inddraget BAT og truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer.

13 EGENKONTROL OG DRIFTSFORSTYRRELSER

13.1 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der føres ingen skriftlig opgørelse over egenkontrol bortset fra logbog over flydelag på gyllebeholderne og sprøjtejournal.

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og det tjekkes, om anlæggene kører som de skal.

Derudover er der en række andre fast procedurer:

- Pumpning af gylle fra staldanlæg foregår én gang ugentlig og under overvågning og der tjekkes altid først om der er plads.
- Håndtering af sprøjtemidler og marksprøjte varetages af maskinstation.
- Der udarbejdes sprøjtejournal.
- Der vil foreligge skriftlige instruktioner i samtlige arbejdsopgaver både inde i staldområdet og i markdriften
- Der vil blive udarbejdet servicemanualer af de enkelte leverandører af inventar og tekniske installationer, således at de enkelte installationer vedligeholdes og dermed altid lever op til de foreskrevne normer
- Autoriseret el-installatør laver årligt gennemsyn af ejendommens el-installationer.
- Der vaskes stalde inklusiv ventilatorer efter hvert hold smågrise og slagtesvin.
- Der forefindes alarm på ventilation og foderanlæg. Ved uregelmæssigheder ringer systemet op og afgiver fejlmeldinger.
- Der bliver udarbejdet en beredsskabsplan for bedriften, hvor forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand m.v. beskrives.
- Pulverslukkere kontrolleres efter forskrifterne
- Serviceeftersyn på maskiner og ventilation m.m. overholdes.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at der er en rutine, der sikrer en fornuftig drift af ejendommen. Overholdelse af miljøgodkendelsens rammer skal dokumenteres i henhold til nedenstående vilkår. Der står opført flere egenkontrol-vilkår under de specifikke afsnit.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for egenkontrol og dokumentation:

48. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.

Til dokumentation skal der i forbindelse med tilsyn og på forlangede fremvises:

* De seneste 3 års mark- og gødningsplaner samt sædskifteoversigter, inkl. kvitteringer for overførte og/eller modtagne mængder husdyrgødning (skema B1).

49. Husdyrbruget afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger, som er anført i nærværende godkendelse.

13.2 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ikke udarbejdet en beredskabsplan endnu. Beredskabsplanen skal beskrive, hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer såsom brand, udslip af gylle ved pumpning, defekte rørforbindelser, brud på gyllebeholdere ved påkørsel eller materialetræthed, ved sabotage, udslip og spild af kemikalier eller olie samt strømsvigt. Hvordan anlægget skal efterses dagligt for utætheder mv., og at der skal foretages service på anlæggene løbende efter behov.

Opførelse af ny stald tilstræbes at foregå uden gene for den daglige drift og omgivelserne.

Redegørelse for mulige uheld

Der kan være risiko for uheld ved følgende punkter:

- Uheld ved pumpning af gylle.
- Uheld ved påfyldning af diesel fra stationær olietank.
- Uheld ved håndtering af pesticider.

Minimering af risiko for uheld

- Pumpning af gylle sker under opsyn. Gyllepumpen kan ikke startes ved et uheld.
- Hver måned kontrolleres rørsamlinger på gyllerør ud til gylletanken.
- Gyllen suges op af gylletanken med en sugekran påført gyllevognen, således at der ikke er spild omkring tanken.
- Påfyldning af diesel fra stationær tank sker under opsyn og påfyldningspistolen er forsynet med automatisk lukkemekanisme.
- Påfyldning af marksprøjte sker under opsyn. Vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til beholder på anden ejendom, som ejes af ansøger.
- Der bliver udarbejdet beredskabsplan for ejendommen.
- Hver 14. dag vurderes der om den biologiske fluebekæmpelse skal suppleres med en kemisk bekæmpelse
- Ansatte instrueres grundigt i alle tekniske hjælpemidler og får udleveret en sikkerhedsmappe.

Minimering af gener og forurening ved uheld

- I tilfælde ved uheld med gyllepumpning, afhængig af mængde, etableres jordvold som sikrer mod afstrømning. Hurtigt opkald til 112 vil blive foretaget for at afværge risiko for større forurening.
- Tankning af diesel sker på betonunderlag uden afløb. Evt. spild vil blive suget op ved hjælp af kattegrus.
- Påfyldning af marksprøjte sker kun under opsyn.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der i forbindelse med udvidelsen ikke indgår elementer, der øger risici i relation til ovennævnte gennemgang. For at sikre husdyrbrugets opdaterede vurdering af risici og begrænsning af konsekvenser af uheld og driftsforstyrrelser stiller der vilkår om, at der senest et halvt år efter opførelsen af den nye stald skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, og at beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for driftsforstyrrelser eller uheld:

50. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt, at anmelde dette til Alarmcentralen ved at ringe 112. Efterfølgende skal Landbrugsafdelingen i Kolding Kommune kontaktes.

51. Der skal foreligge en beredskabsplan for ejendommen senest et halvt år efter ibrugtagning af de nye anlæg, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Denne beredskabsplan skal vedligeholdes, så oplysningerne i den altid er opdaterede.

52. Medarbejderne skal være informeret om og have udleveret en kopi af beredsskabsplanen, på et for medarbejderne let forståeligt sprog.

14 ALTERNATIVER OG OPHØR

14.1 ALTERNATIVE LØSNINGER SAMT 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er overvejet *alternative placeringer* af den nye stald, men for at få en optimal og rationel arbejdsgang, er det nødvendigt at udvide stalden parallelt med den eksisterende stald. På den ønskede måde kan flowet af dyr og fodring ske mest effektivt. Placeringen af bygningen sikrer, at anlægget kommer til at fremstå som en helhed samt sikrer en optimal arbejdsgang for ansøger.

Udover de alternative tekniske løsninger, der er beskrevet tidligere under "Staldindretning" i kapitlet BAT redegørelse, har ansøger overvejet at anvende gylleseparering. Gylleseparering er fravalgt, primært pga. de meget store gylleaftaler, som rigeligt kan aftage den del af husdyrgødningen, som ikke kan anvendes på ansøgers egne arealer. Desuden er det blevet vægtet i overvejelserne, at gylleseparering er en teknik, som kan efterimplementeres, hvis den fremtidige situation ændres, f.eks. som følge af ændrede gylleaftaler eller som følge af højere prissætning på fiberfraktionen til f.eks. biogasanlæg.

Ansøger vurderer, at beliggenheden af anlæggene er god i forhold til naboer, byer og generelle landskabelige forhold. Samtidigt er pladsen omkring de eksisterende bygninger god, og det er muligt at gennemføre hele udvidelsen, uden at det fører til store landskabelige ændringer. De planlagte bygninger opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger, og de planlagte beplantninger vil få de færdige anlæg til at træde ind i det danske landbrugslandskab på en måde, der falder i god tråd med den historiske udvikling. Det har derfor ikke været overvejet, at genplacere hele eller dele af anlægget andre steder.

Det har været overvejet at placere den ny gyllebeholder umiddelbart nord for den eksisterende gyllebeholder, men det er fravalgt, da den dels vil ligge i vejen for en fremtidig udvidelse samt være mere synlig fra omgivelserne.

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften. 0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende produktionsniveau. Udvidelsen og ændringen af produktionen er begrundet i ønsket om at følge strukturudviklingen, tilpasse bedriften til de ændrede miljøkrav samt forbedre dyrevelfærd og arbejdsforhold. Ændringerne er dermed baseret på at bedriften fortsat skal være konkurrencedygtig og tidssvarende.

Med miljøgodkendelsen vil det for ansøger være muligt at opnå en større rationalisering i arbejdsgangen, hvilket vil medføre, at det daglige arbejde udføres på den mest optimale måde. Dette vil endvidere sikre, at ansøger får større mulighed for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft, der kan være med til at aflaste ansøger i det daglige og sikre, at ansøger opnår mere tid til driftsledelse, når der sker en aflastning i det mere manuelle arbejde.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Kolding Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på ejendommen Kolstrup Bygade 11, ikke påvirker lokalområdet væsentligt i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Kommunen finder ikke, at der er nogle reelle alternativer til placering af staldanlæg.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet, er det Kolding Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne i nærområdet end ved den nuværende produktion jf. afsnittene om lugt-, støj-, støv- og fluegener samt lysforhold bortset fra øget transport, se afsnit 9.3. Den øgede transport fra projektet vurderes dog ikke at være betydelig set i forhold til den nuværende trafikbelastning i området.

14.2 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde, gyllekanaler, gyllebeholdere og kornsiloer blive tømt og rengjort. Olietanke tømmes og sløjfes. Staldinventar sælges til genbrug i det omfang, der kan skaffes afsætning eller bortskaffes i henhold til affaldsregulativet. Endvidere vil gyllebeholderen, som opføres i forbindelse med udvidelsen blive fjernet, når den ikke længere anvendes til jordbrugsmæssige formål, medmindre andet aftales med kommunen.

For så vidt driftsbygningerne stadig måtte have brugsmæssig værdi, overgår disse til lagermæssige formål af landbrugsmæssig karakter, eller bygningerne nedrives efter anmeldelse til myndighederne. Bygningsmaterialer, restkemikalier, olieaffald, medicinaffald, m.v. bortskaffes i henhold til Kolding Kommunes affaldsregulativ.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at førnævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare, og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for husdyrbrugets ophør:

53. Ved ophør af virksomheden skal staldanlægget rengøres, og gyllen afsættes. Kemikalier og sprøjtemidler skal bortskaffes til godkendt modtager.

54. Ophør af virksomheden skal meddeles Kolding Kommune.

15 KONKLUSION

Det er Kolding Kommunes vurdering, at virksomhedens drift efter gennemførelse af projektet, under overholdelse af vilkårene i nærværende miljøgodkendelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet, herunder at de landskabelige hensyn, naboer og omgivelserne i øvrigt ikke tilsidesættes.

Kolding
Kommune

Betina Stadager Cramer
Miljømedarbejder

By- og Udviklingsforvaltningen
Landbrugsafdelingen
Nytorv 11, 6000 Kolding

16 KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

16.1 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Hvad kan man klage over? Retlige spørgsmål samt kommunens vilkår og vurderinger.

Hvem kan klage? Ansøger, klageberettigede myndigheder, foreninger og organisationer samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Hvem er klageinstans? Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvortil skal klagen sendes? Stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men sendes skriftligt til Kolding Kommune, Landbrugsafdelingen, Nytorv 11, 6000 Kolding eller til landbrug@kolding.dk

Hvad er klagefristen? Onsdag den 3. Oktober 2012 inden kl. 14:00.

Hvad er lovgrundlaget? Lovbek. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Hvad koster det at klage? 500 kr. (2012-niveau). Gebyret vil efter modtagelse af klagen blive opkrævet af Natur- og Miljøklagenævnet. Nærmere vejledning om klage og gebyr findes på www.nmkn.dk/Vejledninger.

Søgsmålsfrist: Søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved domstolene, skal være anlagt inden 6 måneder fra i dag.

16.2 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Miljøgodkendelsen annonceres den 5. september 2012 i Budstikken Kolding og på Kolding Kommunes hjemmeside www.kolding.dk/miljoesager.

Uddrag af godkendelsen er udsendt til de nærmeste naboer. Hele miljøgodkendelsen er fremsendt til en række myndigheder og organisationer.

Nedenstående parter har modtaget kopi af udkastet til miljøgodkendelse:

Ansøger

- Claes Erlang, Kolstrup Bygade 11, 6070 Christinsfeld

Ejere af forpagtede arealer, afgrænsningsarealer samt ejere af gylleaftalearealer

- Per Hellesøe, Kolstrup Bygade 7, 6070 Christiansfeld
- Christian Knudsen, Hjerndrupvej 83, 6070 Christiansfeld

Naboer

- Marius og Nina Frandsen, Kolstrup Bygade 1, 6070 Christiansfeld
- Tina Risom og Tobias K.J. Jørgensen, Kolstrup Bygade 4, 6070 Christiansfeld
- Thomas Skøtt Jessen og Lene Petersen, Kolstrup Bygade 6, 6070 Christiansfeld
- Anders Friis Andersen, Kolstrup Bygade 8, 6070 Christiansfeld
- Ida og Svend Dahl, Kolstrup Bygade 12, 6070 Christiansfeld
- Ejer af ejendommen, Kolstrup Landevej 29, 6070 Christiansfeld

- Morten Kappel Petersen, Kolstrup Landevej 43, 6070 Christiansfeld
- Jakob og Marianne Beldringe, Kolstrup Landevej 47, 6070 Christiansfeld
- Per Johnsen, Kolstrup Landevej 49, 6070 Christiansfeld
- Ejer af ejendommen, Kolstrup Landevej 51, 6070 Christiansfeld
- Peter Hesselberg, Kolstrup Landevej 53, 6070 Christiansfeld
- Annette Schmidt & Gunnar K. Kristensen, Bjerndrupgårdvej 30, 6070 Christiansfeld

Parter med E-post:

- Konsulent: Marina Berndt, Sønderjysk Landboforening, Billundvej 4, Vojens: mmb@slf.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Kolding. E-post: kolding@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle. E-post: post@sportsfiskeren.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Sydøstjylland. E-post: kolding@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 38, 6760 Ribe. E-post: syd@sst.dk
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 KBH Ø. E-post: nst@nst.dk

17 BILAG

Henvis til Haderslev kommune hvor der fremgår bilag fra arealer beliggende i Haderslev kommune

- Bilag 1:** Vilkårskatalog
- Bilag 2:** Grundlag for vilkår og lovgivning
- Bilag 3:** Ejendommen
 - Oversigtskort over ejendommens anlæg
 - Gyllepumpeledninger m.m.
- Bilag 4:** Beregning af BAT-niveau
 - BAT-niveau for ammoniakemission
 - BAT-niveau for fosforemission
- Bilag 5:** Arealer
 - Oversigt over ejede og forpagtede arealer samt transportveje
 - Fosfortal
- Bilag 6:** Beskyttelseslinjer og beskyttede sten- og jorddiger
- Bilag 7:** Natur
 - Beskyttet natur og vandløb
 - Krav om 10 meter bræmme ved vandhul
 - Beregning af bræmmen
- Bilag 8:** Grundvand
 - Nitratfølsomme indvindingsoplande (NFI), områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og vandindvindingsoplande
- Bilag 9:** Bilag IV-arter.
- Bilag 10:** Sædskifteoversigt
- Bilag 11:** Udpegningsgrundlag Natura 2000 områder
 - Natura 2000 område "Lillebælt" (N112)
 - Natura 2000 område "Vadehavet" (N89)
- Bilag 12:** Udtalelse fra Haderslev Kommune